

ماهنامه اقتصادی شمال غرب

کارایی

سال هفتم . دوره جدید
شماره ۱۱ . خرداد ۱۳۹۴
۶۸ صفحه . قیمت ۵۰۰۰ تومان

فعلا آب، نان و
چندسیری
دل خوش...

گزارش نتایج سومین دوره طرح
معرفی برترین شرکت های
منطقه آذربایجان

مدرسه تابستانی

دانش آموزان امروز مدیران فردا

Educational & Recreational Tourism in Azarbayjan

Summer School

تور های علمی - تفریحی در آذربایجان شرقی

دوره ۸ هفته ای برای دانش آموزان

بسته آموزشی مدیران فردا مشتمل بر پودمان های زیر است:

- مدیریت و کار آفرینی
- فناوری اطلاعات
- محیط زیست
- زبان انگلیسی
- کلوپ های فرهنگی-ورزشی
- بازدید از محیط های کار
- تور های تبریز گردی

ساختمان مرکزی: تبریز، ولیعصر، خ شهریار شمالی، ۲۰متری صفا سازمان مدیریت
صنعتی آذربایجان شرقی   تلفن تماس: ۳۳۳۳۳۶۰۰

ساختمان شماره ۲: تبریز- آبرسان - جنب هتل تبریز- کوی پناهی - نبش
کوچه فروردین - دفتر آموزش های تخصصی سازمان مدیریت صنعتی

تلفن تماس: ۳۳۳۷۹۹۵۴ - ۵۹

www.imiazar.ir

سازمان مدیریت صنعتی

نماینده گی آذربایجان شرقی

آکادمی زبان سازمان مدیریت صنعتی برگزار می کند:

IELTS & TOEFL

مکالمه فشرده

مکالمات و مکاتبات تجاری

MCHE/MSRT/MHLE

انگلیسی برای پزشکان و مهندسين

انگلیسی برای سفر

زبان فرانسه

انگلیسی برای خانم های خانه دار

۰۰۶۳۳۳۳۳۳۳
www.imiazar.ir

سازمان مدیریت صنعتی

نماینده گی آذربایجان شرقی

مرکز علمی کاربردی برتر کشور

در چهارمین جشنواره پژوهش و فناوری صنعت، معدن و تجارت سال ۱۳۹۳

سازمان مدیریت صنعتی

نماینده علمی آذربایجان شرقی

مرکز آموزش علمی کاربردی
سازمان مدیریت صنعتی تبریز
در مقاطع کاردانی حرفه ای
کاردانی فنی و کارشناسی حرفه ای
برای نیمسال اول سال تحصیلی ۹۴-۹۵ (مهر ماه)
در گروه های آموزشی زیر دانشجو می پذیرد:

« زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری »

مقطع کارشناسی حرفه ای :

- حسابداری (حسابرسی، دولتی، مالی، خدمات و تولیدات صنعتی)
- روابط عمومی (رفتار اجتماعی و افکار سنجی، امور رسانه)
- مدیریت بورس
- مدیریت بیمه (بیمه اشخاص، بیمه اموال، بیمه مسئولیت)
- مدیریت تبلیغات (تجاری)

مقطع کاردانی حرفه ای :

- حسابداری (حسابرسی، صنعتی، مالی، دولتی)
- امور بورس
- امور گمرکی
- روابط عمومی
- مدیریت کسب و کار
- مدیریت امور اداری

مقطع کاردانی فنی :

- فناوری اطلاعات (اینترنت و شبکه های گسترده، خدمات الکترونیکی شهر)
- شبکه های کامپیوتری
- نرم افزار (برنامه سازی کامپیوتر)
- نقشه کشی صنعتی

آدرس: تبریز، کوی ولیعصر، انتهای خیابان شهریار شمالی، ۲۰ متری صفا، سازمان مدیریت صنعتی آذربایجان شرقی

پذیرش دوره ها فقط از طریق سازمان سنجش کشور و براساس معدل کل مندرج در گواهی دیپلم برای مقطع کاردانی و معدل کل مندرج در گواهی نامه کاردانی برای دوره کارشناسی صورت می گیرد جهت کسب اطلاعات بیشتر، ثبت نام و مشاوره انتخاب رشته با ما تماس حاصل فرمایید.

۰۴۱-۳۳۳۳۳۶۰۰

www.imiazar.ir

www.sanjesh.org

مرکز تخصصی سمینارها و مراسمات

ردیف	نام سمینار / همایش / کنفرانس	سخنرانان	تاریخ برگزاری
۱	مشتری مداری و چگونگی برخورد با مشتری	دکتر فرشید موقر مقدم	خرداد ۹۴
۲	استراتژی مناسب سرمایه گذاری در بازار مسکن	مهندس هادی کوزه چی	تیر ۹۴
۳	بازار یابی با استفاده از موتورهای جستجو ویژه مدیران (I)	مهندس مصطفی انوشه	مرداد ۹۴
۴	خودشناسی و توسعه فردی برای مدیران (مهم ترین عامل تحول اقتصاد و مدیریت)	دکتر مرتضی ایمانی راد	شهریور ۹۴
۵	سمینار کاربردی ثروت بیان و فن سخنوری در وکالت	دکتر رضا پرتوی زاده	مهر ۹۴
۶	روش های ثبت شرکت و ایجاد کسب و کار در چین و هنگ کنگ	دکتر ایرج وثوق	اطلاع رسانی خواهد شد
۷	کارگاه آشنایی با صورتهای مالی و تحلیل آن	بیژن سلطانی	مهر ۹۴

سازمان مدیریت صنعتی

نماینده گی آذربایجان شرقی

دفتر آموزشهای تخصصی

آدرس: آبرسان-جنب هتل تبریز-کوی پناهی-نبش کوچه فروردین
دفتر آموزش های تخصصی سازمان مدیریت صنعتی آذربایجان شرقی
تلفن تماس: ۹ - ۳۳۳۳۷۹۹۵۴ - ۳۳۳۳۳۳۶۰۰
فکس: ۳۳۳۳۷۹۹۵۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست

رویداد	
رویدادهای مهم اقتصادی آذربایجان	۶
کاروان تدبیر وامید به روایت تصویر	۱۴
گفت‌وگو	
تبریز، پایتخت صنعت ایران	۱۶
گزارش نتایج سومین دوره طرح معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان	۱۸
اهداف طرح و مزایای اجرای آن	۲۰
اهمیت معرفی برترین شرکت ها	۲۱
روش شناسی طرح رتبه بندی و معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان	۲۲
فهرست برترین شرکت های منطقه آذربایجان بر اساس حروف الفبا	۲۴
شرکت های تازه وارد در فهرست دومین دوره معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان	۳۰
خلاصه نتایج طرح معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان	۳۲
حوزه رشد و بازدهی	۳۲
حوزه اثر بخشی در بازار های بین المللی	۳۷
حوزه اشتغال	۳۹
حوزه استفاده هوشمندانه از دارایی ها	۴۲
حوزه کیفیت خدمات و محصولات	۴۵
گروه های صنعتی	۴۶
پرونده	
ذی نفعان کار دور یک میز	۵۱
فعلاً آب، نان و چند سیری دل خوش...	۵۶

محمد سهرابی، ندا فرشایف، وحیدعبدی، سمیرا ابراهیمی، رقیه علیپور، ندا سلیمانی
با سپاس از همکاری: علی اکبر افتخار، علی نیک رزم، سونیا خامنه

دفتر مرکزی: تبریز، خیابان سعدی، کدپستی ۵۱۷۳۹-۵۳۸۳۹
دفتر نشریه: تبریز، ولیعصر، خیابان نظامی، خیابان قطران، کوچه شبنم، روبروی
درب مجتمع ورزشی برق، پلاک ۵
تلفن: ۰۴۱-۳۳۲۹۷۳۷۷
پست الکترونیک: karaemag.az@gmail.com

***

- ۱- کارایی آمادگی دارد تا پذیرای نقطه نظرات همه صاحب نظران باشد.
- ۲- مطالب منتشر شده لزوماً بیانگر دیدگاه‌های این نشریه نمی باشد.
- ۳- کارایی در ویرایش و تلخیص مقالات ارسالی با نظر صاحبان اثر آزاد است.

ماهنامه کارایی . سال هفتم . دوره جدید . شماره ۱۱ . خرداد ۱۳۹۴

***

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: توفیق رسولی مجارشین

سر دبیر: محمد حسن خیرآور

دبیر تحریریه: الناز علیزاده اشرفی

دبیر اجرایی: آراز ادوای

شورای سیاستگذاری: دکتر محمدباقر بهشتی، غلامعلی حیدرنیا فتح آبادی،

حمیده علیزاده اشرفی، احد عابدینی بیرنگ

تحریریه: دکتر مجید باقرزاده خواجه، دکتر علیرضا بافنده زنده، دکتر صمد

عالی، دکتر فرزاد ستاری اردبیلی، دکتر اسماعیل مردانی گیوی، محسن افسر قره

باغ، حسام الدین قندهاری، جواد جهانگیر، امیرکریم زاد شریفی، یوسف حاجوی

همکاران این شماره: شهروز تهامی نسب، صادق پورصادق، مختارخوش پیمان،

نگذاریم جاهلیت، خود را بر جوامع ما و بر زندگی ما تحمیل کند؛ که کرده است. امروز دنیای اسلام در چنبره‌ی فشار نظامهای جاهلی رنج میبرد و درد میکشد. امروز دنیای اسلام دچار ضعف است، دچار فقر است، دچار اختلاف است، دچار جنگهای داخلی است، دچار مصرف کردن منابع و نیروهای عظیم درونی خود علیه خود است. این را بر دنیای اسلام تحمیل کرده‌اند؛ قرآن میخواهد ما را از فشار این تحمیل‌ها خارج کند؛ باید به اینجا برسیم. قرآن را فرا بگیریم، با قرآن انس بگیریم، در مقابل قرآن تسلیم باشیم، برای حرکت به سمت اهداف قرآنی عزم و اراده به خرج بدهیم؛ آن وقت میتوانیم. اگر یک قدم جلو برویم، خدای متعال به ما نیروی مضاعف میبخشد. این آن چیزی است که امروز ملت‌های مسلمان باید این را بفهمند؛ باید این را درک کنند؛ یک قدم برداریم، تجربه کنیم.

گفت و گوی اختصاصی با استاد بهروز خاماچی کارشناس تاریخ و عضو شورای شهر تبریز

۱۶

میزگردی با حضور نماینده دولت، نماینده بخش خصوصی و دبیر اجرائی تشکیلات خانه کارگر تبریز

۵۱

سر مقاله

ها از جمله فقر و تبعات زاینبار آن نیز محو خواهد شد. ب) کارکنان شرکت‌ها از محل حقوق دریافتی شان مالیات می پردازند. خود کسب و کارها نیز بخشی از درآمد شان را به عنوان مالیات به دولت می پردازند. همچنین دولت‌ها انواع دیگری از مالیات‌ها همچون مالیات بر ارزش افزوده نیز به دولت‌ها می پردازند. در نتیجه‌ی فعالیت بنگاه‌های اقتصادی منابع سرشاری از محل اخذ مالیات در اختیار حاکمیت قرار می‌گیرد تا بتواند در جاهایی که مورد نیاز است به سرمایه‌گذاری بپردازد. از این منظر هر چه شرکت‌ها قوی‌تر و توانمندتر باشند دولت نیز وضعیت مالی بهتری خواهد داشت. ج) کسب و کارها نقشی بسیار حیاتی در تامین نیازهای فزاینده جامعه بشری ایفاء می‌نمایند و با خلاقیت، نوآوری و تولید ارزش و ثروت پایدار موتور محرک جوامع به شمار می‌روند. از همین رهگذر است که ساختن و حفظ پیش شرط‌های رفاه نیز از کارکردهای اصلی کسب و کارها به شمار می‌رود. د) میزان مشخصی از دانش، مهارت و نیز نگرشی مطلوب برای ایجاد امکان بهره‌مندی از سرمایه‌های انسانی هر کشوری ضرورت دارد. این موارد می‌توانند از طریق آموزش‌های کلاسیک و یا آموزش‌های غیر رسمی در محیط کار محقق گردند. ارزش این آموزش‌ها برای کشور در افزایش بهره‌وری نیروی کار نمایان خواهد گردید. آمارها نشان دهنده این موضوع است که آموزش‌های غیررسمی حین کار در بنگاه‌های اقتصادی به افزایش بهره‌وری در کشوری انجامد. به طور خلاصه می‌توان گفت که هر فردی در جامعه اعم از زن و مرد، پیر و جوان، کودک یا نوجوان به طریقی و در جایگاه شاغل، مصرف‌کننده، سرمایه‌گذار و یا بازنشسته با بنگاه‌های اقتصادی در ارتباط است و از منافع وجود آن‌ها بهره‌مند می‌گردد و این موضوع کافی است تا تسهیل شرایط فعالیت آن‌ها در داخل و خارج از کشور در اولویت اول کشورها قرار گیرد.

بدون شک امروزه بنگاه‌های اقتصادی نقش بسیار بااهمیتی را در اقتصاد کشورها ایفاء نموده و بازیگران مهمی در مسیر توسعه جوامع به شمار می‌روند. البته واضح است که توسعه تنها با فعالیت و مشارکت بنگاه‌های اقتصادی حاصل نمی‌شود و نیازمند حمایت جدی نهادهای دولتی نیز می‌باشد. از همین رو دولت‌ها تلاش‌هایی را برای کمک به کسب و کارها در راستای ایفاء بهتر نقش اقتصادی و اجتماعی شان اعمال می‌دارند. آنچه درسطور ذیل آمده است ترجمه بخش‌هایی ازوب سایت رسمی دولت هلند است که باتایید این موضوع محوریت شرکت‌ها حتی در طراحی و اجرای دیپلماسی اقتصادی آن کشور توسعه یافته در عرصه بین‌الملل را نمایان می‌سازد. بسیاری از کارآفرینان و محققین هلندی در خارج از مرزهای کشور کار و سرمایه‌گذاری می‌کنند و همچنین بسیاری از شرکت‌های خارجی در اقتصاد هلند سرمایه‌گذاری می‌نمایند. با این مفروضه که تجارت و سرمایه‌گذاری به رشد و ایجاد اشتغال می‌انجامد، دولت هلند با جدیت تمام تلاش می‌نماید تا فرصت‌های کارآفرینان هلندی را در بازارهای خارجی افزایش دهد. همچنین دیپلماسی اقتصادی این کشور نیز در همکاری نزدیک با کسب و کارها طراحی می‌گردد و توسعه می‌یابد. دولت هلند تلاش دارد تا منافع کسب و کارهای کوچک و بزرگ هلندی را در اقصی نقاط دنیا از طریق دیپلماسی اقتصادی خود توسعه دهد. هلند برای دستیابی به این هدف در محیط بین‌المللی، شبکه گسترده‌ای را در اختیار دارد که عبارت‌اند از سفارت‌خانه‌ها، کنسول‌گری‌ها و دفاتر حمایت از کسب و کارهای هلندی. در صورتی که شرکتی هلندی در خارج از کشور با محدودیت‌ها و موانع تجاری برخورد نماید، دولت هلند تمام تلاش خود را به کار خواهد بست تا کمک و حمایت کافی برای آن بنگاه اقتصادی فراهم آورد. اما دلیل قائل شدن چنین جایگاه رفیعی برای شرکت‌ها در حوزه کسب و کار و تحقیقات مربوط به این عرصه بویژه در کشورهای توسعه یافته چیست؟ از نظر نگارنده پاسخ این سوال چندان سخت و پیچیده نیست و به اختصار در ادامه مورد اشاره قرار گرفته است:

الف) مشکل بیکاری به عنوان یکی از مسائل مهم کشورها به شمار می‌رود و اهمیت ایجاد شغل برای همه شهروندان یکی از اولویت‌های اصلی هر دولتی به شمار می‌رود. اگر این هدف به واقعیت پیوندد بسیاری از مشکلات دیگر اقتصادی و اجتماعی کشور

رئیس جمهوری:

بازگشت رونق به اقتصاد آذربایجان

مواجه هستند ولی خوشبختانه در طول دو سال گذشته به همت مسئولان و آغاز برخی پروژه‌های حمایتی اقتصاد آذربایجان رونقی دوباره یافته است. وی آغاز به کار برخی واحدهای صنعتی با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را در آذربایجان شرقی قابل تقدیر خواند و افزود: دولت به سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی قول می‌دهد تا آرامش و ثبات را همانند ۲۰ ماه گذشته حفظ کند تا سرمایه‌گذاران با اطمینان خاطر به سرمایه‌گذاری در کشور بپردازند.

حجت الاسلام والمسلمین حسن روحانی در پایان سفر دو روزه‌ی خود به آذربایجان شرقی در جمع خبرنگاران در عمارت تاریخی استانداری آذربایجان شرقی با اشاره به آغاز به کار عملیات احداث آزاد تبریز - بازرگان گفت: این پروژه یکی از پروژه‌های مشترکی است که با مشارکت بخش خصوصی ترکیه در کشور انجام می‌شود.

وی ادامه داد: بعد از نشست‌های مشترکی که با کارآفرینان ترکیه و ایران در اتاق بازرگانی آنکارا داشتیم مقرر شد تا پروژه‌های مشترک سرمایه‌گذاری در دو کشور انجام شود که این پروژه یکی از آنهاست که بیش از ۶۵ درصد اعتبار آن را کارآفرینان خارج از کشور عهده‌دار شده‌اند.

وی ادامه داد: با تکمیل این آزاد راه زمینه افزایش حضور سرمایه‌گذاران خارجی به ویژه ترک و اروپایی افزایش می‌یابد که امر مبارکی است. روحانی تحقق چنین سرمایه‌گذاری‌های مشترکی را به معنای وجود آرامش در صحنه‌ی اقتصاد و اطمینان‌دهی به بخش خصوصی دانست.

وی در ادامه ضمن اشاره به پروژه‌ی اتوبان تبریز - سهند، نیاز به برخی زهکشی‌ها و آمادگی زمین‌ها برای الگوی جدید کشت در زمینه‌ی توسعه‌ی کشاورزی، و تکمیل چهار بیمارستان در آذربایجان شرقی، از اختصاص سه هزار میلیارد تومان اعتبار توسط بانک مرکزی برای توسعه بخش‌های معدنی و تولیدی استان خبر داد.

رئیس جمهور در ادامه با اشاره به وجود برخی مشکلات در واحدهای صنعتی استان افزود: متأسفانه در اکثر استان‌های کشور واحدهای صنعتی با مشکلاتی

نهادنندگان تاکید کرد:

لزوم همراهی بانک‌ها با سیاست‌های دولت

گرفته است که می‌تواند نقطه‌ی عطفی در تاریخ توسعه اقتصادی کشور ثبت شود.

وی با تاکید بر اینکه برای توسعه و رشد اقتصادی به نوآوری و نوآفرینی نیاز داریم، گفت: اتاق‌های بازرگانی و به ویژه اتاق تبریز که به سابقه‌ترین اتاق ایران است می‌توانند در این زمینه ایفای نقش راهبردی داشته باشند.

رئیس سابق اتاق ایران با بیان اینکه شرایط لازم برای جهش اقتصادی کشور آماده است، گفت: امیدواریم با حصول نتیجه‌ی مطلوب و عزتمندانه در مذاکرات هسته‌ای و نیز آماده شدن شرایط برونی و درونی شاهد آغاز جهش اقتصادی بزرگی در کشور باشیم.

نهادنندگان از همگرایی ملی و اتحاد یک یک مردم و مسئولان ایران برای نیل به این مهم گفت و خاطرنشان کرد: اگر متحد نباشیم موفق نخواهیم شد. امروز تصویر ایران در جهان دگرگون شده است و دیگر ایران را به عنوان محور شرارت نمی‌شناسند و دشمنان ایران در منطقه و جهان منزوی شده‌اند.

وی در ادامه سخنان خود با اشاره به افزایش انگیزه سرمایه‌گذاران خارجی و ایرانیان مقیم خارج از کشور برای سرمایه‌گذاری در ایران گفت: خوشبختانه پس از روی کار آمدن دولت تدبیر و امید، تصویر بیرونی نسبت به جمهوری اسلامی ایران عوض شده است و شرایط برای جذب سرمایه‌های خارجی فراهم است.

نهادنندگان حصول این شرایط را نتیجه همدلی دولت و ملت دانست و گفت: در هر شرایطی حق توسعه علمی، فناوری، اقتصادی و... کشور حفظ خواهد شد.

رئیس دفتر ریاست جمهوری گفت: امروز در برهه‌ای حساس و تاریخی قرار گرفته‌ایم که می‌تواند نقطه‌ی عطف توسعه اقتصادی کشور باشد.

«محمد نهادن‌دیان» در جمع فعالان اقتصادی آذربایجان شرقی در اتاق بازرگانی تبریز حضور یافت و گفت: ایران در یک برهه‌ی حساس تاریخی قرار

جبارزاده:

توسعه‌ی صنایع تولید فولاد کافی است، دیگر مجوز نمی‌دهیم

استاندار آذربایجان شرقی گفت: توسعه‌ی صنایع تولید فولاد در آذربایجان شرقی به حد کافی انجام گرفته و از این پس مجوزی در این خصوص صادر نمی‌کنیم.

اسماعیل جبارزاده در حاشیه‌ی نشست شورای حفاظت از منابع آب آذربایجان شرقی با اشاره به پر مصرف بودن صنایع ذوب آهن به خبرنگار نصرنیوز گفت: من امروز اعلام می‌کنم که ما در آذربایجان شرقی برای تامین آب کافی مشکل داریم و هر چقدر بتوانیم از آب‌های زیر زمینی کمتر استفاده کنیم، بیشتر به نفع ماست.

وی ادامه داد: توسعه‌ی صنایع تولید فولاد در آذربایجان شرقی به حد کافی انجام گرفته و ما با توجه به کمبود آب در استان، از این پس مجوزی برای تاسیس واحد جدید ذوب آهن و تولید فولاد صادر نمی‌کنیم. استاندار آذربایجان شرقی از لزوم تدبیر برای کنترل آب مصرفی واحدهای تولید فولاد استان گفت و افزود: صنایع تولید فولاد، مصرف آب بسیار بالایی دارد و باید نحوه‌ی مصرف واحدهای موجود ذوب آهن نیز کنترل و بهینه‌سازی شود.

برای تولید هر تن فولاد، دست کم ۱۰ متر مکعب آب مصرف می‌شود که با نسبت دادن این رقم به ظرفیت تولید کارخانه‌های فولاد استان، میزان مصرف آب این صنایع سنگین به میلیون‌ها متر مکعب می‌رسد. ایران سالانه ۵۵ میلیون تن فولاد تولید می‌کند.

آغاز به کار میزهای تجاری خارجی در آذربایجان شرقی

معاون برنامه‌ریزی استاندار آذربایجان شرقی از آغاز به کار میزهای تجاری خارجی در استان خبر داد و گفت: آسیب‌شناسی مسائل تجاری با کشورهای دیگر و نیز مدیریت آن با هدف توسعه تجارت در برنامه دولت قرار گرفته که البته بخشی از این کار نیز انجام شده است. وی که در جلسه توسعه صادرات غیرنفتی آذربایجان شرقی سخن می‌گفت، اظهار نمود: هدف افزایش تعامل با کشورهای دیگر است و نباید انتظار صادرات صرف داشته باشیم. تجارت خارجی امری دو طرفه است که باید سود دو کشور در زمینه واردات و صادرات تامین شود. بهبودی یادآور شد: در این زمینه مشکلاتی نیز وجود دارند که باید مرتفع شوند که ساماندهی بخش خصوصی با استفاده از ظرفیت اتاق بازرگانی از جمله اهم موارد است. معاون برنامه‌ریزی استاندار آذربایجان شرقی تاکید کرد: صنعت کفش یکی از صنایع مهمی است که در زمینه مبادلات تجاری مثبت می‌تواند نقش قابل توجهی ایفاء نماید.

«تبریز» نقطه موثر توسعه همکاری‌های ایران با «کشورهای نوردیک»

شهردار تبریز با سفرای کشورهای عضو نوردیک دیدار و گفتگو کرد. صادق نجفی در دیدار با سفرای کشورهای فنلاند، نروژ، سوئد و دانمارک در کشورمان، توسعه ارتباطات شهروندی را لازمه بسط همکاری‌های متقابل اقتصادی و فرهنگی عنوان کرد.

نجفی با اشاره به پیشینه تمدنی شهر تبریز در روند پیشرفت کشورمان، اظهار داشت: تبریز از دیرباز به واسطه استقرار در مسیر جاده ابریشم و ارتباط با دروازه‌های تمدنی اروپا، پیشتاز دستاوردهای صنعتی و علمی ایران بوده است؛ این شهر، در عین حال، در پشتیبانی از ارزش‌های اعتقادی و اخلاقی نیز پیش‌رو بوده است.

شهردار تبریز جایگاه اقتصادی شهر تبریز را یادآور شد و با بیان این‌که بازار تاریخی تبریز به عنوان یکی از کانون‌های بزرگ و مهم اقتصاد منطقه از دیرباز مطرح بوده است، ادامه داد: این نقش اقتصادی، تا به امروز تداوم داشته و طی آن، امروز شاهدیم که ۱۰ درصد صادرات غیرنفتی کشور ایران از طریق استان آذربایجان شرقی و با محوریت تبریز صورت می‌گیرد؛ بعلاوه، هم‌اکنون، از مجموعه ۸ هزار واحد تولیدی استان آذربایجان شرقی، ۵ هزار در مناطق صنعتی تبریز، فعالیت دارند.

وی توسعه حمل‌ونقل عمومی، فناوری‌های خدمات‌شهری، انرژی‌های نو، مسایل زیست‌محیطی و ایده‌های مبلان شهری را از جمله موضوعات مستعد همکاری طرفین عنوان کرد.

نجفی نقش شهرداری‌ها را در گسترش ارتباطات شهروندی یادآور شد و تصریح کرد: شهرداری‌ها با توجه به ساختار غیردولتی، می‌توانند در توسعه تعاملات بین شهروندان گام‌های موثر بردارند؛ در این راستا توجه ویژه به مباحث گردشگری و زمینه‌سازی جهت حضور متقابل و مستمر شرکت‌ها و گروه‌های صنعتی در نمایشگاه‌های بین‌المللی طرفین، می‌تواند کارساز باشد.

شهردار تبریز، با تأکید بر این‌که تعامل طرفین، قطعاً حافظ منافع شهروندان دو کشور خواهد بود، متذکر شد: موثرترین مسیر این تعامل، بسط ارتباطات با مدیریت‌های محلی استانی و شهری است و در این میان، تبریز با توجه به پیشینه و قابلیت‌هایی که پیش‌تر اشاره کردم، بهترین و موثرترین نقطه آغاز برای افزایش همکاری‌های کشورهای نوردیک و ایران است.

گفتنی است کشورهای نوردیک، به مجموع کشورهای شمال اروپا (اسکاندیناوی) که دارای اشتراکات فرهنگی برجسته هستند، گفته می‌شود. ایسلند، دانمارک، فنلاند، نروژ و سوئد، پنج کشور عضو نوردیک هستند.

رشد ۱۴ درصدی ترانزیت خارجی منطقه آزاد ارس

انجام شده در سال گذشته در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۳۹۲ خیر داد.

وی عمده کالاهای ترانزیت شده را انواع لوازم برقی، مواد نفتی و غیر نفتی، انواع خودروها، ماشین‌آلات صنعتی و غیر صنعتی، لوازم یدکی، انواع مواد غذایی و خشکبار، آهن‌آلات، دام و سیگار برشمرد. مدیرعامل سازمان منطقه آزاد تجاری و صنعتی ارس تصریح کرد: این کالاها به کشورهای عراق، ترکیه، پاکستان، ترکمنستان، ارمنستان، آذربایجان، افغانستان، ازبکستان، گرجستان، امارات متحده عربی، فدراسیون روسیه، قزاقستان، اکراین، جمهوری مولداوی، تاجیکستان و قرقیزستان ترانزیت شده است.

عرب باغی با تأکید بر ایجاد مسیرهای ارتباطی حمل و نقلی جدید در این منطقه اظهار داشت: برنامه‌ریزی‌های لازم برای بهره‌مندی از مسیرهای ترانزیتی و کریدورهای بین‌المللی برای ایجاد تحول اساسی در ارتباطات حمل و نقلی این منطقه و کشور انجام شده است.

وی تأمین و گسترش زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و اصلاح قوانین حمل و نقلی و توجه ویژه به نقش مناطق آزاد در صادرات مجدد کالا برای ایجاد ارزش افزوده در راستای تحقق اهداف اقتصادی کشور را از اهم عوامل رونق بیش از پیش ترانزیت بیان کرد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد تجاری و صنعتی ارس گفت: ترانزیت خارجی انجام یافته از منطقه آزاد ارس در سال ۱۳۹۲ برابر با هفت هزار و ۸۶۷ میلیارد ریال است.

محسن خادم عرب باغی از رشد ۱۴ درصدی ترانزیت خارجی

۱۰۱ کشور مقصد صادراتی کالاهای آذربایجان شرقی

رئیس سازمان صنعت معدن و تجارت استان گفت: تعداد کشورهای مقصد صادراتی کالاهای استان در سال ۹۳ به ۱۰۱ کشور افزایش یافت. حسین نجاتی با اعلام این خبر افزود: وزن کالاهای صادر شده از استان در طول سال گذشته معادل یک میلیون و ۹۰۰ هزار تن می باشد. وی افزود: در ۱۲ ماهه‌ی سال گذشته ۸۹۵ میلیون و ۷۰۰ هزار دلار کالای صنعتی با ۳ درصد رشد از استان به خارج از کشور صادر شده است.

وی همچنین با بیان اینکه در سال ۹۳ دو میلیارد و سی میلیون دلار محصولات صادراتی از این استان به کشورهای مقصد صادر شده است، ادامه داد: محصولات سنگ و مواد معدنی با ۱۶۶ میلیون و چهار صد هزار دلار، ۳/۱ درصد رشد نسبت به سال ۹۲ نشان میدهد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی گفت: طی سال گذشته ۱۸۷ میلیون و ۴۰۰ هزار دلار انواع فلزات از استان به کشورهای هدف صادر شده است. وی اظهار داشت: میزان صادرات گروه فلزات استان نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳/۵ درصد رشد نشان می‌دهد. وی اضافه کرد: این میزان صادرات، بیش از ۹ درصد کل صادرات استان را به خود اختصاص داده است.

رئیس سازمان صنعت معدن و تجارت استان آذربایجان شرقی با اشاره به اینکه آمار صادرات کالاهای غیر نفتی استان بدون احتساب صادرات خدمات فنی و مهندسی است، تصریح کرد: عمده دلایل کاهش ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی استان عدم صادرات محصولات کنسانتره مس سونگون و غیر فعال شدن صادرات از بازارچه های مرزی و تعاونیهای مرزنشینان می باشد.

توقف واگذاری ماشین سازی تبریز

نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو و رییس کمیسیون صنایع و معادن مجلس از توقف واگذاری ماشین سازی تبریز تا اطلاع ثانوی خبر داد. رضا رحمانی در گفت و گو با خبرنگاران، اظهار کرد: در جلسه‌ای که امروز با حضور مجمع نمایندگان آذربایجان شرقی و سید رضا نوروز زاده رییس سازمان گسترش و نوسازی صنایع در کمیسیون صنایع و معادن برگزار گردید مقرر شد تا واگذاری شرکت ماشین سازی تبریز تا اطلاع ثانوی متوقف گردد. وی با اشاره به اهمیت صنعت ماشین سازی در کشور افزود: ماشین سازی از جمله صنایع مولدی است که نقش مهمی در صنعتی شدن کشور دارد و ماشین سازی تبریز نیز با قدمت بیش از ۴۰ سال نقش ویژه‌ای در تامین ماشین آلات مورد نیاز واحدهای تولیدی دارد.

رییس کمیسیون صنایع و معادن با اشاره به برخی مشکلات واحدهای واگذار شده گفت: با توجه به تجارب تلخی که در واگذاریهای گذشته داشته‌ایم اجازه نخواهیم داد تا این صنعت مولد دچار سوء مدیریت شود. رحمانی عنوان کرد: اهمیت ماشین سازی تبریز به عنوان صنعتی مهم بر هیچ کس پوشیده نیست و انتظار ما این است که هر چه سریع تر اقدامات لازم جهت احیای این شرکت انجام پذیرد.

رضا رحمانی در جلسه‌ی گذشته‌ی مجلس شورای اسلامی در تذکری کتبی به وزیر اقتصاد و دارایی خواستار جلوگیری از تضییع بیت المال در قیمت گذاری کارخانه‌ی ماشین سازی تبریز برای واگذاری به بخش خصوصی شده بود.

ضرورت ساخت هتل های چند ستاره در ارس

رییس سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری کشور با بیان اینکه گردشگران منطقه آزاد ارس عمدتاً گردشگرانی هستند که به مدت کوتاهی اقامت می کنند گفت: ایجاد کمپهای موقت و مسافرخانه و هتل های یک یا دو ستاره در این منطقه بیشتر ضرورت دارد.

مسعود سلطانی فر در بازدید از اماکن تاریخی و جاذبه های گردشگری منطقه ای آزاد ارس، مرکز خداآفرین و کلیبر، ظرفیت های گردشگری شهرستان را بسیار بالا ارزیابی و اظهار کرد: باید برای توسعه زیرساخت های گردشگری و افزایش امکانات رفاهی مسافران در این منطقه، زمینه را برای سرمایه گذاری بخش خصوصی نیز فراهم کنیم.

سلطانی فر افزود: برای بازسازی و مرمت اماکن تاریخی شهرستان های خداآفرین و کلیبر در سال ۹۴ و همچنین سال های آتی اعتبارات خوبی اختصاص خواهیم داد. قائم مقام مدیرعامل در مرکز خداآفرین منطقه آزاد ارس نیز در این بازدید ضمن معرفی جاذبه های گردشگری خداآفرین و نیز جنگل های ارسباران، حاشیه رود ارس و سایر جاذبه ها، ظرفیت های گردشگری این منطقه را بی نظیر و کمیاب معرفی کرد.

ملکی افزود: راه اندازی سایت قایقرانی و ماهیگیری، ترمیم پل های تاریخی خداآفرین، ایجاد کمپ های اقامتی از جمله اقدامات سازمان منطقه آزاد ارس در ایجاد زیرساخت های گردشگری در محدوده خداآفرین منطقه آزاد ارس می باشد و سازمان منطقه ای آزاد ارس نیز در برنامه های پیش روی خود بدنبال افزایش زیرساخت های گردشگری است.

آذربایجان شرقی قطب آموزش فناوری نانو در کشور

ای تبریز، افزود: تاکنون ۱۰ استاندارد آموزشی در حوزه فناوری نانو در این استان تدوین شده و همزمان با آن کارگاه های فناوری نانو در تبریز عملیاتی شده که در سطح کشور منحصر به فرد است.

وی گفت: آذربایجان شرقی نخستین استانی است که در حوزه ای استاندارد نویسی دوره های آموزشی، فناوری نانو و راه اندازی کارگاه های مربوطه اقدام کرده و به عنوان یکی از الگوهای موفق برنامه ریزی درسی در گروه های ۶۵ گانه ای آموزش فنی و حرفه ای مطرح است.

موسوی اعلام کرد: سازمان فنی و حرفه ای می کوشد با ارائه ای آموزش های مطابق با نیاز بازار کار گام مثبتی در راستای ایجاد فرصت های شغلی جدید برای جوانان جویای کار مهیا کند.

وی با بیان اینکه تاکنون شش هزار و دویست استاندارد آموزشی تدوین و در پرتال سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بارگذاری شده است گفت: چشم انداز این سازمان تدوین استانداردهای آموزشی برای تک تک شغل های موجود در جامعه است و با شناسایی دوازده هزار شغل موجود، درصد تدوین استانداردهای آموزشی برای رشته های شغلی باقی مانده است.

موسوی اضافه کرد: یکی از دلایلی که تاکنون موفق به تدوین استاندارد آموزشی همه مشاغل نشده ایم، عدم همکاری شایسته ای متولیان آن شغل هاست که با امضای تفاهم نامه های دوجانبه با متولیان مشاغل امید می رود تدوین استاندارد آموزشی این مشاغل تسریع شود.

مدیرکل دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای گفت: آذربایجان شرقی قطب آموزش فناوری نانو در کشور می شود.

علی موسوی در حاشیه ای بازدید از مرکز شماره ۳ آموزش فنی و حرفه

میانه، تبریز و جلفا بیشترین بیکار آذربایجان شرقی

حسینی اضافه کرد: نرخ بیکاری استان براساس اعلام مرکز آمار تا پایان پاییز سال گذشته ۸/۱ درصد بود که در کشور ۱۰/۵ درصد بوده و نشانگر این مطلب است که متوسط نرخ بیکاری در استان پایین تر از کشور است. وی بیشترین نرخ بیکاری در استان را مربوط به میانه با ۱۳/۴۴، تبریز ۱۲/۶۹ و جلفا با ۱۱/۱ درصد اعلام کرد و گفت: کمترین نرخ بیکاری در استان نیز در خداآفرین ۴/۲۶، شبستر ۴/۶۸ و هریس ۴/۸ درصد است. مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان آذربایجان شرقی با بیان اینکه بیشترین جمعیت اشتغال استان در بخش صنعت ۴۶۹ هزار و ۹۷۹ نفر است اظهار داشت: بخش خدمات نیز با بیش از ۴۲۳ هزار نفر در رتبه دوم قرار دارد و بخش کشاورزی نیز با ۲۴۳ هزار نفر در رتبه سوم است که کمترین میزان اشتغال استان را به خود اختصاص داده است.

حسینی خاطر نشان کرد: در سال گذشته چهار جلسه کارگروه اشتغال و سرمایه گذاری با ۵۱ مصوبه تشکیل شد که ۴۶ مصوبه از این مصوبات اجرایی شد. همچنین وی از اختصاص ۲۷۳ میلیارد تومان تسهیلات بانکی برای ایجاد اشتغال ۱۴ هزار نفر در سال گذشته خبر داد و گفت: براساس آخرین آمار ۱۴۰ میلیارد تومان از این تسهیلات اختصاص یافته است.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان آذربایجان شرقی با بیان اینکه در سال گذشته ۲۷ هزار شغل جدید در استان ایجاد شده است گفت: در سال ۹۳ شاهد رشد ۶ درصدی دادخواست های ارائه شده ی کار و کارگری نسبت به سال قبل بودیم که از میان ۱۴ هزار و ۲۸۵ مورد دادخواست، در خصوص ۹ هزار و ۹۳۰ دادخواست رای قانونی صادر و مابقی به صورت سازشی مختومه شده اند.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان آذربایجان شرقی گفت: طبق آخرین سرشماری جمعیت استان آذربایجان شرقی از جمعیت ۳ میلیون و ۷۲۴ هزار نفری استان یک میلیون و ۱۴۳ هزار ۸۳۶ نفر شاغل و فعال هستند. وی افزود: مرکز آمار کشور برآورد نرخ بیکاری استان در سال ۹۱ را ۱۲/۵ درصد اعلام کرد که در این سال نرخ بیکاری کشور ۱۲/۲ درصد بوده و در سال ۹۲ نرخ بیکاری استان ۹/۶ و کشور ۱۰/۴ درصد بوده است.

واگذاری وظایف تصدی گری بخش کشاورزی به بخش خصوصی

شفیعی در پایان از کلیه مسئولین دولتی درخواست کرد به منظور افزایش بهره وری تولید در بخش کشاورزی، و نظارت دقیق از مرحله تولید بذر و نهال تا مصرف محصولات کشاورزی، جهت حفظ سلامت انسان این سازمان را یاری نمایند.

رئیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی آذربایجان شرقی خواستار واگذاری وظایف تصدی گری های بخش کشاورزی ارگان های دولت به بخش خصوصی شد.

شهرام شفییعی در حاشیه ی جلسه ی رؤسای منطقه ۳ سازمان های نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور که در سالن شهید کسایی استان برگزار شد افزود: علی رغم وجود ظرفیت های قانونی و تاکید دولت محترم بر برون سپاری وظایف ارگان های دولتی در راستای اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، متأسفانه الزامی به واگذاری از سوی مدیریت های دولتی وجود نداشته و به صورت سلیقه ای عمل می شود.

رئیس منطقه ۳ سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور در بخش دیگری عدم تهیه ی دستورالعمل های اجرایی قوانین مصوب در قانون افزایش بهره وری را یکی از نقاط ضعف این بخش برشمرد و افزود: در صورت تدوین دستورالعمل اجرایی ماده ۶ و تبصره های ذیل قانون افزایش بهره وری، و واگذاری وظایف تصدی گری خریدهای تضمینی، اقدامات اجرایی خرید، انبارداری و توزیع اقلام مورد نیاز بازار، و اداره ی سردخانه، و نظارت بر توزیع کود و سم با نسخه کارشناسان گیاه پزشکی رتبه دار، سازمان می تواند در تولید محصول سالم در کشور تاثیر گذار باشد. وی در خصوص پایش واحدهای آلاینده و تخصصی نمودن این بخش اعلام نمود: متأسفانه مقاومت های شدیدی در واگذاری این امر از سوی اداره ی کل محیط زیست استان ها به شرکت های تخصصی محیط زیست که از فارغ التحصیلان گرایش های مختلف این رشته می باشند صورت می گیرد.

برگزاری جلسه توسعه سرمایه گذاری آذربایجان شرقی در تهران

فرصت‌های سرمایه گذاری استان آذربایجان شرقی از سوی مسئولان استان و مدیران دستگاه‌ها و سازمان‌های توسعه ای و بانک‌ها ارائه شد.

جلسه‌ی توسعه سرمایه‌گذاری استان آذربایجان شرقی به ریاست محمد شریعتمداری معاون اجرایی رییس جمهور و با حضور محمدرضا نعمت زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت، استاندار آذربایجان شرقی و جمع زیادی از مسئولان و مدیران دستگاه‌ها و سازمان‌های توسعه‌ای و بانک‌های استان برگزار شد.

محمد شریعتمداری در هفدمین جلسه‌ی توسعه‌ی سرمایه‌گذاری استان‌ها که در آستانه‌ی سفر رییس جمهور به استان آذربایجان شرقی برگزار شد اظهار کرد: هدف از برگزاری این جلسات در آستانه‌ی سفر به استان‌ها این است که مسئولان استان یک بار دیگر و در حضور مسئولان و نمایندگان بانک‌ها و موسسات مالی و سرمایه‌گذاری ظرفیت‌ها و توانمندی‌های توسعه‌ای استان خود را به شکل تفصیلی ارائه دهند.

معاون اجرایی رییس جمهور با بیان اینکه در این جلسات هدفمان این است تا در مسیر توسعه‌ی استان‌ها هرچه بیشتر از اتکا به بودجه عمومی دور شویم خاطرنشان کرد: سال گذشته با رشد قابل توجه مجموعه‌ی بودجه‌ی عمرانی کشور، رقمی حدود ۲۲ هزار میلیارد تومان را داشتیم، در حالی که در همین سال فقط بانک‌ها با تحرکی کوچک ۵۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات به بخش تولید دادند و این نشان‌دهنده‌ی توان بخش‌های غیردولتی در کمک به توسعه‌ی کشور است.

در این جلسه فهرستی جامع و مفصل از ظرفیت‌ها، استعدادها و

کارخانه مونتاژ واگن مترو در تبریز در مرحله تجهیز

مدیرعامل سازمان قطار شهری، از تجهیز کارخانه مونتاژ واگن در تبریز خبر داد. محمد صادق پشمینه آذر ضمن اعلام این خبر گفت: در پروسه‌ی اجرای طرح قطار شهری، شهرهای تبریز، اصفهان و شیراز به تعداد ۳۱۵ واگن مترو نیاز دارند که مقرر شده از این میزان، ۲۱۵ واگن در داخل ایران مونتاژ شود و کارخانه‌ی این طرح نیز در تبریز احداث گردد.

وی افزود: طبق ریزنی‌های انجام گرفته، قطعات این واگن‌ها از کشور چین وارد و بخش عمده‌ی آن در کارخانه‌ی مونتاژ واگن، مونتاژ خواهد شد. مدیرعامل سازمان مترو خاطرنشان کرد: سوار کردن قطعات بخش دیگری از واگن‌های مترو تبریز هم در پایانه‌ی لاله انجام خواهد گرفت.

پشمینه آذر، محل این کارخانه را شهرک صنعتی شهید سلیمی تبریز اعلام کرد و افزود: در حال حاضر، این کارخانه در مرحله تجهیز می‌باشد و امیدواریم با راه اندازی آن، ضمن توسعه‌ی صنعت شهر و ایجاد منبع درآمدی پایدار برای شهر و شهرداری، زمینه اشتغال برای شهروندان و به ویژه جوانان را نیز، گسترش دهیم.

بهره برداری از قطعه اول خط آهن میانه - تبریز در سال جاری

وزیر راه و شهرسازی گفت: قطعه‌ی اول خط آهن میانه - تبریز تا بستان آباد و چهار بانده کردن مسیر بستان آباد - سراب تا پایان امسال به بهره‌برداری می‌رسد.

عباس احمدآخوندی در جلسه‌ی شورای اداری شهرستان بستان آباد افزود: با تزریق اعتبارات مورد نیاز و حل مشکلات موجود در اجرا، بخشی از این پروژه‌ها تا پایان امسال آماده‌ی بهره‌برداری می‌شود. وی همچنین وجود مسیرهای مهم ارتباطی در شهرستان بستان آباد را زمینه خوبی برای توسعه‌ی این شهرستان برشمرد و گفت: توسعه‌ی مسیرهای ارتباطی می‌تواند توسعه‌ی استان آذربایجان شرقی را در پی داشته باشد.

وزیر راه و شهرسازی همچنین احداث ایستگاه‌های قطار در خارج از محدوده‌ی شهرها را کاری نادرست خواند و افزود: باید احداث ایستگاه‌های مسافری در محدوده‌ی شهرها صورت گیرد.

فعالیت ۶۸ سرمایه‌گذار خارجی با ۸۵۰ میلیون دلار در آذربایجان شرقی

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی آذربایجان شرقی گفت: ۶۸ سرمایه‌گذار خارجی هم اکنون در استان فعالیت دارند و نزدیک به ۸۵۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی در استان انجام گرفته است.

وی گفت: در شاخص‌های جهانی مشکلات کسب و کار ارزیابی می‌شوند در حالی که در ایران مشکل قبل از آغاز کسب و کار است و تأمین زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری اعم از زمین، آب، برق و گاز و ... مهمترین مسایل در امر سرمایه‌گذاری است. وی همچنین کار تیمی را در امر تسهیل فرآیند سرمایه‌گذاری از سوی دستگاه‌های اجرایی مهم و موثر برشمرد.

نائب رئیس مرکز خدمات سرمایه‌گذاری آذربایجان شرقی بررسی صلاحیت فنی و توان مالی مراجعان در زمینه‌ی سرمایه‌گذاری را جزو اولویت‌ها ذکر کرد و اظهار داشت: حوزه‌ی مأموریت دستگاه اجرایی در ارائه‌ی خدمات به سرمایه‌گذاران مشخص شده و مراکز خدماتی با دستگاه‌های اجرایی و نظارتی تعامل خوبی دارند. وی افزود: فراوانی پروژه‌ها در برگزاری همایش‌ها نباید مد نظر قرار گیرد، بلکه پروژه‌ها باید از هر لحاظ اعم از تأمین زیرساخت‌ها و ... آماده بوده و مصوبات مختلف مثلاً در زمینه‌ی پروژه‌ی عمران شهری، مصوبه شورای شهر را داشته باشد تا در اجرا به مشکل برخوردند.

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی آذربایجان شرقی گفت: شناسایی سرمایه‌گذاران بعد از تأمین زیرساخت‌ها جزو اولویت‌هاست و اتاق بازرگانی در شناسایی سرمایه‌گذاران خارجی و ایرانیان مقیم خارج از کشور بسیار نقش‌آفرین است.

وی بر معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری از طرق مختلف به سرمایه‌گذاران تأکید کرد و گفت: دنیا، دنیای دیجیتال است و از سال ۸۸ فرآیندهای ارائه‌ی خدمات به سرمایه‌گذاران را در قالب نرم افزار «پنجره واحد ارائه‌ی خدمات به سرمایه‌گذاران» تهیه کردیم و از طریق این سیستم کنترل‌های لازم انجام می‌گیرد و در این زمینه

آموزش‌های لازم به دستگاه‌های اجرایی داده شده است و این سیستم در دستگاه‌های اجرایی در حال پیاده شدن و اجراست.

حسینی با بیان اینکه در جریان سال ۹۳ و فروردین ۹۴ حدود ۴ هزار درخواست از طریق نرم‌افزار پنجره‌ی واحد مورد بررسی قرار گرفته است افزود: ۶۸ سرمایه‌گذار خارجی هم اکنون در استان فعالیت دارند و نزدیک به ۸۵۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی در استان انجام شده است.

کاروان تدبیر و امید به روایت تصویر

استقبال رسمی مقامات آذربایجان شرقی از رئیس جمهور در فرودگاه بین المللی شهید مدنی تبریز

استقبال مردم از رئیس جمهور در تبریز

سخنرانی رئیس جمهور در استادیوم تختی تبریز

دیدار رئیس جمهور روحانی با فعالان اقتصادی آذربایجان شرقی

نشست «نهادمدیان» با فعالان اقتصادی آذربایجان شرقی

بازدید معاون رئیس جمهور از دهکده توریستی سد اماند

کاروان تدبیر و امید به روایت تصویر

نشست مطبوعاتی رئیس جمهور در تبریز

برگزاری کارگروه تخصصی امور بانوان آذربایجان شرقی با حضور معاون رئیس جمهور در تبریز

دیدار رئیس جمهور با علما، ایثارگران و برگزیدگان آذربایجان شرقی

نشست آذربایجانی های مقیم خارج از کشور در تبریز

تبریز، پایتخت صنعت ایران

در آستانه برگزاری سومین دوره طرح معرفی بزرگترین شرکت های آذربایجان به سراغ بهروز خاماچی می رویم تا تاریخ صنعت و کسب و کار استان را تورق نماییم. بهروز خاماچی زاده ۱۳۱۴ در تبریز از پژوهشگران تاریخ و فرهنگ آذربایجان است. وی تحصیلات عالی خود را تا درجه کارشناسی در دانشگاه تبریز و در رشته تاریخ و جغرافیا گذرانده است. مردی که نامش نه به واسطه عضویت اش در شورای اسلامی شهر تبریز که به سبب آثار و نوشته های متعددش درباره تاریخ تبریز و آذربایجان در اذهان تبریزی ها ماندگار شده است خاماچی تألیفات متعددی را در زمینه تاریخ و فرهنگ منطقه آذربایجان و شهر تبریز به رشته تحریر در آورده است. اوراق پراکنده از تاریخ تبریز، قلعه های تاریخی آذربایجان، تبریز از نگاه جهانگردان از جمله تألیفات وی است. آنچه در پی می آید مصاحبه با این استاد تاریخ به بهانه سومین همایش شرکت های برتر منطقه آذربایجان است

تبریز مرکز سور تینگ ابریشم نیز بود. ابریشمی که از چین می آمد، در تبریز با ابریشم بومی ترکیب می شد و به ابریشم «سر»، «کدخدا پسند» و «آرداس» تبدیل میشد که هر یک کیفیت و قیمت خاص خود را داشتند. این کار در بازار تبریز انجام می شد که یادگار آن بازار در حال حاضر در «بازار شعر بافان» است که «شعر» به معنای «مو» است. اکنون هم خانواده های «ایپک چی»، «ایپک چی لر»، «حریر چی»، «حریر چی لر» و... خانواده هایی هستند که کارشان تولید و صادرات ابریشم به اروپا بوده است. تجارت ابریشم در تبریز تجارت بسیار بزرگی بود و دولت فرانسه هم مشتری تضمینی این ابریشم بود. این ابریشم از تبریز به بندر ترابوزان ترکیه می رفت و از آنجا از طریق دریا به بندر لیون فرانسه می رسید. فرانسه هم که در بافت پارچه های ابریشمی مقام اول را جهان داشته و دارد، طبیعتاً مشتری پر و پا قرص ابریشم تبریز بود. همانطور که در انگلستان هم، بندر منچستر مرکز تولید پارچه های پشمی است و پشم مرغوب از تمام جهان به آنجا فرستاده می شود.

کارایی: نقش بازار تبریز در گسترش اقتصاد منطقه چه بوده است؟
خاماچی: بازار تبریز که نزدیک به ۹۰۰۰ باب مغازه دارد به قول «شاردن» در زمان صفویان ۱۵۰۰۰ باب مغازه داشت که با حجم بالایی از معاملات مرکز تجاری منطقه بود. حتی امروز هم کسی از خود نمی پرسد که چرا آخرین ایستگاه خطوط اتوبوس رانی تبریز به بازار ختم می شود، چون برای همه بدهی است که بازار طبیعتاً یک مرکز اقتصادی است و قلب تبریز و تبریزیان است.

دیگر مورد جالب در مورد نام های تبریز، نام دیگر شهر های ایران بر روی بسیاری از خانواده های تبریزی است. خانواده هایی مثل «سقز چی»، «کرمانشاه چی»، «رشت چی»، «تهرانچی»، «انزلی چی» و... که به دلیل وجود شعبات نمایندگی بازرگانی تبریز در آن شهرها و بالعکس، به این نام ها شناخته می شدند.

هدف از ساخت بازار تبریز هم رفاه تاجر بود. حجره های این بازار معمولاً از سه طبقه تشکیل می شد. زیرزمین انبار کالا بوده است، همکف مرکز تجارت و طبقه ی فوقانی اتاق خواب. در کوچکی هم در داخل در بزرگ تیمچه ها تعبیه شده بود که برای رفت و آمد تاجر در زمان تعطیلی بازار بود و وقتی «آدا باشی» درب تیمچه را می بست از آنجا رفت و آمد تاجر صورت می گرفت. بخش های مختلف بازار تبریز هم با نام اصنافی که در آن کار می کرده اند و یا می کنند، شناخته می شود. بازار کفناشان «باشماخ چی بازار»، بازار بلور و شیشه «شوشرخانا بازار»، و بازار خاص کالاهای وارداتی از گرجستان «گورجولر» و... از آن جمله اند.

در واقع بازار تبریز مرکزی تجاری ای بود که کالاهای وارداتی و یا تولیدی منطقه از آن به تمام ایران پخش می شد.

اعتبار تبریز هم به این بود که تاجر معروف مقیم تبریز که در تبریز تاجر تخته داشتند و حکومت هم آنها را به رسمیت شناخته بود، با امنیت، در تبریز تجارت می کردند. همین امر باعث شد که اولین بانک خصوصی در «سرای گورجولر» تبریز به نام «بوداغیناس» تأسیس شود. «بوداغیناس» یک ارمنی ثروتمند بود که شعبه های موسسه وی در شهر ری، مشهد، رشت، اصفهان و حتی خارج از ایران تأسیس شده بود. تاجر تبریزی و سایر تجاری که در تبریز تجارت می کردند، دیگر نیازی به بردن پول نقد نداشته و از حواله های «بوداغیناس» استفاده می کردند.

کارایی: آقای خاماچی، عامل وجود مواد اولیه در آذربایجان و تبریز، چه تأثیری در توسعه تولید و تجارت در منطقه داشت؟

آذربایجان باغ شهر ایران بود. تمام محصولات باغی بیشتر تبدیل به خشکبار شده و صادر می شد و در برابر آن همه چیز هم از تمام جهان وارد می شد. تاجر آذربایجانی و ارمنی هم بسیار زیرک بودند و تجارت شان با تمام دنیا را همواره به صورت بسیار بویایی اداره می کردند. کارایی: ورود صنعت به عرصه ی اقتصاد آذربایجان چگونه آغاز شد؟

خاماچی: کم کم مردم متوجه پیشرفت در اروپا شدند. به عنوان یک مثال ساده اما بسیار مهم می توان به تولید کبریت اشاره داشت. وقتی مردم متوجه شدند که در اروپا با وسایلی بسیار ساده تر از سنگ چخماق آتش روشن می کنند به فکر ابتکار افتادند.

به طور کلی در تبریز سه کارخانه ی مدرن مهم تأسیس شد و به این ترتیب روند صنعتی شدن در این شهر آغاز شد. یکی کارخانه ی بزرگ چرم سازی است که در حال حاضر ساختمان آن با تلاش های «دکتر کی نژاد» مبدل به «دانشگاه هنر اسلامی» تبریز شده

کارایی: پیشینه ی صنعتی شدن آذربایجان به چه عواملی بر می گردد؟ این اتفاق از چه زمانی رخ داده است؟

خاماچی: تبریز بنا به قضاوت تاریخ و مدارک تاریخی چندین دوره پایتخت و در ادوار دیگر ولیعهد نشین بوده است. بنابر این، این شهر همیشه اهمیت داشته و مورد نظر حکومت مرکزی بوده و پادشاهان و امرا و بزرگان در این شهر برای سرمایه گذاری احساس آرامش می کردند و تقریباً راه ها امن بوده و راهدار خانه وجود داشت. همینطور به علت موقعیت خاص جغرافیایی و ژئوپولیتیکی و استراتژیک، که در کنار سرزمین های مهمی همچون قفقاز، روسیه، و حتی از طریق روسیه به اروپا و بویژه آلمان قرار داشته، و قرار گرفتن در مسیر راه دیگری که از طریق ارزروم و تبریز، آذربایجان را به اروپا مرتبط می کرد، از اهمیت خاصی برخوردار بود.

از سال ۱۴۵۳ میلادی هم تاریخ اروپا عوض می شود و صفحات جدیدی از تاریخ جهان رقم می خورد و رقابت صنایع در اروپا آغاز می شود و از آنجا که موقعیت جغرافیایی تبریز و آذربایجان هم بسیار مناسب بوده است این منطقه نیز به شکل مثبتی تحت تأثیر این تحولات قرار می گیرد. علاوه بر این منطقه ی ما نسبت به سایر نقاط ایران از مشکلات واقع شدن در منطقه ی کویری در امان بود و قادر بود مواد اولیه را خود تامین کند. یعنی صنایع اروپا و مواد اولیه ی غنی تبریز و آذربایجان در کنار هم، و استعداد ذاتی و غریزی مردم آذربایجان و تبریز، زمینه های بسیار خوبی را برای پیشرفت صنعت در تبریز فراهم کرد. یعنی از همان اول همه چیز در آذربایجان بود و از هیچ نظری با دیگر مناطق کشورمان قابل مقایسه نبود. تمام این زمینه ها مصادف شد با رقابت کشور های اروپایی در کشورگشایی یا گسترش مناسبات اقتصادی شان با کل جهان. یعنی آلمان، انگلستان، فرانسه و روسیه وارد رقابت برای توسعه ی اقتصاد شان شدند. در این میان طبیعی بود که کشور بکری چون ایران زمینه ی خوبی برای این رقابت بود و آذربایجان و تبریز نیز بیشترین زمینه ها را برای اجرایی شدن اهداف این کشور ها داشتند.

در محلات قدیم تبریز مثل «ایچری ارمنستان»، «بارون آواک» و «میدان ترلان» در شریعتی امروز، پشت پاساژ «امت» و «میارمیار» دوازده کنسولگری وجود داشت، در حالی که در تهران بیش از شش یا هفت سفارت وجود نداشت. این کنسولگری ها برای کار اقتصادی افتتاح شده بودند. مواد اولیه ی ارزان قیمت آذربایجان مثل پنبه، پشم، ابریشم و همچنین صنایع نساجی که شامل ده الی دوازده نوع پارچه می شد و همینطور بافت فرش، کشور های اروپایی را به برقراری روابط اقتصادی با تبریز و آذربایجان تشویق می کرد.

خشکبار تبریز هم مورد توجه کشور های خارجی بود. به خصوص کشورهای آسیای میانه که به دلیل آب و هوای سرد سیر خود، نیاز بسیاری به آن ها داشتند. این خشکبار بود که در جهان معروف بود و امروز هم اسمی ای مانند «تیمچه ی بادامچی لر» و «سرای کشمشچی لر» که در بازار تبریز و نام برخی خانواده های تبریزی مثل «بادامچیلر» و «بادامچیان» و... از همین وجه فعالیت اقتصادی گرفته شده است. در واقع تنوعی که در خشکبار تبریز و آذربایجان وجود داشت، در کل کشور وجود نداشت.

بنابر تمامی موارد گفته شده، آذربایجان از دید اروپاییان بهترین محل سرمایه گذاری و بهترین بازار برای فروش محصولات اروپایی نسبت به تمام مناطق ایران بود. بر همین اساس اروپاییان تصمیم گرفتند که با آذربایجان وارد مرادوات اقتصادی شوند. همین مسائل هم باعث شد که صد و دوازده سال پیش که کسی در سایر نقاط ایران هنوز اصلاً اطلاع دقیقی از اتاق بازرگانی نداشت، در تبریز اتاق بازرگانی ایجاد شود.

حضور تاجر و بازرگانانی چون «حاجی علی اکبر آقا صدیقی»، بنیان گذار کارخانه ی چرمسازی «خسروی»، و بازرگانان معروف و صادرکنندگان بسیار دیگر نشان می دهد که در دنیای آن روزگار از نظر تجاری و بازرگانی تبریز صاحب یک پرستیژ و شخصیت اقتصادی و تولیدی بوده است. تاجر تخته های مادر هامبورگ، مونتیخ، منچستر، مسکو، سن پترزبورگ، باکو و ایروان دایر بودند و آن ها نیز متقابلاً دفاتر تجاری در تبریز داشتند که حاصل آن، همین اعتبار تجاری و بازرگانی جهانی بود. همین مسائل باعث ایجاد رفت و آمدهایی شده بود که آذربایجان از نظر درآمد، کارایی و تخصص، یک سر و گردن از سراسر ایران بالاتر باشد. مردم آذربایجان هم کارشان بیشتر داد و ستد شد و از همان قدیم الیام تا به امروز همه به داد و ستد فکر میکردند و در این مورد تفاوتی بین ثروتمندان و فقرا نبود. بنابر همین موارد راه از مرند و جلفا به روسیه و قفقاز و از آذربایجان تا ارزروم و استانبول و ترابوزان باز شد.

کارگاه ها را به خوبی فراهم کرد. اتاق بازرگانی آن زمان تبریز هم، از ایشان حمایت کرد. به این ترتیب کارگران فنی در تبریز تربیت شدند و برای راه اندازی دیگر کارخانه ها در سراسر ایران به کار گرفته شدند.

کارایی: آقای توکلی بجز تاسیس و راهاندازی کارخانه ها در زمینه های دیگری هم فعالیت داشته اند؟

خاماچی: بله، بعد ها به ایشان سد سازی را پیشنهاد کردند که سدهای « ارس »، « مهاباد » و « میاندوآب » را کار کردند که به توسعه ی بیشتر کشاورزی در منطقه و تولید انرژی منجر شد. آقای توکلی روح خلاق دارند و مردم دوست شان دارند و کارگران هم واقعا ایشان را بسیار گرامی می دارند.

کارخانه ی توکلی هم که پدر ایشان بنیان نهاده و ایشان اداره اش کرده و می کنند جزء افتخارات تاریخی تبریز است.

می توان به تجار و تولیدکنندگان دیگر بسیاری هم اشاره داشت که صنعت و تجارت تبریز را شکوفا کردند. مثل « حاج ابوالقاسم جوان » در صنعت فرش که در محله ی « امیریه قز » کارخانه ی بسیار مغظمی داشت که قالی های موزه فرش امروز شهرداری بیشتر در کارخانه ی او بافته شده است، یا « بنکداریان » که از تجار بنام تبریز بودند.

کارایی: آیا این فعالیت های تولیدی، صنعتی و تجاری محدود به تبریز می شد و یا مناطق دیگر آذربایجان هم تحت تاثیر این فعالیت ها بوده اند؟

خاماچی: دامنه ی این فعالیت ها به تمام آذربایجان می رسید، چون بالاخره برای تامین مواد اولیه از تولیدات روستا ها استفاده می شد. مثلا روستائیان مازاد تولید پشم خود شان را به محله ی ارمنی نشین تبریز آورده و به « بارون ارسن » که یک کارخانه حلاجی داشت می فروختند.

کارایی: به نظر می رسد روابط صنعتی تبریز بیشتر با آلمان بوده است؟ چطور چنین اتفاقی افتاده است؟

خاماچی: آلمان در جهان مستعمره نداشت. برخلاف قدرت های جهانی دیگری چون انگلستان که آنقدر مستعمره داشتند که به قول آن زمان « خورشید در بریتانیا غروب نمی کرد » یعنی از پشم مینوس تا پنبه مصر و نفت خاورمیانه و سنگ آهن کنگو در دست انگلستان بود. با صنایع تبدیلی که داشتند این محصولات را فرآوری کرده و به چندین برابر قیمت می فروختند. آلمان از چنین فرصتی برخوردار نبود و مجبور بود مناسبات اقتصادی خودش را با کشور هایی چون ایران گسترش دهد. حضور انگلستان در صنعت آذربایجان تنها در تراکتورسازی بود که البته انگلیسی ها زمان زیادی پس از آلمان در تبریز سرمایه گذاری کرد. در واقع آنقدر مواد اولیه در مستعمرات انگلستان بود و آنقدر بازار گسترده وجود داشت که نیازی به سرمایه گذاری در ایران نمی دیدند.

کارایی: آقای خاماچی بعد از آن دوران طلایی ای که صنایع تبریز پشت سر گذاشتند و بالاخره تاثیرات انقلاب و جنگ هم که اتفاق افتاد، چه اتفاقی در صنعت تبریز افتاد؟

خاماچی: بالاخره در این مدت کسانی بودند که مثل خانواده ی توکلی از ایران رفته بودند. البته در دیگر عرصه ها هم همینطور بود. مثلا مجسمه ساز شهر شهیر « احد حسینی » که به فرانسه رفت و در دانشگاه « مون پلیه ی فرانسه » مشغول به تدریس بود. مجسمه های او را هنوز هم می توانید در موزه ی آذربایجان ببینید. آقای « عبدالعلی زاده » در زمان استانداری شان با مسئولان صحبت کردند و این سرمایه های انسانی ملی برای ادامه ی کمک شان به تبریز برگشتند. « احد حسینی » به تبریز بازگشت و از کارهایی که پس از بازگشت انجام داد مجسمه ای است که امروز در « فونقا باشی » می توانید ببینید. در صنعت هم برخی آمدند و کارخانه های سابق شان را مثل آقای توکلی سر و سامان دادند.

اما مساله این است که به صنایع تبریز و آذربایجان به اندازه صنایع اصفهان و مشهد و شیراز از طرف دولت کمک نمی شود. مشکل دیگر هم این است که واردات کالاهایی انجام میشود که اصلا ضرورتی ندارند. چه اجباری به استفاده از لیوان و بشقاب و لوازم مصرفی خارجی داریم. تمامی این مسائل در کنار هم جمع می شوند و موجب می شوند که صنایع ما از بین بروند و بیکاری و شاخص های منفی دیگر رشد کنند.

صنعت و تجارت باید طوری مدیریت شود که تولید داخلی اولویت داشته باشد. در حالی که ما بهترین خاک زنور را برای تولید چینی داریم و این صنعت می تواند برای مردم منطقه اشتغال آفرین باشد، ما در فنجان های تولید دیگر کشورها و یا حتی دیگر شهرهای کشورمان چای می خوریم. مگر ما نمی توانیم در فنجان و لیوان مرند جای و آب بخوریم؟ با رونق واردات رسمی و غیررسمی، صنایع ما امکان ادامه حیات نخواهند داشت. اصلا این مساله که قالی چین چطور جای قالی ایرانی را گرفته است تعجب آور است. در کشوری واردات انجام میشود که توان تولید وجود نداشته باشد. ما که توان تولید همه چیز را داریم!

است. این کارخانه که به کمک یکی دو شریک ارمنی از جمله « خسروی ها » و سرمایه گذاری « حاج میرزا علی اکبر صدقیانی » که مغز متفکر اقتصاد تبریز در آن دوره بوده است و در دوره ی ریاست اتاق بازرگانی تبریز را عهده دار بود، تاسیس شد.

دومین کارخانه، کارخانه ی قالی بافی آلمانی ها بود. آلمانی ها به این نتیجه رسیدند که باید خود شان بر روند تولید فرش نظارت کنند و در خیابان صائب امروز که در قدیم به عنوان خیابان « زندان » شناخته می شد، کارخانه ی فرش تاسیس کردند. رئیس این کارخانه « زیگلر » آلمانی بود که به همین جهت این محله را در زبان بومی تبریز « زیع لار » می گویند. این محل پشت خیابان ۱۷ شهریور بود و کوچه ای در آنجا بود که کوچه ی بانک شاهی نامیده می شد و کارمندان بانک شاهی انگلستان که در بازار کفشان شعبه داشت

و در حال حاضر بانک سپه در آنجا واقع است، در آن اقامت داشتند.

کارخانه ی فرش چشمه ای هم داشت که از دامنه های سهپند سرچشمه می گرفت که آن را « آلمان چشمه سی » می نامیدند. تولیدات این کارخانه هم مستقیما به آلمان صادر می شد. این کارخانه در زمان جنگ جهانی اول تعطیل شد، چرا که دولت آلمان به دولت ایران بدهی داشت و با شکست در جنگ جهانی، دولت ایران به دست « حاجی محتشم السلطنه اسفندیاری » این کارخانه را مصادره کرد، اما نتوانست آن را نگه داشته و اداره کند. وقتی در سال ۱۳۱۳ در تبریز سیل آبی جاری شد، « قلعه بیگی » تبریز را آب برد و به ناچار زندانیان را به این کارخانه ی متروکه ی آلمانی ها منتقل کردند و با دیوار کشی هایی که انجام دادند زندانی ساختند و به این ترتیب این خیابان به خیابان زندان تبدیل شد که بعد ها به نام خیابان صائب شناخته شد.

سومین کارخانه، کارخانه ی کبریت سازی است. کارخانه ی رسمی کبریت سازی از سال ۱۲۹۳ شمسی در تبریز بنا نهاده شد. در آن زمان مدتی بود که « حاج آقا کبریت ساز توکلی » که قبلا مقیم ایروان بودند، با زرنیخ، گوگرد و چوب، کبریت میساختند. این محصول که ابتدا در منزل تهیه می شد، کم کم در میان مردم جا افتاده و باعث شد که خانواده ی « حاج آقا کبریت ساز توکلی » به فکر تولید صنعتی آن بیفتند و این روند با توسعه روابط تجاری تبریز با اروپا تسهیل هم شد.

اینگونه بود که کارخانه ی کبریت سازی توکلی با وارد کردن دستگاه هایی از آلمان بنا نهاده شد. به تدریج پسران حاج آقا توکلی این کارخانه را توسعه دادند و به بزرگترین کارخانه ی کبریت سازی منطقه مبدل کردند. ابتدا این روند توسعه با تبلیغات صنعتی رضا شاه مصادف شد که می خواست برای حفظ سلطنت با دادن وام و انواع حمایت ها صنایع را گسترش دهد. اینگونه بود که با توجه به موقعیت پیش آمده، کارخانه ی کبریت سازی توکلی تاسیس شد. البته این خانواده بعد از انقلاب جلا ی وطن کردند تا این که در زمان حضور آقای « عبدالعلی زاده » به عنوان استاندار آذربایجان شرقی، دوباره از آنها دعوت شد که فقط برای مدیریت کارخانه ی کبریت توکلی به تبریز بیایند.

در حال حاضر هم درست است که کبریت پاکستان و اوگاندا با کبریت تبریز رقابت می کنند اما همچنان با مدیریت « مهندس تقی توکلی » بهترین کبریت در تبریز و در کارخانه کبریت توکلی تولید می شود.

کارخانه ی دیگری هم که بعدتر در صنعت تبریز تاسیس شد کارخانه « برق لامع » بود که در سطح جهانی به تولید و صادرات حوله می پرداخت. در نهایت کاری که انجام شد این بود که این کارخانه ها را ملی کردند. یعنی باید سرمایه داران کار می کردند به نفع دولت. نتیجه ی این سیاست خروج صاحبان کارخانه ها از ایران بود که کیفیت محصولات این کارخانه ها هم با این وضعیت به تدریج کم می شد. کار کارخانه ی تولید حوله برق لامع به جایی رسید که کارخانه ی تبریز تعطیل شد و در حال حاضر کارخانه ای در رشت دارند.

کارایی: نقش آقای « مهندس تقی توکلی » در صنعت آذربایجان به همین اندازه محدود است؟

زمانی که آقای مهندس تقی توکلی قبل از انقلاب مشغول کار صنعتی بودند، بنا به سیاست های دولت وقت، که توسعه ی صنعت و اشتغال را پس از قیام ۱۵ خرداد ایجاب می کرد، به ایشان پیشنهاد شد که کارخانه هایی را از اروپا به ایران بیاورند. ایشان هم که روابط گرمی با اروپا داشتند پذیرفتند که کارخانه هایی را از اروپا به ایران بیاورند. ایشان هم پذیرفتند و چندین کارخانه مدرن را به تبریز آوردند که بیشتر آنها از آلمان و برای حفظ موازنه تراکتورسازی ابتدا از رومانی و بعد از انگلستان به تبریز آورده شد. همین روند در مورد دیگر شهر ها نیز رخ داد و کارخانه های بزرگ ایران، بیشتر در همان زمان و به واسطه ی ایشان تاسیس شد.

همین حرکات در تبریز باعث ایجاد یک نهضت بزرگ صنعتی شد که حتی به توسعه کارگاه های کوچک انجامید که ماشین سازی تبریز هم پس از تاسیس بستر های رشد این

**گزارش نتایج سومین دوره طرح
معرفی برترین شرکت های
منطقه آذربایجان**

**Top Azarbaijan Companies
(IRANTAC)**

خرداد ماه ۱۳۹۴

هر چند بنگاه‌های کوچک و متوسط نقش به‌سزایی در اقتصاد کشورها ایفاء می‌نمایند، لیکن تجربه کشورهای مختلف نشان داده است اقتصادهایی که وابستگی شدیدی به بنگاه‌های کوچک و متوسط -درمقایسه با بنگاه‌های بزرگ- داشته‌اند، در مقابله با بحران‌های مختلف، آسیب پذیرتر می‌باشند. ازطرفی، ارتباط بسیاری از بنگاه‌های کوچک با یک بنگاه بزرگتر در زنجیره تامین کالا و خدمات، به منزله تداوم حیات آن‌ها بوده و بدون وجود بنگاه‌های بزرگ، بسیاری از بنگاه‌های کوچک نیز امکان ادامه فعالیت و رشد را نخواهند داشت. همچنین رونق و رکود بزرگترین شرکت‌های فعال در هر منطقه و یا کشور، به دلیل وجود ارتباطات گسترده پسین و پیشین به سرعت در کلیه سطوح اقتصاد آن منطقه و کشور آثار خود را بروز خواهد داد. در همین راستا لزوم توجه ویژه به نقش و اهمیت بنگاه‌های بزرگ در چرخه اقتصادی و اجتماعی کشور و اهمیت حمایت از این بنگاه‌ها پررنگ‌تر می‌شود. همین موارد باعث گردیده در بسیاری از کشورهای توسعه یافته، حمایت از پایداری و توسعه بنگاه‌های اقتصادی بزرگ در دستور کار دولت‌ها قرار گیرد. سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز توجه ویژه‌ای به این موضوع داشته و توانمندسازی بخش خصوصی برای ایفای فعالیت‌های گسترده و اداره بنگاه‌های اقتصادی بزرگ را به عنوان یکی از مفاد مهم آن مطرح ساخته است. در همین راستا نمایندگی‌های سازمان مدیریت صنعتی در ۴ استان آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، زنجان و اردبیل هر ساله با اجرای طرح «معرفی برترین شرکت‌های منطقه آذربایجان» تلاش دارند تا ضمن شناسایی آرایش بنگاه‌های بزرگ منطقه آذربایجان در کنار یکدیگر، با تهیه و تولید آمارهای واقعی، منسجم و جامع در خصوص بنگاه‌های اقتصادی، زمینه‌های شناخت، پایش و ارزیابی نیاز بنگاه‌های اقتصادی بزرگ منطقه را بیش از پیش فراهم نماید. بدون تردید حمایت روزافزون از بنگاه‌های بزرگ که سهم قابل ملاحظه‌ای از

تولیدات منطقه آذربایجان را به خود اختصاص می‌دهند، می‌تواند نقش قابل توجهی در رشد و ارتقاء اقتصادی منطقه و درنهایت کشور ایفاء نماید. با درک این واقعیت دبیرخانه مستقر در سازمان مدیریت صنعتی آذربایجان شرقی در کنار اجرای طرح «معرفی برترین شرکت‌های منطقه آذربایجان»، با انجام مطالعات تطبیقی در سایر کشورها، سیاست‌های حمایتی کشور ترکیه از بنگاه‌های اقتصادی را با نگاهی ویژه به صاحبان صنایع و بنگاه‌های بزرگ بخش خصوصی کشور ترجمه نموده و به زودی منتشر خواهد ساخت. همچنین دبیرخانه طرح تلاش نموده است تا از نظرات کارشناسان اقتصادی و صنعتی، که در تعامل نزدیک با نهادهای حاکمیتی و تشکل‌های بخش خصوصی قرار دارند، بهره‌برداری نموده و در تدوین منشوری جهت ارتقاء بیش از پیش جایگاه شرکت‌های بزرگ در سطح منطقه مشارکت نماید. حضور شرکت‌های واجد شرایط در این طرح هزینه‌ای در بر نداشته و کلیه هزینه‌های مطالعاتی و اجرایی آن از سوی سازمان مدیریت صنعتی آذربایجان شرقی و حامیان طرح تامین گردیده است که لازم است از کلیه حامیان ارجمند مالی، مسئولین محترم نهادهای حاکمیتی، تشکل‌های بخش خصوصی، سازمان‌های مردم‌نهاد و همکاران گرانقدر سازمان مدیریت صنعتی بالاخص مدیرعامل محترم جناب آقای دکتر رجب بیگی، مدیرمحترم شبکه نمایندگی‌ها سرکارخانم باغشمالی و همکار محترم ایشان جناب آقای حراجچی و همچنین رئیس مرکز طرح رتبه‌بندی شرکت‌های برتر سازمان مدیریت صنعتی جناب آقای مجید درویش که با مشارکت موثر و حمایت فعالانه خود امکان تداوم این طرح را فراهم می‌نمایند، تشکر و قدردانی به عمل آید. امید است اجرای منظم و سالانه طرح که با حمایت فعال و مشارکت موثر مردم، بنگاه‌های اقتصادی و نهادهای حاکمیتی منطقه به عنوان ذینفعان آن صورت می‌پذیرد، دستیابی به اهداف متعالی آن را موجب گردد.

بر اساس آنچه مورد تأکید کلیه کارشناسان و سیاست گذاران اقتصادی می باشد، دستیابی به اهداف چشم انداز بیست ساله توسعه کشور در حوزه اقتصادی به ویژه کسب جایگاه اول اقتصادی در آسیای جنوب غربی در سال ۱۴۰۴ و ایجاد بهبود روز افزون در فضای کسب و کار، امری ضروری به نظر می رسد. در این راستا لازم است کلیه طرح ها و برنامه های کلان کشور نیز با در نظر گرفتن این ضرورت و همسو با چشم انداز ۲۰ ساله تنظیم و اجرا شود. بدیهی است محیط کسب و کار منطقه آذربایجان به عنوان یکی از قطب های بزرگ صنعتی کشور از این قاعده مستثنی نبوده و ایجاد بهبود بیش از پیش در آن در راستای تحقق اهداف اقتصادی چشم انداز کشور، امری مهم و حیاتی می باشد. این منطقه که همواره با اتکال به قدرت لایزال الهی، ایمان، عزم ملی و کوشش برنامه ریزی شده به عنوان یکی از پیشگويان عرصه صنعت کشور مطرح بوده است، در سال های اخیر نیز در بسیاری از جنبه ها مانند رشد صنعتی، سهم از تولید ناخالص داخلی، صادرات محصولات صنعتی، معدنی و صنایع دستی، اشتغال، میزان سرمایه گذاری و ... در رتبه های بالای کشوری قرار داشته و این

امر نقش و اهمیت آن را در مسیر توسعه کشور و رسیدن به اهداف چشم انداز ۲۰ ساله نمایان تر می سازد. با عنایت به آنچه بیان گردید سازمان مدیریت صنعتی آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان با الهام از رسالت سازمان و در راستای بسط و گسترش تجربیات و خدمات سازمان مرکزی با همکاری نهاد های حاکمیتی و تشکل های بخش خصوصی ذیربط، با هدف فراهم نمودن آمار و اطلاعات شفاف و مفید در مورد بنگاه های اقتصادی منطقه، این طرح را تحت عنوان معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان (IRANTAC) در سطح حوزه جغرافیایی منطقه شمالغرب کشور، به اجرا درمی آورد. انتظار می رود پس از اجرای این طرح، آمار و اطلاعات شفاف و مفید در مورد بنگاه های اقتصادی منطقه بیش از پیش فراهم شده، فضای روشنتری از کسب و کار اقتصادی منطقه ارائه گردد. بر همین اساس شرکت های منتخب از زوایای مختلف با شاخص های متعددی که در ادامه اشاره می شود، مورد بررسی قرار گرفته اند.

اهداف طرح و مزایای اجرای آن

- تسهیل شرایط تصمیم گیری سرمایه گذاران در خصوص راه اندازی کسب و کار جدید
- ایجاد زمینه تحقیقات پژوهشگران در جهت شناخت فضای کسب و کار از زوایای تازه
- جلب توجه سیاست گذاران و سرمایه گذاران به مزیت های منطقه در بخش های مختلف اقتصادی
- ارائه اطلاعات شفاف و قابل اعتماد برای تصمیم گیران و سیاست گذاران دولتی در خصوص فضای کسب و کار منطقه
- ایجاد انگیزه در کارکنان و مدیران از بابت کار کردن در برترین شرکت های منطقه
- ایجاد و افزایش شهرت منطقه ای، ملی و بین المللی بنگاه های اقتصادی منطقه و محصولات آنها
- مشارکت فعال سازمان مدیریت صنعتی به عنوان شریک اجتماعی دولت
- محک زدن مستمر شاخص های مختلف رشد شرکت ها با یکدیگر و همچنین با مقیاس ملی و جهانی
- توسعه سرمایه اجتماعی در سطح منطقه و کشور
- افزایش میزان مشارکت در فعالیت ها و مبادلات منطقه ای و بین المللی
- ارائه اطلاعات ارزشمند به نهاد های حاکمیتی در خصوص تأمین منابع مورد نیاز طرح های مختلف شرکت های بزرگ و تأثیر گذار

- هدف اصلی طرح معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان، شفاف سازی فضای کسب و کار و جایگاه اقتصادی شرکت های استانی و منطقه ای و رتبه بندی آنها از نظر میزان تأثیر گذاری در اقتصاد استانی، منطقه ای و ملی با هدف گسترش رقابت میان بنگاه های اقتصادی و در نتیجه ایجاد بهبود در محیط کسب و کار می باشد. در کنار این هدف مزایای ذیل نیز در اجرای پروژه مورد بحث متصور است:
- شناسایی آرایش بنگاه های بزرگ منطقه شمال غرب کشور در کنار یکدیگر و نحوه تغییر آن در طول زمان
- افزایش رضایت بنگاه های اقتصادی و ایجاد انگیزه فعالیت و توسعه در محیط کسب و کار
- ایجاد سیستم پاداش اجتماعی برای کارآفرینان و شرکت های مولد
- ایجاد بستر های مناسب برای تعامل مؤثر شرکت های بزرگ منطقه با نهاد های دولتی، اجتماعی و مالی
- افزایش رقابت پذیری شرکت های بزرگ منطقه در تعامل با اقتصاد ملی و جهانی
- جلب مشارکت فعال عموم مردم به عنوان شرکای اجتماعی در توسعه شرکت های بزرگ و متوسط منطقه
- کاهش هزینه های جذب نیروی متخصص برای شرکت های بزرگ منطقه از طریق شناساندن آنها به عنوان شرکت های برتر
- آسان تر نمودن تصمیم گیری برای افراد متخصص و نخبگان جویای کار در انتخاب محل اشتغال خود

اهمیت طرح معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان

با مشاهده فهرست شرکت ها و به خصوص روند تغییرات آن در سال های مختلف، تحولات عرصه اقتصاد بنگاهی از منظری شفاف تر قابل مشاهده خواهد بود. با بررسی مداوم تحولات فهرست بررسی شده بنگاه ها، تشخیص جهت حرکت در کسب و کار های اقتصادی و شناسایی دورنمای رونق و رکود در صنایع مختلف بر اساس اطلاعات معتبر و مستند میسر خواهد بود و این امر، دست اندرکاران سیاست گذاری های اقتصادی و صنعتی را جهت اتخاذ تصمیمات متناسب در راستای اهداف بلند مدت اقتصادی یاری خواهد داد.

- تدوین سیاست های اصلاحی

با بررسی و تحلیل تغییر رتبه بنگاه ها در فهرست برترین شرکت های منطقه، سیاست گذاران اقتصادی می توانند میزان اثر بخشی سیاست های اصلاحی اعمال شده خود را در سطح کلان و یا در سطح صنعت، به صورت مستقیم بر رقابت پذیری بنگاه ها، تغییرات وضعیت صنعت و نیز تغییرات صنایع نسبت به یکدیگر و در نهایت آثار بلند مدت بر آرایش بنگاه های اقتصادی منطقه شمالغرب کشور پیگیری نمایند.

اهمیت طرح برای مردم

- افراد جامعه به عنوان مصرف کنندگان کالا و خدمات بنگاه های اقتصادی با آگاهی از فهرست برترین شرکت ها، آنها را مورد تحسین قرار داده و در تصمیم گیری برای خرید و همچنین تصمیم گیری برای اشتغال، این فهرست را مد نظر قرار می دهند.

اهمیت طرح برای سرمایه گذاران و فعالان اقتصادی

- تحلیل بازار سرمایه

فهرست منتشر شده می تواند به فعالان اقتصادی - به خصوص سهام داران و فعالان بازار سرمایه - اطلاعات تحلیلی دقیق تری ارائه دهد. این اطلاعات در کنار اطلاعات معتبر دیگر، به شناسایی روند شرکت و پیش بینی روند آینده آن کمک می نماید.

- شناسایی فرصت های همکاری اقتصادی

اطلاعات مندرج در فهرست طرح حاضر می تواند به شرکت های داخلی و خارجی در یافتن فرصت های همکاری و مشارکت اقتصادی با بنگاه های مستعد یاری نماید.

- تشویق رقابت در بخش دولتی و خصوصی

این طرح می تواند به گسترش و تشویق رقابت، چه در بخش خصوصی و چه در بخش دولتی کمک کند.

اهمیت طرح برای بنگاه های اقتصادی

- شناسایی وضعیت رقابتی

این طرح به بنگاه ها کمک می کند تا درباره وضعیت خود در مقایسه با رقیبان - در صنعت و کل بنگاه ها - شناخت شفاف و دقیقی پیدا کنند و آثار فعالیت شان را بر وضعیت رقابتی خود مشاهده نمایند.

- تدوین برنامه استراتژی (راهبردها)

فهرست انتشار یافته، به خصوص روند آن در سال های مختلف، اطلاعات ارزشمندی را در اختیار تحلیل گران مالی و استراتژیک شرکت قرار می دهد. این اطلاعات منابع موثق و مستندی در جهت تدوین استراتژی های شرکت در آینده خواهند بود.

- جلب نظر سهامداران و ذی نفعان

همچنین این طرح می تواند اطلاعات مفیدی در مورد وضعیت بنگاه در مقایسه با رقیبان خود در اختیار ذی نفعان از قبیل مدیران، سهام داران و سرمایه گذاران، اعتبار دهندگان و بانک ها، مشتریان و دیگر نهاد هایی که به نحوی در فعالیت اقتصادی بنگاه مرتبط هستند، قرار دهد. بنابراین بنگاه هایی که از عملکرد مثبتی برخوردارند، می توانند با نمایش فعالیت های خود در قالب شاخص های مختلف طرح، در جذب سرمایه، جلب کمک های دولتی، مشارکت یا هر گونه فعالیت مطلوب اقتصادی با دیگر بنگاه ها یا نهادهای داخلی و خارجی موفق تر عمل کنند.

- تشویق کارآفرینان

این طرح با تلاش در جهت ارائه اطلاعاتی شفاف در خصوص وضعیت کسب و کار در منطقه و همچنین قدردانی از برترین شرکت های منطقه باعث افزایش انگیزه در کارآفرینان خواهد شد تا نسبت به توسعه کسب و کار و کارآفرینی خود اقدامات بیشتری را انجام دهند.

- جذب و نگهداری افراد با استعداد

این طرح اطلاعات ارزشمندی در خصوص فرهنگ کاری و میزان توجه شرکت ها به اصلی ترین سرمایه های خود یعنی نیروی انسانی، در اختیار کارکنان شرکت به عنوان یکی از ذی نفعان مهم و افراد جویای کار قرار می دهد. بنابراین شرکت هایی که از عملکرد مثبتی برخوردارند، می توانند در جذب و نگهداری افراد نخبه و با استعداد در مقایسه با رقبای خود موفق تر عمل نمایند.

اهمیت طرح برای سیاست گذاران اقتصادی

- تحلیل روند اقتصادی منطقه

روش شناسی فهرست برترین شرکت های منطقه آذربایجان

آن مجموعه، از استاندارد و کیفیت حداکثر برخوردار باشد و به عبارتی برای شرکت های دارای خروجی ایده آل این فرض حاکم خواهد بود که فرآیند های قبلی آنها دارای حداکثر امتیاز های کیفی می باشد.

روش دوم، روش ارزیابی فرآیندی عملکرد شرکت یا روش های فرآیند گرا است. در این رتبه بندی، معیار ارزیابی شرکت ها بر فرآیند کار تمرکز بیشتری دارد. این مدل بر مجموعه گسترده تری از شاخص ها اعم از کیفی و کمی، بر دامنه وسیعتری از متغیر ها که ورودی ها (Input)، فرآیندها (Process) و خروجی ها (Output) را در برمی گیرد، تکیه دارند. بدیهی است این مدل ها نیز اطلاعات ارزشمندی را در خصوص فرآیند کار شرکت ها در اختیار مدیران و ذی نفعان شرکت قرار می دهند که می توان به جایزه تعالی مرکز مطالعات بهره وری سازمان مدیریت صنعتی در این زمینه اشاره کرد.

در روش های فرآیندگرا، اطلاعات زیادی برای محاسبه معیار های ارزیابی مورد نیاز است و در بسیاری از مواقع انجام بخش هایی از کار نیز بر خود ارزیابی، استوار می باشد. هرچند این روش زمانی که قصد رتبه بندی میان شرکت های زیادی را داریم، چندان قابل اتکاء نخواهد بود، ولی نظر به ارائه اطلاعات ارزشمند در مورد فرآیند های شرکت، نمی توان این نوع ارزیابی را نادیده گرفت. در سومین دوره طرح معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان، بر اساس نیاز سنجی و نظر سنجی صورت گرفته از ذینفعان طرح، علاوه بر استفاده از شاخص های نتیجه گرا مانند فروش سالانه، سود آوری و... از شاخص های فرآیند گرا از قبیل استفاده هوشمندانه از دارایی ها، کیفیت محصولات و خدمات و... استفاده می شود.

معرفی شرکت ها در محیط کسب و کار تلاشی علمی برای تلخیص بسیاری از اطلاعات پیرامونی محیط کسب و کار در قالب سنجه های ساده و قابل درک است. رتبه بندی می تواند اطلاعات مفیدی در مورد وضعیت شرکت ها در مقایسه با رقبای خود در اختیار ذی نفعان از قبیل مدیران، سهام داران و سرمایه گذاران، اعتبار دهندگان و بانک ها، مشتریان، دولت و سازمانهای دولتی و ... قرار دهد.

با کمک بررسی مداوم تحولات در فهرست برترین شرکت ها، تشخیص جهت حرکت در کسب و کارهای اقتصادی و شناسایی دورنمای رونق و رکود در صنایع مختلف و حتی ارزیابی میزان اثربخشی سیاست های اصلاحی اعمال شده، قابل پیگیری است. باید توجه داشت که دو روش کلی برای ارزیابی بنگاه های اقتصادی وجود دارد:

روش اول، روش ارزیابی جایگاه و نتیجه عملکرد شرکت ها است. بسیاری از فهرست های رتبه بندی متعارف در جهان از قبیل فورچون ۵۰۰، هزار شرکت برتر آمریکا، S & P، FTSE، IMI۱۰۰ (رتبه بندی ۵۰۰ شرکت برتر ایران، سازمان مدیریت صنعتی) و ... بر اساس یک یا مجموعه ای از شاخص های خروجی گرا به رتبه بندی شرکت ها می پردازند. در واقع، مبنای ارزیابی از جایگاه و عملکرد شرکت ها در این فهرست ها، بر اساس یک یا مجموعه ای از شاخص ها با ماهیت ارائه خروجی و عملکرد شرکت است که در آن فقط خروجی و نتیجه، مورد نظر قرار می گیرد و فرآیند کسب این خروجی مد نظر نخواهد بود. البته استدلال این گروه از رتبه بندی ها این است که در یک مجموعه، خروجی بالا به شرطی حاصل می شود که فرآیند های پیشین و پسین

شاخص های مورد استفاده در طرح معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان

این حوزه نشان دهنده میزان ایجاد و حفظ اشتغال توسط شرکت ها می باشد و با استفاده از شاخص های زیر مورد سنجش قرار می گیرد:

- تعداد کارکنان شرکت
- خالص ایجاد اشتغال سالانه

۴) استفاده هوشمندانه از دارایی های شرکت

استفاده هوشمندانه از دارایی ها نشان دهنده استفاده بهینه از منابع انسانی، سرمایه، انرژی، ... و ترکیب بهینه آن ها در جهت تولید محصول و ارائه خدمات می باشد. شاخص بهره وری کل معیار مورد استفاده برای تعیین و معرفی شرکت های هوشمند در بهره گیری از دارایی ها می باشد.

۵) کیفیت محصول

کیفیت محصول نشان دهنده میزان انطباق محصولات و خدمات شرکت ها با استاندارد های سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی است و با استفاده از شاخص های این سازمان مشخص می شود.

لازم به ذکر است نمایندگی های سازمان مدیریت صنعتی در منطقه آذربایجان تلاش خواهند کرد که شاخص هایی از جمله بهترین محل برای کار کردن، رهبری سازمانی، ارزش ویژه برند از دیدگاه مشتریان، مسئولیت اجتماعی، تعالی سازمانی و... نیز در دوره های آینده این طرح مورد ارزیابی قرار گیرند. شایان ذکر است دارا بودن حداقل ۴۰ میلیارد ریال فروش یا درآمد سالانه شرط لازم جهت حضور شرکت ها در این طرح می باشد.

در سومین دوره این طرح، برترین شرکت ها بر اساس مجموعه ای از شاخص های مالی و غیر مالی در ۵ حوزه زیر معرفی می شوند.

۱) رشد و بازدهی

این حوزه نشان دهنده میزان رشد شرکت و بازگشت مالی سرمایه گذاری است. شاخص های مورد استفاده برای معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان در حوزه رشد و سودآوری شرکت عبارتند از:

- نرخ رشد فروش
- میزان سود خالص
- بازده فروش
- ارزش دارایی های شرکت

۲) اثر بخشی در بازار های بین المللی

این حوزه نشان دهنده میزان بین المللی شدن شرکت و توفیق آن در بازارهای بین المللی می باشد. شاخص مورد استفاده برای تعیین شرکت های اثر بخش در بازار های بین المللی به شرح زیر می باشد:

- تنوع بازار های صادراتی
- سرانه صادرات
- رشد صادرات
- میانگین صادرات سه سال اخیر

۳) اشتغال زایی

نکات قابل توجه و محدودیت های طرح

انحرافات قیمتی خود را دارند و لذا تمامی واقعیت های اقتصادی را منعکس نمی کنند. طبیعی است که با کاهش دخالت های دولت و آزاد شدن تجارت، قیمت ها به سمت شفافیت و سلامت بیشتری حرکت خواهند کرد. به دلیل سابقه تورمی کشور در سال های گذشته، مقایسه جمع کل دارایی های ثابت شرکت ها و محاسبات مربوط به آن باید با احتیاط لازم صورت گیرد. از آنجا که شرکت ها بر اساس قیمت های تاریخی، دارایی های ثابت خود را در دفاتر ثبت کرده اند و تاریخ سرمایه گذاری شرکت ها با هم متفاوت است، در این صورت دارایی ها و نسبت سود و فروش به دارایی ها، تمامی واقعیت را منعکس نمی کند. با توجه به این مطلب ضروری است که در استفاده از شاخص های مرتبط با میزان دارایی های شرکت در بررسی ها و تحقیقات اقتصادی، به این مسئله توجه شود. همچنین ابزار پرسشنامه که در برخی از حوزه های ارزیابی این طرح مورد استفاده قرار می گیرد دارای برخی محدودیت های ذاتی است که ممکن است تمام واقعیت ها را بیان نکند که البته با بهره گیری از تکنیک های متنوع و پیشرفته آماری سعی خواهد شد این محدودیت ها به حداقل خود کاهش یافته و رویای و اعتبار ابزار اندازه گیری تامین گردد. همچنین در مرحله گردآوری داده ها با استفاده از روش های علمی سعی خواهد شد، خطا های محتمل کاهش یافته و داده های قابل اعتماد برای تجزیه و تحلیل گردآوری شود.

در تحلیل آمار و نتایج این طرح، لازم است به مواردی که ممکن است به دلیل شرایط خاص اقتصاد ایران، به عنوان اقتصادی در حال توسعه ایجاد شود، توجه کافی صورت گیرد.

در اقتصاد ایران، مانند بسیاری از اقتصاد های در حال توسعه، قیمت ها منعکس کننده تمامی واقعیات اقتصادی نیستند. وجود پارانه های مختلف، نقش دولت در کنترل قیمت ها و مواردی از این قبیل، موجب انحراف قیمت ها می شود و لذا این شاخص ها قادر نیستند وضعیت واقعی رشد یک شرکت را نشان دهند. مثلاً رشد فروش یک شرکت در یک اقتصاد سالم نشان دهنده افزایش قیمت محصول فروخته رفته و مقدار عددی محصولات فروخته شده آن است. از آنجا که افزایش قیمت در چنین اقتصادی اساساً ناشی از افزایش کیفیت محصولات تولیدی است، در این صورت افزایش فروش، نشان دهنده رشد واقعی و سالم این شرکت ها است. در حالی که در اقتصاد ایران بخشی از تغییر قیمت ها، یا ناشی از وجود بازار های انحصاری و یا ناشی از دخالت های دولت در تعیین قیمت محصولات شرکت های تولیدی است. بنابراین، باید در مقایسه فروش شرکت ها و رتبه بندی آنها از نظر فروش، این مقوله را در نظر داشت. مشکل انحراف های قیمت نه تنها مشکل این نوع فهرست ها در شرایط اقتصادی ایران است، بلکه در هر نوع آمار اقتصادی خود را نشان می دهد. حساب های ملی، سید مصرف خانوار، بودجه دولت و آمار های مشابه، همه

فهرست کلیه شرکت‌های حاضر در سومین دوره طرح برترین شرکت‌های منطقه آذربایجان

در جدول ذیل اسامی کلیه شرکت‌های حاضر در این دوره از طرح حضور یافتند، به ترتیب حروف الفبا آورده شده است .

جدول شماره ۱) فهرست برترین شرکت‌های منطقه آذربایجان بر اساس حروف الفبا

ردیف	نام شرکت	استان ثبت شرکت	سهامی	محصول
۱	اختر لین آذر (سوت تانیش)	آذربایجان شرقی	خاص	لبنیات
۲	ارس خودرو دیزل	آذربایجان شرقی	خاص	کامیون و کامیونت
۳	اسیدسازان زنجان	زنجان	خاص	اسید سولفوریک
۴	اطلس بود	آذربایجان شرقی	خاص	پارچه، پرده و ...
۵	انصار کارتین	آذربایجان شرقی	خاص	کارتین ورق
۶	اوجان شیمی تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	روغن موتور
۷	ایران ترانسفو	زنجان	عام	ترانسفورماتور و قطعات آن

ردیف	نام شرکت	استان ثبت شرکت	سهلمی	محصول
۸	ایران خودرو تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	وانت پیکان
۹	ایران شکلات (چیچک)	آذربایجان شرقی	خاص	شکلات و ...
۱۰	آتراژ توپد	آذربایجان غربی	خاص	تجهیزات پزشکی
۱۱	آذرا اتفاق	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۱۲	آذر آوند	آذربایجان شرقی	خاص	لوله پلی اتیلن
۱۳	آذر بام عایق کار (حفاظ)	آذربایجان شرقی	خاص	ایزوگام و قیر
۱۴	آذر پیمان	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۱۵	آذر سیال	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۱۶	آذر سیلوان تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	لوازم خانگی (کولر، بخاری و ...)
۱۷	آذر طلایی تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	لوازم خانگی (کولر، بخاری و ...)
۱۸	آذر فولاد امین	آذربایجان شرقی	خاص	میلگرد
۱۹	آذر کار تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	خدماتی
۲۰	آذر لوله	آذربایجان شرقی	خاص	لوله پلی اتیلن
۲۱	آذرت	آذربایجان شرقی	عام	لوله سیمانی
۲۲	آرد اطهر مراغه	آذربایجان شرقی	خاص	آرد
۲۳	آروین تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	طراحی و تولید قطعات صنعتی
۲۴	آسیا پک آذر	آذربایجان شرقی	خاص	فیلم BOPP، لفافه های بسته بندی
۲۵	آسیازوله	آذربایجان شرقی	خاص	گریس و روغن
۲۶	آهنگری تراکتورسازی ایران	آذربایجان شرقی	عام	قطعات و قالب های آهنگری
۲۷	آیپلاستیک	آذربایجان شرقی	خاص	ظروف پلاستیکی
۲۸	آیسان خزر	آذربایجان شرقی	خاص	لوازم خانگی (کولر، بخاری و ...)
۲۹	بازرگانی ایران ترانسفو	زنجان	خاص	بازرگانی
۳۰	بازرگانی کار آفرینان آذر آبادگان	آذربایجان شرقی	خاص	بازرگانی
۳۱	برتران قوطی خاورمیانه	آذربایجان شرقی	خاص	قوطی فلزی
۳۲	بنیاد بتن آذر آبادگان	آذربایجان شرقی	خاص	بتن و قطعات بتنی
۳۳	بنیان سیال	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۳۴	بیمه رازی (سرپرستی منطقه شمالغرب)	آذربایجان شرقی	عام	خدمات بیمه
۳۵	بیمه سامان آذربایجان غربی	آذربایجان غربی	خاص	خدمات بیمه
۳۶	بیمه سینا آذربایجان غربی	آذربایجان غربی	خاص	خدمات بیمه
۳۷	بیمه کار آفرین آذربایجان غربی	آذربایجان غربی	خاص	خدمات بیمه
۳۸	بیمه نوین	آذربایجان غربی	خاص	خدمات بیمه
۳۹	پارس ساختار	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار برق
۴۰	پارس سویچ	زنجان	عام	تولید کلید های فشار قوی و متوسط
۴۱	پارلا تجارت امین	آذربایجان شرقی	خاص	بازرگانی
۴۲	پاک اندیشان شهر آذر	آذربایجان غربی	خاص	ماشین آلات شیرینی پزی
۴۳	پاکدیس	آذربایجان غربی	خاص	کنسانتره و آبمیوه
۴۴	پالایش روغن های صنعتی زنگان	زنجان	خاص	روغن ترانسفورماتور
۴۵	پالایش نفت تبریز	آذربایجان شرقی	عام	فرآورده های نفتی و شیمیایی
۴۶	پتروشیمی ارومیه	آذربایجان غربی	عام	کریستال، سولفات
۴۷	پتروشیمی تبریز	آذربایجان شرقی	عام	فرآورده های شیمیایی

ردیف	نام شرکت	استان ثبت شرکت	سهلی	محصول
۴۸	پخش رونق	آذربایجان شرقی	خاص	بازرگانی
۴۹	پردیس خزر	آذربایجان شرقی	خاص	لوازم خانگی (کولر، بخاری و ...)
۵۰	پرسی ایران گاز آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	خاص	گاز مایع
۵۱	پرورش مرغ تخمگذار	آذربایجان شرقی	خاص	پرورش مرغ
۵۲	پگاه آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	خاص	شیر پاستوریزه
۵۳	پگاه آذربایجان غربی	آذربایجان غربی	عام	شیر پاستوریزه
۵۴	پلی اتیلن سهند آسا	آذربایجان شرقی	خاص	لوله پلی اتیلن
۵۵	پلیمر کیسه تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	گوئی پلی پروپیلن و پلی اتیلن
۵۶	پمپ سازی پرشیا	آذربایجان شرقی	خاص	پمپ کشاورزی
۵۷	تجارت کولاک تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	بازرگانی
۵۸	تجهیز نیروی زنگان	زنجان	عام	روغن صنعتی و فرآورده های شیمیایی
۵۹	تدبیر نوین سازان	آذربایجان شرقی	خاص	لوله پلی اتیلن
۶۰	تراکتور سازی ارومیه	آذربایجان غربی	خاص	تراکتور و ماشین آلات کشاورزی
۶۱	تراکتور سازی ایران	زنجان	عام	تراکتور و ماشین آلات کشاورزی
۶۲	ترانس پست پارس	زنجان	عام	پیمانکار برق
۶۳	ترانسفورماتور توزیع زنگان	زنجان	خاص	تولید ترانسفورماتور
۶۴	ترانسفورماتور سازی کوشکن	زنجان	عام	ترانسفورماتور
۶۵	تعاونی حمل و نقل درون شهری ۴۳۲	آذربایجان شرقی	تعاونی	خدماتی
۶۶	تعاونی و بازرگانی قهرمانی	آذربایجان شرقی	تعاونی	بازرگانی
۶۷	تک تایر آذر	آذربایجان شرقی	خاص	تایر و لاستیک
۶۸	تک ظرف پلاستیک آذربایجان	آذربایجان شرقی	خاص	ظروف پلاستیکی
۶۹	تلمبه سازان تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	خدمات فنی انواع پمپ
۷۰	توزیع نیروی برق استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	خاص	خدمات برق رسانی
۷۱	توسعه معادن روی ایران	زنجان	عام	استخراج معدن
۷۲	تولیدی ساحل اتحاد	آذربایجان غربی	خاص	مصنوعات پلاستیکی
۷۳	تولیدی سیم و کابل تبریز هادی	آذربایجان شرقی	خاص	سیم و کابل
۷۴	تولیدی موتورهای دیزلی ایران (ایدم)	آذربایجان شرقی	خاص	مونتاژ و فروش موتور، گیربکس و ...
۷۵	ثقال	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۷۶	جلفا کاران ارس	آذربایجان شرقی	خاص	تولید نخ با عملیات رنگرزی
۷۷	جهاد نصر آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۷۸	جهان بلور	آذربایجان شرقی	خاص	ظروف شیشه ای
۷۹	جهان همتاسیکلت	آذربایجان شرقی	خاص	تولید و مونتاژ موتور سیکلت
۸۰	چاپ آریا	آذربایجان غربی	خاص	لفاف های صنعتی، دارویی و ...
۸۱	چرخشگر	آذربایجان شرقی	عام	قطعات خودرو
۸۲	خاص سان شهید	آذربایجان غربی	خاص	مواد غذایی
۸۳	خانه سازی پیش ساخته آذربایجان	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۸۴	خدمات پس از فروش ایران ترانسفو	زنجان	خاص	خدمات فنی مهندسی
۸۵	خدمات پس از فروش تراکتور سازی	آذربایجان شرقی	خاص	خدمات فنی مهندسی، بازرگانی
۸۶	خدمات صنعتی تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی	عام	خدمات فنی مهندسی
۸۷	خدمات نوبری	آذربایجان شرقی	خاص	خدمات

ردیف	نام شرکت	استان ثبت شرکت	سهلمی	محصول
۸۸	خشکبار آتانا	آذربایجان شرقی	خاص	بسته بندی و صادرات خشکبار
۸۹	داداش برادر (آیدین)	آذربایجان شرقی	خاص	شکلات، تافی و ...
۹۰	داروسازی زهرآوی	آذربایجان شرقی	عام	تولید دارو های پزشکی
۹۱	داروسازی شهید قاضی	آذربایجان شرقی	عام	داروهای پزشکی
۹۲	درب معتقد	آذربایجان شرقی	خاص	مصنوعات چوبی
۹۳	روند	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۹۴	روبال پلاستیک آذر	آذربایجان شرقی	خاص	ورق PVC
۹۵	ریخته گری تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی	عام	تولید قطعات ریخته گری
۹۶	زرین فن آور چرخشگر	آذربایجان شرقی	خاص	خدمات فنی مهندسی
۹۷	زرین معدن آسیا	زنجان	عام	استخراج معدن
۹۸	ساخت ابزار و قالب های صنعتی پاپور اندیش	آذربایجان شرقی	خاص	قطعات صنعتی
۹۹	ساختمانی فزاینده	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۱۰۰	سازه راه	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۱۰۱	سازه های نوین بتنی تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	قطعات بتنی
۱۰۲	سبز آوران مهتاب	آذربایجان شرقی	خاص	خدمات
۱۰۳	سبز بوم تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	خدماتی
۱۰۴	سیلان سبز	اردبیل	عام	پیمانکار عمرانی
۱۰۵	ستاره کالی شرق	آذربایجان شرقی	خاص	طروف و بطری های پی تی PT
۱۰۶	سرمایه گذاری استان اردبیل	اردبیل	عام	سرمایه گذاری، بازرگانی
۱۰۷	سرمایه گذاری استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	عام	سرمایه گذاری، بازرگانی
۱۰۸	سرمایه گذاری استان زنجان	زنجان	عام	سرمایه گذاری، بازرگانی
۱۰۹	سرمایه گذاری توسعه آذربایجان	آذربایجان شرقی	عام	بازرگانی
۱۱۰	سرمایه گذاری مسکن شمالغرب	آذربایجان شرقی	عام	پیمانکار عمرانی
۱۱۱	سگال آذر	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۱۱۲	سهنند فولاد پار سارومیه	آذربایجان غربی	خاص	میلگرد، نبشی و ...
۱۱۳	سیمان ارومیه	آذربایجان غربی	عام	سیمان
۱۱۴	سیمان آرتاردبیل	اردبیل	عام	سیمان
۱۱۵	سیمان کاوان بوکان	آذربایجان غربی	خاص	سیمان
۱۱۶	سینا حمد آریا	آذربایجان شرقی	خاص	تجهیزات بیمارستانی
۱۱۷	شکوه بناب	آذربایجان شرقی	خاص	تولید و صادرات خشکبار
۱۱۸	شکوه شاد شاتجان (آی سودا)	آذربایجان شرقی	خاص	شکلات و ...
۱۱۹	شهد (فتد خوی)	آذربایجان غربی	عام	تولید شکر و محصولات قندی
۱۲۰	شهدسهند	آذربایجان شرقی	خاص	-
۱۲۱	شهر سازی و خانه سازی باغمیشه	آذربایجان شرقی	عام	پیمانکار، انبوه ساز
۱۲۲	شیرین عسل	آذربایجان شرقی	خاص	شکلات، بیسکویت، کیک و ...
۱۲۳	شیرین عسل سیلان	آذربایجان شرقی	خاص	شکلات و ...
۱۲۴	شیمیایی کاتالیست پارسین	زنجان	خاص	اکسید روی، سولفات روی، پرمنگنات
۱۲۵	صنایع آترین تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار برق
۱۲۶	صنایع بسته بندی شمالغرب آسان کارتن	آذربایجان شرقی	خاص	کارتن ورق، مقواهای کرافت
۱۲۷	صنایع بهداشتی ساین	زنجان	خاص	مواد شوینده خانگی

ردیف	نام شرکت	استان ثبت شرکت	سهلگی	محصول
۱۲۸	صنایع پتروشیمی سپیدآذران	آذربایجان شرقی	خاص	لوله و اتصالات پلیمری
۱۲۹	صنایع پمپیران	آذربایجان شرقی	خاص	تولید انواع پمپ و الکتروپمپ
۱۳۰	صنایع چاپ و بسته بندی آذر سان	آذربایجان شرقی	خاص	چاپ و بسته بندی
۱۳۱	صنایع چینی بهداشتی ارس	آذربایجان شرقی	خاص	محصولات سرامیکی
۱۳۲	صنایع خاک چینی ایران	آذربایجان شرقی	عام	مواد اولیه سرامیک (کالونن)
۱۳۳	صنایع خالص سازان روی زنجان	زنجان	خاص	فلز و پودر روی
۱۳۴	صنایع غذایی ارس مهر	آذربایجان شرقی	خاص	آرد
۱۳۵	صنایع غذایی عباسپور (آدرین)	آذربایجان شرقی	خاص	بیسکویت، شکلات و ...
۱۳۶	صنایع غذایی موسیان	آذربایجان شرقی	خاص	مواد غذایی کنسرو شده
۱۳۷	صنایع قوطی تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	قوطی فلزی
۱۳۸	صنایع کاشی تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	کاشی و سرامیک
۱۳۹	صنعت روی زنگان	زنجان	عام	استخراج معدن
۱۴۰	صنعتی مینو	زنجان	عام	بیسکویت، پفک، شکلات و ...
۱۴۱	طرح گستر آب آرا	آذربایجان شرقی	خاص	مشاور و پیمانکار عمرانی
۱۴۲	عایقهای الکتریکی پارس	زنجان	عام	عایق الکتریکی ترانسفورماتور
۱۴۳	فرآورده های شیمیایی روئین کاران الوند	زنجان	خاص	فرآورده های شیمیایی
۱۴۴	فرآورده های غذایی وقتد پیرانشهر	آذربایجان غربی	عام	چغندر، شکر، الکل
۱۴۵	فرآورده های نسوز تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	محصولات نسوز
۱۴۶	فرآوری دانه های روغنی کاکائو تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	تولید پودر کاکائو
۱۴۷	فرآوری مواد معدنی ایران	زنجان	عام	فرآوری انواع کانی
۱۴۸	فن آوران اطلاعات و ارتباطات شمالغرب	آذربایجان شرقی	خاص	خدمات مهندسی شبکه، IT و ICT
۱۴۹	فولاد ارگ	آذربایجان شرقی	خاص	میلگرد
۱۵۰	فولاد آذربایجان	آذربایجان شرقی	عام	میلگرد
۱۵۱	فولاد جاوید	آذربایجان شرقی	خاص	میلگرد
۱۵۲	فولاد ظفر نوین گستر بناب	آذربایجان شرقی	خاص	میلگرد
۱۵۳	فولاد غرب بناب	آذربایجان شرقی	خاص	میلگرد
۱۵۴	فولاد نصر آذربایجان	آذربایجان شرقی	خاص	میلگرد
۱۵۵	قایانار خزر	آذربایجان شرقی	خاص	لوازم خانگی (کولر، بخاری و ...)
۱۵۶	کابل وران	آذربایجان شرقی	خاص	قطعات خودرو
۱۵۷	کارخانجات سیمان صوفیان	آذربایجان شرقی	عام	سیمان
۱۵۸	کارخانجات فرش و پتوی تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	فرش و پتو
۱۵۹	کارخانجات گچ آذربایجان	آذربایجان شرقی	عام	گچ
۱۶۰	کارخانجات نساجی خوی	آذربایجان غربی	عام	ریسندگی و بافندگی
۱۶۱	کلسیمین	زنجان	عام	استخراج معدن، پودر و سنگ معدنی
۱۶۲	کشت و صنعت آذربایجان	آذربایجان شرقی	خاص	-
۱۶۳	کشت و صنعت پیاذر	آذربایجان شرقی	عام	پودر مواد غذایی
۱۶۴	کشت و صنعت تکدانه	آذربایجان شرقی	خاص	آبمیوه
۱۶۵	کلر پارس	آذربایجان شرقی	خاص	کلر
۱۶۶	کنترل افزار	آذربایجان شرقی	خاص	دستگاه CNC
۱۶۷	کنسر سیوم سهند آب (ساکو)	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار، مشاور

ردیف	نام شرکت	استان ثبت شرکت	سهل‌ی	محصول
۱۶۸	کولاک شرق	آذربایجان شرقی	خاص	نوشابه گازدار
۱۶۹	گروه کارخانجات غفاری	آذربایجان شرقی	خاص	طروف خانگی، سماور و ...
۱۷۰	گسترش صنایع ریلی ایران	آذربایجان شرقی	خاص	قطعات خط راه آهن و قطار
۱۷۱	گلستان بافت	آذربایجان شرقی	خاص	گونی پلی پروپیلن و پلی اتیلن
۱۷۲	گلستان کیسه آذربایجان	آذربایجان شرقی	خاص	گونی پلی پروپیلن و پلی اتیلن
۱۷۳	گلفلم	آذربایجان غربی	خاص	مواد غذایی
۱۷۴	لعاب سراسیم	آذربایجان شرقی	خاص	لعاب کاشی و سرامیک
۱۷۵	لوکس ایران	آذربایجان شرقی	خاص	ظروف خانگی
۱۷۶	لوله پلی اتیلن بوکان	آذربایجان غربی	خاص	لوله پلی اتیلن
۱۷۷	لوله پی گستر	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار عمرانی
۱۷۸	لوله و پروفیل ارومیه	آذربایجان غربی	خاص	لوله و پروفیل
۱۷۹	لوله و گالوانیزه چی چست	آذربایجان غربی	خاص	لوله گالوانیزه
۱۸۰	مادصنعت	آذربایجان غربی	خاص	بوش، چرخ دنده، بلبرینگ و ...
۱۸۱	مارال صنعت جاوید	آذربایجان غربی	خاص	تریلر
۱۸۲	مجتمع صنعتی آر تاویل تایر	اردبیل	عام	تایر و لاستیک
۱۸۳	مجتمع صنعتی کن تایر	آذربایجان شرقی	خاص	تایر و لاستیک
۱۸۴	مجتمع کشت و صنعت دشت خرمدره	زنجان	خاص	کشاورزی، دامپروری و ...
۱۸۵	مخابرات استان اردبیل	اردبیل	خاص	خدمات مخابرات، شبکه و IT
۱۸۶	مخابرات استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	خاص	خدمات مخابرات، شبکه و IT
۱۸۷	مخابرات زنجان	زنجان	خاص	خدمات مخابرات، شبکه و IT
۱۸۸	مقره سازی صدف گستر زنجان	زنجان	عام	مقره و مواد اولیه ترانسفورماتور
۱۸۹	ملی سرب و روی ایران	زنجان	عام	شمش سرب و روی
۱۹۰	مهراصل	آذربایجان شرقی	خاص	چیلر، فن کویل، لوله مسی
۱۹۱	مهندسی مشاور نیروی آذربایجان (منا)	آذربایجان شرقی	خاص	پیمانکار برق
۱۹۲	مهندسی، تولید و تامین قطعات تراکتورسازی تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	خدمات فنی مهندسی
۱۹۳	مهندسین مشاور شیب راه	آذربایجان شرقی	خاص	مشاور و پیمانکار عمرانی
۱۹۴	مهندسین مشاور هوراند طرح	آذربایجان شرقی	خاص	مشاور و پیمانکار عمرانی
۱۹۵	موتورسازان تراکتورسازی ایران	آذربایجان شرقی	عام	ساخت موتور ماشین آلات صنعتی
۱۹۶	موتوزن	آذربایجان شرقی	عام	تولید الکتروموتور خانگی و صنعتی
۱۹۷	میراب پروفیل	آذربایجان شرقی	خاص	پنجره UPVC
۱۹۸	نخل سبز صبحی	آذربایجان شرقی	خاص	بسته بندی و صادرات خشکبار
۱۹۹	نفت پاسارگاد (کارخانه تبریز)	آذربایجان شرقی	عام	قیر
۲۰۰	نورد لوله میانه	آذربایجان غربی	خاص	لوله و اتصالات
۲۰۱	نورد لوله سینتا مرد	آذربایجان شرقی	خاص	لوله و اتصالات
۲۰۲	نوش ایران (آناناب)	آذربایجان شرقی	خاص	آبمیوه
۲۰۳	نویدسهند	آذربایجان شرقی	خاص	انواع الکترو پمپ
۲۰۴	نویدموتور	آذربایجان شرقی	خاص	الکترو پمپ
۲۰۵	نیروسهند	آذربایجان شرقی	خاص	خوراک دام
۲۰۶	هلدینگ سننال	آذربایجان شرقی	خاص	کابل برق، قطعات بتنی
۲۰۷	همارسیستم	آذربایجان شرقی	خاص	خدمات شبکه و IT

شرکت های تازه وارد

فهرست برترین شرکت های منطقه آذربایجان

سومین دوره طرح

منظور از شرکت های تازه وارد که فهرست آنها در جدول ذیل (از جدول شماره ۱ اقتباس شده است) آورده شده است، شرکت هایی می باشند که در سومین دوره طرح معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان حضور نداشته اند. در دوره دوم این طرح بر اساس اطلاعات مالی سال ۱۳۹۱ شرکت ها، تعداد ۱۵۰ شرکت حائز شرایط بر اساس اطلاعات مالی سال ۹۰ و ۹۱ ارزیابی و معرفی گردیدند.

در سومین دوره این طرح به دلیل اطلاع رسانی گسترده و مناسب دبیرخانه طرح، تعداد شرکت های حاضر در سومین دوره، ۳۸ درصد نسبت به دومین دوره آن افزایش داشته است. ملاک ارزیابی شرکت ها در سومین دوره طرح اطلاعات و صورت های مالی سال ۹۱ و ۹۲ بوده است.

جدول شماره ۱-۱) شرکت های تازه وارد فهرست برترین شرکت های منطقه آذربایجان در سومین دوره طرح

ردیف	نام شرکت	استان	ردیف	نام شرکت	استان
۱	سبلان سبز	اردبیل	۳۳	خانه سازی پیش ساخته آذربایجان	آذربایجان شرقی
۲	سرمایه گذاری استان اردبیل	اردبیل	۳۴	خدمات نوبری	آذربایجان شرقی
۳	اختر لبن آذر (سوت تائیش)	آذربایجان شرقی	۳۵	درب معتقد	آذربایجان شرقی
۴	انصار کارتن	آذربایجان شرقی	۳۶	زرین فن آور چرخشگر	آذربایجان شرقی
۵	ایران شکلات (جیچک)	آذربایجان شرقی	۳۷	ساخت ابزار و قالب های صنعتی پایور اندیش	آذربایجان شرقی
۶	آذر سیال	آذربایجان شرقی	۳۸	سازه راه	آذربایجان شرقی
۷	آذر سیلوان تبریز	آذربایجان شرقی	۳۹	سازه های نوین بتنی تبریز	آذربایجان شرقی
۸	آذر طلایی تبریز	آذربایجان شرقی	۴۰	سبز آوران مهتاب	آذربایجان شرقی
۹	آذر فولاد امین	آذربایجان شرقی	۴۱	ستاره کالی شرق	آذربایجان شرقی
۱۰	آذر کار تبریز	آذربایجان شرقی	۴۲	سرمایه گذاری استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی
۱۱	آذر لوله	آذربایجان شرقی	۴۳	سینا حمد آریا	آذربایجان شرقی
۱۲	آسیا پک آذر	آذربایجان شرقی	۴۴	شهدهسپند	آذربایجان شرقی
۱۳	آیدا پلاستیک	آذربایجان شرقی	۴۵	شیرین عسل سبلان	آذربایجان شرقی
۱۴	آیسان خزر	آذربایجان شرقی	۴۶	صنایع پتروشیمی سپید آذران	آذربایجان شرقی
۱۵	برنران قوطی خاور میانه	آذربایجان شرقی	۴۷	صنایع چاپ و بسته بندی آذر سان	آذربایجان شرقی
۱۶	بنیاد بتن آذر آبادگان	آذربایجان شرقی	۴۸	صنایع چینی بهداشتی ارس	آذربایجان شرقی
۱۷	بنیان سیال	آذربایجان شرقی	۴۹	صنایع غذایی موسیان	آذربایجان شرقی
۱۸	بیمه رازی (سرپرستی منطقه شمالغرب)	آذربایجان شرقی	۵۰	طرح گستر آب آرا	آذربایجان شرقی
۱۹	پارلا تجارت امین	آذربایجان شرقی	۵۱	فرآوری دانه های روغنی کاکائو تبریز	آذربایجان شرقی
۲۰	پخش رونق	آذربایجان شرقی	۵۲	فن آوران اطلاعات وار تباطات شمالغرب	آذربایجان شرقی
۲۱	پردیس خزر	آذربایجان شرقی	۵۳	فولاد ارگ	آذربایجان شرقی
۲۲	پروورش مرغ تخمگذار	آذربایجان شرقی	۵۴	فولاد جاوید	آذربایجان شرقی
۲۳	پگاه آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۵۵	فولاد ظفر نوین گستر بناب	آذربایجان شرقی
۲۴	پمپ سازی پرشیا	آذربایجان شرقی	۵۶	فولاد غرب بناب	آذربایجان شرقی
۲۵	تدبیر نوین سازان	آذربایجان شرقی	۵۷	فولاد نصر آذربایجان	آذربایجان شرقی
۲۶	تک تایر آذر	آذربایجان شرقی	۵۸	فاینار خزر	آذربایجان شرقی
۲۷	تک ظرف پلاستیک آذربایجان	آذربایجان شرقی	۵۹	کارخانجات فرش و بتوی تبریز	آذربایجان شرقی
۲۸	تلمبه سازان تبریز	آذربایجان شرقی	۶۰	کارخانجات گچ آذربایجان	آذربایجان شرقی
۲۹	توزیع نیروی برق استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۶۱	کشت و صنعت آذربایجان	آذربایجان شرقی
۳۰	ثقال	آذربایجان شرقی	۶۲	گلستان کیسه آذربایجان	آذربایجان شرقی
۳۱	جلفا کاران ارس	آذربایجان شرقی	۶۳	لعاب سراسیم	آذربایجان شرقی
۳۲	جهان بلور	آذربایجان شرقی	۶۴	لوکس ایران	آذربایجان شرقی

ردیف	نام شرکت	استان
۸۰	خاص سان شهید	آذربایجان غربی
۸۱	کارخانجات نساجی خوی	آذربایجان غربی
۸۲	گلفلم	آذربایجان غربی
۸۳	لوله و گالوانیزه چی چست	آذربایجان غربی
۸۴	مادصنعت	آذربایجان غربی
۸۵	مارال صنعت جاوید	آذربایجان غربی
۸۶	نوردلوله میانه	آذربایجان غربی
۸۷	بازرگانی ایران ترانسفو	زنجان
۸۸	پالایش روغنهای صنعتی زنگان	زنجان
۸۹	ترانس پست پارس	زنجان
۹۰	خدمات پس از فروش ایران ترانسفو	زنجان
۹۱	سرمایه گذاری استان زنجان	زنجان
۹۲	شیمیایی کاتالیست پارسین	زنجان
۹۳	مقره سازی صدف گستر زنجان	زنجان

ردیف	نام شرکت	استان
۶۵	مجمع صنعتی کن تایر	آذربایجان شرقی
۶۶	مهندسين مشاور شیب راه	آذربایجان شرقی
۶۷	مهندسين مشاور هوراند طرح	آذربایجان شرقی
۶۸	نخل سبز صبحی	آذربایجان شرقی
۶۹	نویدموتور	آذربایجان شرقی
۷۰	هماراسیستم	آذربایجان شرقی
۷۱	آترار توپد	آذربایجان غربی
۷۲	بیمه سامان آذربایجان غربی	آذربایجان غربی
۷۳	بیمه سینا آذربایجان غربی	آذربایجان غربی
۷۴	بیمه کار آفرین آذربایجان غربی	آذربایجان غربی
۷۵	بیمه نوین	آذربایجان غربی
۷۶	پاک اندیشان شهر آذر	آذربایجان غربی
۷۷	پتروشیمی ارومیه	آذربایجان غربی
۷۸	تولیدی ساحل اتحاد	آذربایجان غربی
۷۹	چاپ آریا	آذربایجان غربی

شرکت تازه وارد به فهرست را تشکیل می دهند. تلاش دبیرخانه طرح بر این است تا با تداوم شناسایی شرکت های حائز شرایط برای حضور در این طرح در استان های منطقه شمال غرب کشور، جامعیت بیشتری را برای این طرح در دوره های آتی فراهم آورد.

همان گونه که مشاهده می شود استان آذربایجان شرقی با ۶۸ مورد، بالاترین تعداد شرکت های تازه وارد به فهرست برترین شرکت های منطقه آذربایجان در سومین دوره این طرح به خود اختصاص داده است که در کنار استان های آذربایجان غربی با ۱۶، زنجان با ۷ و اردبیل با ۲ شرکت جدید در مجموع ۹۳

گروه بندی شرکت های حائز شرایط حاضر در این دوره از طرح

است. ۶- اغلب شرکت های سهامی عام منطقه آذربایجان دارای وابستگی به نهادهای دولتی، صندوق های تأمین اجتماعی و یا شرکت های سرمایه گذاری با گستره فعالیت ملی می باشند. از جمله مهم ترین دلایل این تقسیم بندی، معرفی برترین شرکت ها با در نظر گرفتن نسبت امکانات متفاوت شرکت های سهامی عام و سهامی خاص در سطح منطقه می باشد. لازم به ذکر است که تعداد شرکت های سهامی عام حاضر در این دوره از طرح ۴۸ شرکت و تعداد شرکت های سهامی خاص ۱۵۸ شرکت (بیش از ۳ برابر تعداد شرکت های سهامی عام) می باشد. در ادامه این گزارش، برترین شرکت های منطقه آذربایجان به تفکیک سهامی عام و سهامی خاص در حوزه های مختلف به شرحی که تا کنون آمده است، معرفی گردیده اند. همچنین دبیرخانه طرح امکان ارائه نتایج ارزیابی شرکت ها را در شاخص های تأثیر گذار در هر یک از حوزه های مورد ارزیابی به صورت مجزا دارد. با این وصف برترین شرکت ها می توانند با بررسی دقیق تر جایگاه خود در هر یک از شاخص های تأثیرگذار، جزئیات بیشتری را در خصوص نقاط قابل بهبود خود در مقایسه با سایرین به دست آورده و به منظور ارتقاء جایگاه خود در بین برترین شرکت های منطقه آذربایجان و کشور برنامه هدفمندی را تهیه و تدوین نمایند.

در سومین دوره اجرای طرح معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان، با توجه به نظر سنجی صورت گرفته از مدیران عامل برترین شرکت های منطقه، نهادهای حاکمیتی و تشکل های بخش خصوصی ذیربط، کارشناسان و خبرگان صنعت و اقتصاد منطقه، شرکت های حائز شرایط در دو گروه اصلی زیر معرفی شده اند:

- شرکت های سهامی عام
  - شرکت های سهامی خاص
- در تعریف سهامی عام و سهامی خاص لازم است به چند تفاوت اصلی آنها اشاره شود:
- ۱- در قانون تجارت جمهوری اسلامی ایران، برای شرکت های سهامی عام حداقل سرمایه ثبتی مورد نیاز ۵ میلیون ریال، معادل ۵ برابر حداقل سرمایه ثبتی یک میلیون ریالی برای شرکت های سهامی خاص تعیین شده است.
  - ۲- در قانون تجارت جمهوری اسلامی ایران، برای شرکت های سهامی عام حداقل حضور ۵ سهامدار در مقابل حضور حداقل ۳ سهامدار برای ثبت شرکت های سهامی خاص تعیین شده است.
  - ۳- در شرکت های سهامی عام بایستی حداقل ۵۱ درصد از سهام شرکت به عموم واگذار شده باشد.
  - ۴- شرط ورود به بازارهای بورس برای یک شرکت، ثبت آن به عنوان یک شرکت سهامی عام می باشد.
  - ۵- سهام شرکت های سهامی عام فقط در بورس اوراق بهادار قابل معامله

گروه های صنعتی ارزیابی شده در سومین دوره طرح معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان

۱- برق و الکترونیک	۸- فلزی
۲- پلاستیک	۹- فلزی سنگین
۳- خدماتی	۱۰- کانی غیر فلزی
۴- خودرو و نیرو محرکه	۱۱- ماشین سازی و قطعه سازی
۵- سلولوزی	۱۲- معدن
۶- شیمیایی	۱۳- نساجی
۷- غذایی، بهداشتی و دارویی	

خلاصه نتایج

سومین دوره طرح معرفی برترین شرکت‌های منطقه آذربایجان

به تفکیک شرکت‌های سهامی عام و سهامی خاص

(۱) حوزه رشد و بازدهی

به دست آورد. در اختیار داشتن این اطلاعات می‌تواند به مدیران و کارشناسان شرکت‌ها کمک کند تا بر اساس جایگاه شرکت در هر حوزه، نقاط قوت و قابل بهبود خود را استخراج نموده و در جهت ارتقاء جایگاه شرکت برای دوره‌های بعد تلاش بیشتری داشته باشند.

نکته قابل توجه این است که کلیه شرکت‌های حاضر در این طرح، صرف نظر از جایگاه کسب شده، جزو برترین شرکت‌های منطقه آذربایجان بوده که از میان حداقل ۱۰,۰۰۰ واحد صنعتی در منطقه، برگزیده شده‌اند و تحسین کلیه این شرکت‌ها از اهداف اولیه و مهم طرح می‌باشد.

در قسمت اول این بخش ابتدا فهرست کلی برترین شرکت‌های سهامی عام در حوزه رشد و بازدهی در جدول شماره ۲ ارائه گردیده است. در قسمت بعدی به ارائه فهرست کلی برترین شرکت‌های سهامی خاص در جدول شماره ۳ پرداخته شده است. همان‌گونه که اشاره شد ۱۵۹ شرکت سهامی خاص در این دوره از طرح، حائز شرایط معرفی در زمره برترین شرکت‌های منطقه آذربایجان می‌باشند که معرفی گردیده‌اند.

هدف از ارائه این جداول آن است که خواننده بتواند با بررسی جزئیات و مقایسه وضعیت شرکت‌های مختلف با یکدیگر، تحلیل‌ها و نتایج مورد نظر را

(۱-۱) معرفی برترین شرکت‌های سهامی عام در حوزه رشد و بازدهی

در این بخش فهرست برترین شرکت‌های سهامی عام منطقه آذربایجان در حوزه رشد و بازدهی در جدول شماره ۲ ارائه گردیده است.

جدول شماره ۲) فهرست برترین شرکت‌های سهامی عام در حوزه رشد و بازدهی

ردیف	نام شرکت	استان	ردیف	نام شرکت	استان
۱	سرمایه‌گذاری استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۲۵	پارس سویچ	زنجان
۲	سرمایه‌گذاری استان اردبیل	اردبیل	۲۶	فرآورده‌های غذایی و قند پیرانشهر	آذربایجان غربی
۳	سرمایه‌گذاری استان زنجان	زنجان	۲۷	نفت پاسارگاد (کارخانه تبریز)	آذربایجان شرقی
۴	شهرسازی و خانه‌سازی باغمیشه	آذربایجان شرقی	۲۸	ریخته‌گری تراکتورسازی ایران	آذربایجان شرقی
۵	پالایش نفت تبریز	آذربایجان شرقی	۲۹	کشت و صنعت پیاذر	آذربایجان شرقی
۶	داروسازی زهرای	آذربایجان شرقی	۳۰	زرین معدن آسیا	زنجان
۷	ایران ترانسفو	زنجان	۳۱	کارخانجات نساجی خوی	آذربایجان غربی
۸	موتوزن	آذربایجان شرقی	۳۲	فرآوری مواد معدنی ایران	زنجان
۹	توسعه معادن روی ایران	زنجان	۳۳	موتورسازان تراکتورسازی ایران	آذربایجان شرقی
۱۰	تراکتورسازی ایران	آذربایجان شرقی	۳۴	فولاد آذربایجان	آذربایجان شرقی
۱۱	کلسیمین	زنجان	۳۵	چرخشگر	آذربایجان شرقی
۱۲	ترانسفورماتورسازی کوشکن	زنجان	۳۶	سبلان سبز	اردبیل
۱۳	صنعتی مینو	زنجان	۳۷	پگاه آذربایجان غربی	آذربایجان غربی
۱۴	سیمان ارومیه	آذربایجان غربی	۳۸	شهد (قندخوی)	آذربایجان غربی
۱۵	سیمان آر تا اردبیل	اردبیل	۳۹	صنعت روی زنگان	زنجان
۱۶	پتروشیمی تبریز	آذربایجان شرقی	۴۰	مقره‌سازی صدف گستر زنجان	زنجان
۱۷	سرمایه‌گذاری مسکن شمالغرب	آذربایجان شرقی	۴۱	تجهیز نیروی زنگان	زنجان
۱۸	داروسازی شهید قاضی	آذربایجان شرقی	۴۲	آهنگری تراکتورسازی ایران	آذربایجان شرقی
۱۹	مجتمع صنعتی آرتاویل تایر	اردبیل	۴۳	سرمایه‌گذاری توسعه آذربایجان	آذربایجان شرقی
۲۰	کارخانجات سیمان صوفیان	آذربایجان شرقی	۴۴	پتروشیمی ارومیه	آذربایجان غربی
۲۱	بیمه‌رازی (سرپرستی منطقه شمالغرب)	آذربایجان شرقی	۴۵	ملی سرب و روی ایران	زنجان
۲۲	صنایع خاک چینی ایران	آذربایجان شرقی	۴۶	ترانس پست پارس	زنجان
۲۳	عایق‌های الکتریکی پارس	زنجان	۴۷	آذریت	آذربایجان شرقی
۲۴	خدمات صنعتی تراکتورسازی ایران	آذربایجان شرقی			

شده است و ۴۳ شرکت سودآور بوده اند. جمع سود شرکت های سهامی عام در سال ۱۳۹۲، ۲۶،۴۸۴،۱۱۵،۱۳۹۲ میلیون ریال بوده است. در این بین شرکت اول (سرمایه گذاری استان آذربایجان شرقی)، ۷/۵ درصد جمع سود برترین شرکت های سهامی عام را به خود اختصاص داده است.

• متوسط بازدهی فروش شرکت های سهامی عام ۲۱/۱ درصد می باشد، بازده فروش نشان دهنده میزان سود خالص یک شرکت نسبت به فروش آن طی یک سال دارد به طوری که هر چقدر میزان سود یک شرکت نسبت به فروش آن بیشتر باشد، جایگاه و رتبه بالاتری را در شاخص بازدهی فروش بدست خواهد آورد. می توان گفت برترین شرکت های سهامی عام منطقه در مجموع تقریباً ۱۲/۶۸ درصد سودآور بوده اند. لازم به ذکر می باشد متوسط بازدهی فروش برای ۱۰ شرکت اول سهامی عام در این حوزه ۵۶/۷ درصد است.

• جمع کل ارزش دفتری دارایی های شرکت های سهامی عام ۱۶۳،۷۴۷،۵۲۰ میلیون ریال می باشد که در این بین جمع دارایی های ۵ شرکت اول جدول شماره ۲، ۷۷،۸۹۸،۶۴۲ میلیون ریال است که تقریباً ۵۱ برابر جمع کل دارایی های ۵ شرکت آخر جدول مذکور می باشد.

در جداول زیر که از داده های مرتبط با حوزه رشد و بازدهی اقتباس شده است به بررسی نسبت های فروش در بین شرکت های سهامی عام پرداخته شده است.

همان گونه که بحث شد، از ویژگی های حوزه رشد و بازدهی که نتایج آن در جدول شماره ۲ آمده است، در نظر گرفتن گروهی از شاخص های تاثیر گذار بر تعامل شرکت ها در فضای اقتصادی کشور می باشد. ۴ شاخص تاثیر گذار بر معرفی برترین های این حوزه عبارتند از:

- ۱- نرخ رشد فروش
- ۲- سود آوری
- ۳- بازده فروش
- ۴- ارزش دارایی ها

نکته قابل توجه که در اینجا بایستی مورد توجه قرار گیرد، این است که ارزیابی موفقیت یک شرکت در حوزه رشد و بازدهی، صرفاً با بررسی صورت حساب سود و زیان و مشاهده عدد مطلق قابل ملاحظه، میسر نخواهد شد و نسبت سود به ارزش دارایی ها و میزان سرمایه در کنار برخی شاخص هایی که در این حوزه بررسی گردیده اند، از جمله مواردی است که باید مورد توجه قرار گیرند.

• بر اساس اطلاعات استخراج شده از صورت سود و زیان شرکت های سهامی عام در سال مالی ۱۳۹۲، جمع فروش کل این شرکت ها ۲۰۸،۹۳۰،۵۲۸ میلیون ریال بوده که نسبت به سال ۱۳۹۱، فروش شرکت های سهامی عام تقریباً ۷۱/۴ درصد رشد داشته است.

• بر اساس اطلاعات به دست آمده از جدول فوق، برای ۵ شرکت زیان ثبت

جدول شماره ۱-۲) مجموع میزان فروش (درآمد) خالص شرکت های سهامی عام

ردیف	شرح	جمع فروش (میلیون ریال)
۱	جمع فروش کل (۴۸ شرکت سهامی عام) سال مالی ۱۳۹۱	۱۳۱،۹۰۲،۶۰۶
۲	جمع فروش کل (۴۸ شرکت سهامی عام) سال مالی ۱۳۹۲	۲۰۸،۹۳۰،۵۲۸
۳	جمع فروش ۵ شرکت اول حوزه رشد و بازدهی	۱۱۷،۰۳۹،۵۷۲
۴	جمع فروش ۵ شرکت آخر حوزه رشد و بازدهی	۸۲۹،۰۳۸
۵	درصد افزایش میزان فروش شرکت های سهامی عام	٪ ۷۱/۴

۱-۲) معرفی برترین شرکت های سهامی خاص در حوزه رشد و بازدهی
در این بخش فهرست برترین شرکت های سهامی خاص منطقه آذربایجان در حوزه رشد و بازدهی در جدول شماره ۳ ارائه گردیده است.

جدول شماره ۳) فهرست برترین شرکت های سهامی خاص در حوزه رشد و بازدهی

ردیف	نام شرکت	استان	ردیف	نام شرکت	استان
۱	آذر فولاد امین	آذربایجان شرقی	۴۳	فرآورده های نسوز تبریز	آذربایجان شرقی
۲	ترانسفورماتور توزیع زنگان	زنجان	۴۴	داداش برادر (آیدین)	آذربایجان شرقی
۳	مهندسی تامین قطعات تراکتور سازی تبریز	آذربایجان شرقی	۴۵	صنایع قوطی تبریز	آذربایجان شرقی
۴	صنایع خالص سازان روی زنجان	زنجان	۴۶	آسیاژوله	آذربایجان شرقی
۵	آذر بام عایق کار (حفاظ)	آذربایجان شرقی	۴۷	بیمه کار آفرین آذربایجان غربی	آذربایجان غربی
۶	کلر پارس	آذربایجان شرقی	۴۸	تدبیر نوین سازان	آذربایجان شرقی
۷	صنایع بهداشتی ساینا	زنجان	۴۹	بر تران قوطی خاورمیانه	آذربایجان شرقی
۸	پلیمر کیسه تبریز	آذربایجان شرقی	۵۰	خدمات پس از فروش ایران ترانسفو	زنجان
۹	صنایع غذایی ارس مهر	آذربایجان شرقی	۵۱	مخابرات زنجان	زنجان
۱۰	بازرگانی ایران ترانسفو	زنجان	۵۲	جهاد نصر آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی
۱۱	پاکدیس	آذربایجان غربی	۵۳	درب معتقد	آذربایجان شرقی
۱۲	مجتمع کشت و صنعت دشت خرمدره	زنجان	۵۴	شیمیایی کاتالیست پارسین	زنجان
۱۳	مخابرات استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۵۵	آذر پیمان	آذربایجان شرقی
۱۴	فولاد ظفر نوین گستر بناب	آذربایجان شرقی	۵۶	مهندسین مشاور هوراند طرح	آذربایجان شرقی
۱۵	شیرین عسل	آذربایجان شرقی	۵۷	ستاره کالی شرق	آذربایجان شرقی
۱۶	آذر سیلوان تبریز	آذربایجان شرقی	۵۸	اطلس پود	آذربایجان شرقی
۱۷	مارال صنعت جاوید	آذربایجان غربی	۵۹	میراب پروفیل	آذربایجان شرقی
۱۸	صنایع پمپران	آذربایجان شرقی	۶۰	صنایع بسته بندی شمالغرب آسان کار تن	آذربایجان شرقی
۱۹	گلستان بافت	آذربایجان شرقی	۶۱	انصار کار تن	آذربایجان شرقی
۲۰	روند	آذربایجان شرقی	۶۲	پاک اندیشان شهر آذر	آذربایجان غربی
۲۱	نوش ایران (آناناب)	آذربایجان شرقی	۶۳	پردیس خزر	آذربایجان شرقی
۲۲	پگاه آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۶۴	نویدموتور	آذربایجان شرقی
۲۳	خدمات پس از فروش تراکتور سازی	آذربایجان شرقی	۶۵	ماد صنعت	آذربایجان غربی
۲۴	ارس خودرو دیزل	آذربایجان شرقی	۶۶	مهندسی مشاور نیروی آذربایجان (منا)	آذربایجان شرقی
۲۵	اسید سازان زنجان	زنجان	۶۷	پرسی ایران گاز آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی
۲۶	آرد اطهر مراغه	آذربایجان شرقی	۶۸	تعاونی و بازرگانی قهرمانی	آذربایجان شرقی
۲۷	مخابرات استان اردبیل	اردبیل	۶۹	طرح گستر آب آرا	آذربایجان شرقی
۲۸	جلفا کاران ارس	آذربایجان شرقی	۷۰	صنایع کاشی تبریز	آذربایجان شرقی
۲۹	بنیاد بتن آذرآبادگان	آذربایجان شرقی	۷۱	فولاد جاوید	آذربایجان شرقی
۳۰	فرآورده های شیمیایی روئین کاران الوند	زنجان	۷۲	رویال پلاستیک آذر	آذربایجان شرقی
۳۱	قاینار خزر	آذربایجان شرقی	۷۳	سگال آذر	آذربایجان شرقی
۳۲	سیمان کاوان بوکان	آذربایجان غربی	۷۴	آیدا پلاستیک	آذربایجان شرقی
۳۳	پالایش روغن های صنعتی زنگان	زنجان	۷۵	پخش رونق	آذربایجان شرقی
۳۴	لوله پی گستر	آذربایجان شرقی	۷۶	زرین فن آور چرخشگر	آذربایجان شرقی
۳۵	تک ظرف پلاستیک آذربایجان	آذربایجان شرقی	۷۷	تلمبه سازان تبریز	آذربایجان شرقی
۳۶	کنترل افزار	آذربایجان شرقی	۷۸	مهراصل	آذربایجان شرقی
۳۷	کشت و صنعت آذربایجان	آذربایجان شرقی	۷۹	تراکتور سازی ارومیه	آذربایجان غربی
۳۸	نویدسهند	آذربایجان شرقی	۸۰	کابل وران	آذربایجان شرقی
۳۹	کنسرسیون سهند آب (ساکو)	آذربایجان شرقی	۸۱	صنایع آترین تبریز	آذربایجان شرقی
۴۰	کشت و صنعت تکدانه	آذربایجان شرقی	۸۲	اوجان شیمی تبریز	آذربایجان شرقی
۴۱	گلستان کیسه آذربایجان	آذربایجان شرقی	۸۳	صنایع چاپ و بسته بندی آذر سان	آذربایجان شرقی
۴۲	ایران شکلات (چیچک)	آذربایجان شرقی	۸۴	کولاک شرق	آذربایجان شرقی

ردیف	نام شرکت	استان
۱۱۸	توزیع نیروی برق استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی
۱۱۹	گروه کارخانجات غفاری	آذربایجان شرقی
۱۲۰	جهان همتاسیکلت	آذربایجان شرقی
۱۲۱	آذر طلایی تبریز	آذربایجان شرقی
۱۲۲	شهدهسهند	آذربایجان شرقی
۱۲۳	آذر لوله	آذربایجان شرقی
۱۲۴	سبز آوران مهتاب	آذربایجان شرقی
۱۲۵	خاص سان سان شهید	آذربایجان غربی
۱۲۶	خانه سازی پیش ساخته آذربایجان	آذربایجان شرقی
۱۲۷	تولیدی سیم و کابل تبریز هادی	آذربایجان شرقی
۱۲۸	سازه های نوین بنتی تبریز	آذربایجان شرقی
۱۲۹	بنیان سیال	آذربایجان شرقی
۱۳۰	خدمات نویری	آذربایجان شرقی
۱۳۱	مهندسین مشاور شیب راه	آذربایجان شرقی
۱۳۲	لعاب سراسیم	آذربایجان شرقی
۱۳۳	صنایع چینی بهداشتی ارس	آذربایجان شرقی
۱۳۴	هماراسیستم	آذربایجان شرقی
۱۳۵	فولادنصر آذربایجان	آذربایجان شرقی
۱۳۶	خشکیار آتانا	آذربایجان شرقی
۱۳۷	آذر کار تبریز	آذربایجان شرقی
۱۳۸	لوکس ایران	آذربایجان شرقی
۱۳۹	تک تابر آذر	آذربایجان شرقی
۱۴۰	جهان بلور	آذربایجان شرقی
۱۴۱	آبسان خزر	آذربایجان شرقی
۱۴۲	ساختمانی فزاینده	آذربایجان شرقی
۱۴۳	آترار توپد	آذربایجان غربی
۱۴۴	شیرین غسل سیلان	آذربایجان شرقی
۱۴۵	پرورش مرغ تخمگذار	آذربایجان شرقی
۱۴۶	لوله پلی اتیلن بوکان	آذربایجان غربی
۱۴۷	گلفام	آذربایجان غربی
۱۴۸	پارلاتجارت امین	آذربایجان شرقی
۱۴۹	آذر اتفاق	آذربایجان شرقی
۱۵۰	پلی اتیلن سهند آسا	آذربایجان شرقی

ردیف	نام شرکت	استان
۸۵	مجتمع صنعتی کن تایر	آذربایجان شرقی
۸۶	لوله و پروفیل ارومیه	آذربایجان غربی
۸۷	سهند فولاد پارسا ارومیه	آذربایجان غربی
۸۸	ایران خودرو تبریز	آذربایجان شرقی
۸۹	آروین تبریز	آذربایجان شرقی
۹۰	چاپ آریا	آذربایجان غربی
۹۱	فرآوری دانه های روغنی کاکانو تبریز	آذربایجان شرقی
۹۲	فولاد غرب بناب	آذربایجان شرقی
۹۳	سبز بوم تبریز	آذربایجان شرقی
۹۴	کارخانجات فرش و پتوی تبریز	آذربایجان شرقی
۹۵	تعاونی حمل و نقل درون شهری ۴۳۲	آذربایجان شرقی
۹۶	ثقال	آذربایجان شرقی
۹۷	پارس ساختار	آذربایجان شرقی
۹۸	گسترش صنایع ریلی ایران	آذربایجان شرقی
۹۹	شکوه شاد شانجان (آی سودا)	آذربایجان شرقی
۱۰۰	صنایع غذایی عباسپور (آدرین)	آذربایجان شرقی
۱۰۱	نخل سبز صبحی	آذربایجان شرقی
۱۰۲	تولیدی ساحل اتحاد	آذربایجان غربی
۱۰۳	هلدینگ سنتال	آذربایجان شرقی
۱۰۴	لوله و گالوانیزه چی چست	آذربایجان غربی
۱۰۵	نیروسهند	آذربایجان شرقی
۱۰۶	تجارت کولاک تبریز	آذربایجان شرقی
۱۰۷	تولیدی موتورهای دیزلی ایران (ایدم)	آذربایجان شرقی
۱۰۸	بازرگانی کار آفرینان آذر آبادگان	آذربایجان شرقی
۱۰۹	سینا حمد آریا	آذربایجان شرقی
۱۱۰	فن آوران اطلاعات و ارتباطات شمالغرب	آذربایجان شرقی
۱۱۱	ساخت ابزار و قالب صنعتی یابور اندیش	آذربایجان شرقی
۱۱۲	فولاد ارگ	آذربایجان شرقی
۱۱۳	پمپ سازی پرشیا	آذربایجان شرقی
۱۱۴	آذر آوند	آذربایجان شرقی
۱۱۵	اختر لبن آذر (سوت تانیش)	آذربایجان شرقی
۱۱۶	صنایع غذایی موسیان	آذربایجان شرقی
۱۱۷	آسیا پک آذر	آذربایجان شرقی

سود برترین شرکت های سهامی عام را به خود اختصاص داده است.

- متوسط بازدهی فروش شرکت های سهامی خاص ۳/۴۹ درصد می باشد، بازده فروش نشان دهنده میزان سود خالص یک شرکت نسبت به فروش آن طی یک سال دارد به طوری که هر چقدر میزان سود یک شرکت نسبت به فروش آن بیشتر باشد، جایگاه و رتبه بالاتری را در زیر شاخص بازدهی فروش بدست خواهد آورد. می توان گفت برترین شرکت های سهامی خاص منطقه در مجموع تقریباً ۳/۵۷ درصد سودآور بوده اند. لازم به ذکر می باشد متوسط بازدهی فروش برای ۱۰ شرکت اول سهامی خاص در این حوزه ۱۶/۲۳ درصد است.
- جمع کل ارزش دفتری دارایی های شرکت های سهامی خاص ۶۹،۱۹۰،۳۳۱ میلیون ریال می باشد که در این بین جمع ارزش دفتری دارایی های ۵ شرکت اول، ۷،۷۱۸،۵۴۸ میلیون ریال است که تقریباً ۱۱/۱۶ درصد ارزش دارایی های شرکت ها را شامل می شود.

لازم به ذکر است با توجه به اختیاری بودن انتخاب حوزه های مورد ارزیابی توسط شرکت های حاضر در سومین دوره طرح، تعداد ۱۵۰ شرکت سهامی خاص اطلاعات مورد نیاز جهت ارزیابی در حوزه رشد و بازدهی را ارائه نمودند.

- بر اساس اطلاعات استخراج شده از صورت سود و زیان شرکت های سهامی خاص در سال مالی ۱۳۹۲، جمع فروش کل این شرکت ها ۶۳،۰۰۵،۸۵۶ میلیون ریال بوده که نسبت به سال ۱۳۹۱، فروش شرکت های سهامی خاص ۴۵/۶۶ درصد رشد داشته است.
- بر اساس اطلاعات به دست آمده از جدول فوق، برای ۱۴ شرکت زیان ثبت شده است و ۱۲۶ شرکت سودآور بوده اند. جمع سود شرکت های سهامی خاص در سال ۱۳۹۲، ۲،۲۴۹،۵۶۰ میلیون ریال بوده است. در این بین شرکت اول (آذر فولاد امین)، ۹ درصد جمع

در جدول زیر که از داده های مرتبط با حوزه رشد و بازدهی اقتباس شده است به بررسی نسبت های فروش در بین برترین شرکت های سهامی خاص منطقه پرداخته شده است.

جدول شماره ۱-۳) مجموع میزان فروش (درآمد) خالص شرکت های سهامی خاص

ردیف	شرح	جمع فروش (میلیون ریال)
۱	جمع فروش کل شرکت ها در سال مالی ۱۳۹۱	۴۳,۲۵۴,۹۹۲
۲	جمع فروش کل شرکت ها در سال مالی ۱۳۹۲	۶۳,۰۰۵,۸۵۶
۳	جمع فروش ۵ شرکت اول حوزه رشد و بازدهی	۱۲,۷۵۳,۷۷۵
۴	جمع فروش ۵ شرکت آخر حوزه رشد و بازدهی	۲۴۷,۲۳۳
۵	درصد افزایش میزان فروش شرکت های سهامی خاص	% ۴۵/۶۶

سال ۹۲ نسبت به سال ۹۱، ۷۱/۵ درصد رشد داشته است و این در حالی است که شرکت های سهامی خاص در سال ۹۲، ۴۵/۶۶ درصد نسبت به سال ۹۱ افزایش فروش داشته اند.

در سال مالی ۱۳۹۲، ۱۰ شرکت اول سهامی عام معادل ۱۳۷,۵۷۵,۲۸۲ میلیون ریال و نزدیک به ۷/۳ برابر ۱۰ شرکت اول سهامی خاص معادل ۱۸,۸۷۵,۷۲۷ میلیون ریال، فروش داشته اند.

نگاهی تطبیقی به شاخص فروش برای شرکت های سهامی عام و سهامی خاص

مجموع فروش شرکت های سهامی عام ۲۰۸,۹۳۰,۵۲۸ میلیون ریال و در سطحی بیش از ۳/۳ برابر مجموع فروش شرکت های سهامی خاص به مبلغ ۶۳,۰۰۵,۸۵۶ میلیون ریال می باشد. میزان فروش شرکت های سهامی عام در

۲) حوزه اثر بخشی در بازارهای بین المللی

شرط ورود به این حوزه، داشتن صادرات مستمر طی سه سال گذشته می باشد. همان گونه که اشاره گردیده است در این حوزه، شاخص های زیر در محاسبه رتبه شرکت ها موثر خواهند بود:

- تنوع بازار های صادراتی در ۳ سال اخیر
  - میزان صادرات خالص در ۳ سال اخیر
  - سرانه صادرات در سال ۱۳۹۲
  - رشد صادرات در سال ۱۳۹۲ نسبت به سال ۱۳۹۱
- همانطور که از شاخص های فوق مشخص است در این ارزیابی تلاش شده است تا علاوه بر توانایی شرکت در امر صادرات، پایا بودن صادرات شرکت و تعامل با تعداد بیشتر بازار های بین المللی نیز مد نظر قرار گیرد.

اثر بخشی در بازار های بین المللی، یک حوزه مهم برای مدیران شرکت ها و سیاست گذاران اقتصاد و صنعت منطقه می باشد. زیرا با شناسایی شرکت های بالقوه که پتانسیل ورود به بازار های بوریسی و فرابورسی را نیز دارند امکان توسعه روابط اقتصادی منطقه با خارج از کشور در کنارسایر مناطق کشور تسهیل خواهد شد.

در این بخش، برترین شرکت های سهامی عام و سهامی خاص در حوزه اثر بخشی در بازارهای بین المللی به تفکیک معرفی شده است. تلاش دبیرخانه طرح این است تا با محک زدن شرکت های سهامی عام و خاص در یک گروه در این حوزه فضای رقابتی بین برترین شرکت ها را مشخص نماید تا محرکی در جهت تلاش شرکت ها در راستای توسعه صادرات منطقه باشد.

۲-۱) معرفی برترین شرکت های سهامی عام در حوزه اثر بخشی در بازارهای بین المللی

در این بخش، در جدول شماره ۴، برترین شرکت های سهامی عام منطقه آذربایجان در حوزه اثر بخشی در بازارهای بین المللی معرفی گردیده اند.

جدول شماره ۴) فهرست برترین شرکت های سهامی عام در حوزه اثر بخشی در بازارهای بین المللی

ردیف	نام شرکت	استان	ردیف	نام شرکت	استان
۱۲	ملی سرب و روی ایران	زنجان	۱	پتروشیمی تبریز	آذربایجان شرقی
۱۳	سیمان آرتاردبیل	اردبیل	۲	تراکتورسازی ایران	آذربایجان شرقی
۱۴	صنایع خاک چینی ایران	آذربایجان شرقی	۳	نفت پاسارگاد (کارخانه تبریز)	آذربایجان شرقی
۱۵	کارخانجات سیمان صوفیان	آذربایجان شرقی	۴	توسعه معادن روی ایران	زنجان
۱۶	زرین معدن آسیا	زنجان	۵	سیمان ارومیه	آذربایجان غربی
۱۷	صنعتی مینو	زنجان	۶	کلسیمین	زنجان
۱۸	داروسازی زهراوی	آذربایجان شرقی	۷	ایران ترانسفو	زنجان
۱۹	پارس سویچ	زنجان	۸	فرآوری مواد معدنی ایران	زنجان
۲۰	موتوزن	آذربایجان شرقی	۹	ترانسفورماتورسازی کوشکن	زنجان
۲۱	پتروشیمی ارومیه	آذربایجان غربی	۱۰	مجتمع صنعتی آرتاویل تابر	اردبیل
			۱۱	داروسازی شهید قاضی	آذربایجان شرقی

بنابراین صادرات سرانه شرکت های سهامی عام جدول شماره ۴، معادل ۶۷۹،۶۷ میلیون ریال می باشد.

مجموع صادرات ۲۱ شرکت سهامی عام منطقه آذربایجان معادل ۱۹۰،۳۰۰،۰۱۵ میلیون ریال می باشد. همچنین شرکت های جدول فوق در سال ۱۳۹۲ تعداد ۲۷،۹۹۹ نفر پرسنل و کارگر داشته اند.

۲-۲) معرفی برترین شرکت های سهامی خاص در حوزه اثربخشی در بازارهای بین المللی در این بخش، در جدول شماره ۵، برترین شرکت های سهامی خاص منطقه آذربایجان در حوزه اثر بخشی در بازارهای بین المللی معرفی گردیده اند.

جدول شماره ۵) فهرست برترین شرکت های سهامی خاص در حوزه اثر بخشی در بازارهای بین المللی

ردیف	نام شرکت	استان	ردیف	نام شرکت	استان
۱	شکوه بناب	آذربایجان شرقی	۱۸	کشت و صنعت تکدانه	آذربایجان شرقی
۲	شیرین عسل	آذربایجان شرقی	۱۹	آيسان خزر	آذربایجان شرقی
۳	داداش برادر (آیدین)	آذربایجان شرقی	۲۰	تک ظرف پلاستیک آذربایجان	آذربایجان شرقی
۴	آذر بام عایق کار (حفاظ)	آذربایجان شرقی	۲۱	پلیمر کیسه تبریز	آذربایجان شرقی
۵	خشکبار آتانا	آذربایجان شرقی	۲۲	لوله پلی اتیلن بوکان	آذربایجان غربی
۶	مهراصل	آذربایجان شرقی	۲۳	پاکدیس	آذربایجان غربی
۷	نخل سبز صبحی	آذربایجان شرقی	۲۴	فولاد غرب بناب	آذربایجان شرقی
۸	سیمان کاوان بوکان	آذربایجان غربی	۲۵	چاپ آریا	آذربایجان غربی
۹	نوش ایران (آناناب)	آذربایجان شرقی	۲۶	شهدهند	آذربایجان شرقی
۱۰	پگاه آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۲۷	کنترل افزار	آذربایجان شرقی
۱۱	کلر پارس	آذربایجان شرقی	۲۸	آیداپلاستیک	آذربایجان شرقی
۱۲	شکوه شاد شاتجان (آی سودا)	آذربایجان شرقی	۲۹	جلفا کاران ارس	آذربایجان شرقی
۱۳	صنایع کاشی تبریز	آذربایجان شرقی	۳۰	انصار کارتن	آذربایجان شرقی
۱۴	سهند فولاد پارسارمیه	آذربایجان غربی	۳۱	قاینار خزر	آذربایجان شرقی
۱۵	تعاونی و بازرگانی قهرمانی	آذربایجان شرقی	۳۲	صنایع غذایی عباسپور (آدرین)	آذربایجان شرقی
۱۶	اختر لبن آذر (سوت تانیش)	آذربایجان شرقی	۳۳	صنایع قوطی تبریز	آذربایجان شرقی
۱۷	اطلس بود	آذربایجان شرقی	۳۴	ارس خودرو دیزل	آذربایجان شرقی

مجموع صادرات ۳۴ شرکت سهامی خاص منطقه آذربایجان معادل ۵,۵۸۸,۱۳۰ نفر پرسنل و کارگر داشته اند. بنابراین صادرات سرانه شرکت های سهامی خاص جدول شماره ۵ معادل ۴۴۲,۱۷ میلیون ریال می باشد.

۳) حوزه اشتغال

در این حوزه برترین شرکت های منطقه آذربایجان طبق تقسیم بندی صورت گرفته در دو گروه سهامی عام و سهامی خاص بر اساس شاخص های فوق مورد ارزیابی قرار گرفته و سپس جایگاه کلی آن ها در حوزه اشتغال نشان داده شده است.

اشتغال حوزه دیگری است که بر اساس آن به معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان اقدام شده است. ارزیابی ها در این حوزه بر شاخص های زیر مبتنی می باشد:

- تعداد کارکنان در سال ۹۱ و ۹۲
- خالص ایجاد اشتغال در سال ۹۲

۳-۱) معرفی برترین شرکت های سهامی عام منطقه آذربایجان در حوزه اشتغال

در این بخش، فهرست برترین شرکت های سهامی عام براساس میانگین موزون امتیاز کسب شده در شاخص های تعداد کارکنان در سال ۹۲ و خالص ایجاد اشتغال نسبت به سال ۹۱، به شرح جدول شماره ۶ معرفی گردیده اند.

جدول شماره ۶) فهرست برترین شرکت های سهامی عام منطقه در حوزه اشتغال

ردیف	نام شرکت	استان	ردیف	نام شرکت	استان
۱	پتروشیمی تبریز	آذربایجان شرقی	۲۵	یگانه آذربایجان غربی	آذربایجان غربی
۲	کالسیمین	زنجان	۲۶	سرمایه گذاری استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی
۳	مجتمع صنعتی آرتاویل تایر	اردبیل	۲۷	پالایش نفت تبریز	آذربایجان شرقی
۴	ایران ترانسفو	زنجان	۲۸	مقره سازی صدف گستر زنجان	زنجان
۵	توسعه معادن روی ایران	زنجان	۲۹	کارخانجات گچ آذربایجان	آذربایجان شرقی
۶	نفت پاسارگاد (کارخانه تبریز)	آذربایجان شرقی	۳۰	ریخته گری تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی
۷	صنعتی مینو	زنجان	۳۱	آذریت	آذربایجان شرقی
۸	کارخانجات نساجی خوی	آذربایجان غربی	۳۲	چرخشگر	آذربایجان شرقی
۹	خدمات صنعتی تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی	۳۳	پتروشیمی ارومیه	آذربایجان غربی
۱۰	داروسازی شهید قاضی	آذربایجان شرقی	۳۴	سرمایه گذاری توسعه آذربایجان	آذربایجان شرقی
۱۱	بیمه رازی (سرپرستی منطقه شمالغرب)	آذربایجان شرقی	۳۵	صنعت روی زنگان	زنجان
۱۲	صنایع خاک چینی ایران	آذربایجان شرقی	۳۶	ترانسفورماتور سازی کوشکن	زنجان
۱۳	سرمایه گذاری مسکن شمالغرب	آذربایجان شرقی	۳۷	فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر	آذربایجان غربی
۱۴	شهرسازی و خانه سازی باغمیشه	آذربایجان شرقی	۳۸	زرین معدن آسیا	زنجان
۱۵	فرآوری مواد معدنی ایران	زنجان	۳۹	آهنگری تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی
۱۶	ترانس پست پارس	زنجان	۴۰	کارخانجات سیمان صوفیان	آذربایجان شرقی
۱۷	تجهیز نیروی زنگان	زنجان	۴۱	موتوژن	آذربایجان شرقی
۱۸	سیلان سبز	اردبیل	۴۲	موتورسازان تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی
۱۹	سرمایه گذاری استان زنجان	زنجان	۴۳	پارس سویچ	زنجان
۲۰	عایقهای الکتریکی پارس	زنجان	۴۴	ملی سرب و روی ایران	زنجان
۲۱	فولاد آذربایجان	آذربایجان شرقی	۴۵	سیمان آرتا اردبیل	اردبیل
۲۲	کشت و صنعت پیادر	آذربایجان شرقی	۴۶	شهد (قند خوی)	آذربایجان غربی
۲۳	سرمایه گذاری استان اردبیل	اردبیل	۴۷	سیمان ارومیه	آذربایجان غربی
۲۴	داروسازی زهراوی	آذربایجان شرقی	۴۸	تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی

بر اساس اطلاعات جدول فوق، در مدت زمان مورد بررسی، ۲۲ شرکت در گروه شرکت های سهامی عام در مجموع با جذب و استخدام ۱۰۰۷۵ نفر، توانسته اند ایجاد اشتغال مثبت یا صفر داشته باشند و خالص اشتغال در سایر شرکت های این گروه منفی بوده است، به طوری که در این شرکت ها شاهد تعدیل ۶۲۰ نفر نیروی کار در سال مورد مطالعه می باشیم.

مجموع اشتغال شرکت های سهامی عام در سال ۱۳۹۲، ۳۵،۴۲۴ نفر می باشد که این میزان در سال ۱۳۹۱، ۳۴،۹۶۹ نفر بوده است. به عبارت دیگر اشتغال برترین شرکت های سهامی عام منطقه در سال ۹۲، ۱/۳۱ درصد نسبت به مدت مشابه قبل تر خود رشد داشته است و خالص ایجاد اشتغال این گروه از شرکت ها ۴۵۵ نفر بوده است.

۲-۳) معرفی برترین شرکت های سهامی خاص منطقه آذربایجان در حوزه اشتغال در این بخش فهرست برترین شرکت های سهامی خاص به ترتیب میانگین موزون، امتیاز کسب شده در شاخص های تعداد کارکنان در سال ۹۲ و خالص ایجاد اشتغال نسبت به سال ۹۱ به شرح جدول شماره ۷ ارائه گردیده است.

جدول شماره ۷) فهرست برترین شرکت های سهامی خاص منطقه در حوزه اشتغال

ردیف	نام شرکت	استان	ردیف	نام شرکت	استان
۱	شیرین عسل	آذربایجان شرقی	۴۱	گروه کارخانجات غفاری	آذربایجان شرقی
۲	داداش برادر (آیدین)	آذربایجان شرقی	۴۲	درب معتمد	آذربایجان شرقی
۳	مهندسی تامین قطعات تراکتور سازی تبریز	آذربایجان شرقی	۴۳	ثقال	آذربایجان شرقی
۴	ایران خودرو تبریز	آذربایجان شرقی	۴۴	سازه راه	آذربایجان شرقی
۵	سبز یوم تبریز	آذربایجان شرقی	۴۵	آذر سیال	آذربایجان شرقی
۶	پاکدیس	آذربایجان غربی	۴۶	نوش ایران (آناناب)	آذربایجان شرقی
۷	ایران شکلات (چیچک)	آذربایجان شرقی	۴۷	گسترش صنایع ربلی ایران	آذربایجان شرقی
۸	صنایع خالص سازان روی زنجان	زنجان	۴۸	مهندسین مشاور هوراند طرح	آذربایجان شرقی
۹	مازال صنعت جاوید	آذربایجان غربی	۴۹	فن آوران اطلاعات و ارتباطات شمالغرب	آذربایجان شرقی
۱۰	اطلس پود	آذربایجان شرقی	۵۰	صنایع قوطی تبریز	آذربایجان شرقی
۱۱	لوله پی گستر	آذربایجان شرقی	۵۱	کارخانجات فرش و پتوی تبریز	آذربایجان شرقی
۱۲	انصار کارتن	آذربایجان شرقی	۵۲	اختر لبن آذر (سوت تانبیش)	آذربایجان شرقی
۱۳	توزیع نیروی برق استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۵۳	شکوه بناب	آذربایجان شرقی
۱۴	ارس خودرو دیزل	آذربایجان شرقی	۵۴	کابل وران	آذربایجان شرقی
۱۵	جلفا کاران ارس	آذربایجان شرقی	۵۵	مخابرات استان اردبیل	اردبیل
۱۶	کشت و صنعت تکدانه	آذربایجان شرقی	۵۶	پلیمر کیسه تبریز	آذربایجان شرقی
۱۷	جهاد نصر آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۵۷	پگاه آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی
۱۸	صنایع کاشی تبریز	آذربایجان شرقی	۵۸	تولیدی موتورهای دیزلی ایران (ایدم)	آذربایجان شرقی
۱۹	ساختمانی فزاینده	آذربایجان شرقی	۵۹	مجتمع صنعتی کن تابر	آذربایجان شرقی
۲۰	گلستان بافت	آذربایجان شرقی	۶۰	چاپ آریا	آذربایجان غربی
۲۱	آذر فولاد امین	آذربایجان شرقی	۶۱	فرآوری دانه های روغنی کاکائو تبریز	آذربایجان شرقی
۲۲	گلستان کیسه آذربایجان	آذربایجان شرقی	۶۲	تعاونی و بازرگانی قهرمانی	آذربایجان شرقی
۲۳	صنایع چینی بهداشتی ارس	آذربایجان شرقی	۶۳	پارس ساختار	آذربایجان شرقی
۲۴	مخابرات استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۶۴	شیرین عسل سبلان	آذربایجان شرقی
۲۵	آروین تبریز	آذربایجان شرقی	۶۵	بازرگانی ایران ترانسفو	زنجان
۲۶	ترانسفورماتور توزیع زنگان	زنجان	۶۶	آرد اطهر مراغه	آذربایجان شرقی
۲۷	تک ظرف پلاستیک آذربایجان	آذربایجان شرقی	۶۷	هماراسیستم	آذربایجان شرقی
۲۸	لوله و پروفیل ارومیه	آذربایجان غربی	۶۸	نورد و لوله سینتامرند	آذربایجان شرقی
۲۹	پالایش روغنهای صنعتی زنگان	زنجان	۶۹	قاینار خزر	آذربایجان شرقی
۳۰	آذر سیلوان تبریز	آذربایجان شرقی	۷۰	سبز آوران مهتاب	آذربایجان شرقی
۳۱	تعاونی حمل و نقل درون شهری ۴۳۲	آذربایجان شرقی	۷۱	صنایع غذایی عباسپور (آدرین)	آذربایجان شرقی
۳۲	فولاد ظفر نوین گستر بناب	آذربایجان شرقی	۷۲	کولاک شرق	آذربایجان شرقی
۳۳	آذر طلایی تبریز	آذربایجان شرقی	۷۳	مخابرات زنجان	زنجان
۳۴	صنایع پمپیران	آذربایجان شرقی	۷۴	کشت و صنعت آذربایجان	آذربایجان شرقی
۳۵	خانه سازی پیش ساخته آذربایجان	آذربایجان شرقی	۷۵	هلدینگ سننال	آذربایجان شرقی
۳۶	صنایع بهداشتی سایننا	زنجان	۷۶	لوکس ایران	آذربایجان شرقی
۳۷	بر تران قوطی خاورمیانه	آذربایجان شرقی	۷۷	خدمات پس از فروش تراکتور سازی	آذربایجان شرقی
۳۸	پخش رونق	آذربایجان شرقی	۷۸	کلر پارس	آذربایجان شرقی
۳۹	بنیان سیال	آذربایجان شرقی	۷۹	تولیدی سیم و کابل تبریز هادی	آذربایجان شرقی
۴۰	نورد لوله میانه	آذربایجان غربی	۸۰	نوبدسهند	آذربایجان شرقی

نام شرکت	استان
تک تیر آذر	آذربایجان شرقی
اسیدسازان زنجان	زنجان
آسیازوله	آذربایجان شرقی
کنسرسیونم سهند آب (ساکو)	آذربایجان شرقی
بیمه نوین	آذربایجان غربی
آذر بیمان	آذربایجان شرقی
جهان همتاسیکلت	آذربایجان شرقی
آذر لوله	آذربایجان شرقی
آترار توپد	آذربایجان غربی
پرسی ایران گاز آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی
بیمه کار آفرین آذربایجان غربی	آذربایجان غربی
تجارت کولاک تبریز	آذربایجان شرقی
تدبیر نوین سازان	آذربایجان شرقی
خدمات پس از فروش ایران ترانسفو	زنجان
فرآورده های شیمیایی روئین کاران الوند	زنجان
مهراصل	آذربایجان شرقی
بیمه سامان آذربایجان غربی	آذربایجان غربی
پرورش مرغ تخمگذار	آذربایجان شرقی
اوجان شیمی تبریز	آذربایجان شرقی
آذر اتفاق	آذربایجان شرقی
سینا حمد آریا	آذربایجان شرقی
زرین فن آور چرخشگر	آذربایجان شرقی
فرآورده های نسوز تبریز	آذربایجان شرقی
لعاب سراسیم	آذربایجان شرقی
فولاد ارگ	آذربایجان شرقی
صنایع غذایی موسیان	آذربایجان شرقی
سهند فولاد پارسارومیه	آذربایجان غربی
بیمه سینا آذربایجان غربی	آذربایجان غربی
سگال آذر	آذربایجان شرقی
پردیس خزر	آذربایجان شرقی
طرح گستر آب آرا	آذربایجان شرقی
بازرگانی کار آفرینان آذر آبادگان	آذربایجان شرقی
آذر آوند	آذربایجان شرقی
آذر کار تبریز	آذربایجان شرقی
خشکبار آتانا	آذربایجان شرقی
پلی اتیلن سهند آسا	آذربایجان شرقی

نام شرکت	استان
آذر بام عایق کار (حفاظ)	آذربایجان شرقی
سیمان کاوان بوکان	آذربایجان غربی
ساخت ابزار و قالب صنعتی پایور اندیش	آذربایجان شرقی
صنایع بسته بندی شمالغرب آسان کار تن	آذربایجان شرقی
بنیاد بتن آذر آبادگان	آذربایجان شرقی
ماد صنعت	آذربایجان غربی
شیمیایی کاتالیست پارسیان	زنجان
شکوه شاد شانجان (آی سودا)	آذربایجان شرقی
مجتمع کشت و صنعت دشت خر مدره	زنجان
کنترل افزار	آذربایجان شرقی
فولاد نصر آذربایجان	آذربایجان شرقی
میراب پروفیل	آذربایجان شرقی
صنایع چاپ و بسته بندی آذر سان	آذربایجان شرقی
لوله پلی اتیلن بوکان	آذربایجان غربی
آسیا پک آذر	آذربایجان شرقی
لوله و گالوانیزه چی چست	آذربایجان غربی
گلفم	آذربایجان غربی
سازه های نوین بتنی تبریز	آذربایجان شرقی
مهندسی مشاور نیروی آذربایجان (منا)	آذربایجان شرقی
روبال پلاستیک آذر	آذربایجان شرقی
روند	آذربایجان شرقی
نخل سبز صبحی	آذربایجان شرقی
ستاره کالی شرق	آذربایجان شرقی
صنایع غذایی ارس مهر	آذربایجان شرقی
جهان بلور	آذربایجان شرقی
خدمات نویری	آذربایجان شرقی
آیدپلاستیک	آذربایجان شرقی
تراکتور سازی ارومیه	آذربایجان غربی
پمپ سازی پرشیا	آذربایجان شرقی
شهدسهند	آذربایجان شرقی
صنایع آترین تبریز	آذربایجان شرقی
فولاد غرب بناب	آذربایجان شرقی
آیسان خزر	آذربایجان شرقی
نویدموتور	آذربایجان شرقی
تلمبه سازان تبریز	آذربایجان شرقی
مهندسین مشاور شیب راه	آذربایجان شرقی

بر اساس اطلاعات جدول فوق، در مدت زمان مورد بررسی، ۱۰۷ شرکت در گروه شرکت های سهامی خاص در مجموع با جذب و استخدام ۵,۲۰۹ نفر، توانسته اند ایجاد اشتغال مثبت یا صفر داشته باشند و خالص اشتغال در سایر شرکت های این گروه منفی بوده است، به طوری که در این شرکت ها شاهد تعدیل ۶۶۴ نفر نیروی کار در سال مورد مطالعه می باشیم.

مجموع اشتغال شرکت های سهامی خاص در سال ۱۳۹۲، ۳۳,۰۴۶ نفر می باشد که این میزان در سال ۱۳۹۱، ۲۸,۵۰۱ نفر بوده است. به عبارت دیگر اشتغال برترین شرکت های سهامی خاص منطقه در سال ۹۲، ۱۶ درصد نسبت به مدت مشابه قبل تر خود رشد داشته است و خالص ایجاد اشتغال این گروه از شرکت ها ۴,۵۴۵ نفر بوده است.

۴) حوزه استفاده هوشمندانه از دارایی ها

برترین شرکت های منطقه آذربایجان قرار گرفته است. با توجه به فرمول محاسبه بهره وری کل، شرکت ها برای افزایش بهره وری و ارتقاء جایگاه رقابتی خود سعی دارند از سرمایه و انرژی که در اختیار دارند به صورت بهینه بهره مند شوند تا با هدف افزایش میزان سود خالص خود، هزینه بهای تمام شده کالا و خدمات را کاهش داده و به دنبال آن ارزش افزوده بیشتری ایجاد کنند.

در حوزه استفاده هوشمندانه از دارایی ها، وضعیت شرکت ها از نظر میزان بهره وری و استفاده بهینه از منابع انرژی، سرمایه و نیروی انسانی بررسی شده است. در این حوزه، بهره وری کل به صورت ویژه مورد توجه قرار گرفته است که از دو پارامتر «ارزش افزوده» و «مجموع هزینه های شرکت» به دست می آید. لازم به ذکر است که پارامتر های فوق از صورت های مالی قابل استخراج می باشند. همان گونه که بیان گردید در این بخش، شاخص بهره وری کل به عنوان نشان دهنده استفاده هوشمندانه از دارایی ها، محاسبه شده و ملاک معرفی

۴-۱) معرفی برترین شرکت های سهامی عام در حوزه استفاده هوشمندانه از دارایی ها

در این بخش شرکت های سهامی عام به ترتیب جایگاه کسب شده در حوزه استفاده هوشمندانه از دارایی ها به ترتیب جایگاه کسب شده در شاخص بهره وری کل، معرفی شده اند.

جدول شماره ۸) فهرست معرفی برترین شرکت های سهامی عام منطقه آذربایجان در حوزه استفاده هوشمندانه از دارایی ها

ردیف	نام شرکت	استان	ردیف	نام شرکت	استان
۱۵	چرخشگر	آذربایجان شرقی	۱	شهرسازی و خانه سازی باغمیشه	آذربایجان شرقی
۱۶	ریخته گری تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی	۲	داروسازی شهید قاضی	آذربایجان شرقی
۱۷	مجتمع صنعتی آراویل تابر	اردبیل	۳	صنایع خاک چینی ایران	آذربایجان شرقی
۱۸	موتورسازان تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی	۴	توسعه معادن روی ایران	زنجان
۱۹	صنعتی مینو	زنجان	۵	داروسازی زهرای	آذربایجان شرقی
۲۰	پگاه آذربایجان غربی	آذربایجان غربی	۶	مقره سازی صدف گستر زنجان	زنجان
۲۱	پالایش نفت تبریز	آذربایجان شرقی	۷	ترانسفورماتور سازی کوشکن	زنجان
۲۲	پتروشیمی تبریز	آذربایجان شرقی	۸	موتوزن	آذربایجان شرقی
۲۳	بیمه رازی (سرپرستی منطقه شمالغرب)	آذربایجان شرقی	۹	کارخانجات گچ آذربایجان	آذربایجان شرقی
۲۴	ملی سرب و روی ایران	زنجان	۱۰	ایران ترانسفو	زنجان
۲۵	ترانس پست پارس	زنجان	۱۱	شهد (قند خوی)	آذربایجان غربی
۲۶	سیلان سبز	اردبیل	۱۲	عایقهای الکتریکی پارس	زنجان
۲۷	پتروشیمی ارومیه	آذربایجان غربی	۱۳	خدمات صنعتی تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی
۲۸	فولاد آذربایجان	آذربایجان شرقی	۱۴	تراکتور سازی ایران	آذربایجان شرقی

۴-۲ معرفی برترین شرکت های سهامی خاص در حوزه استفاده هوشمندانه از دارایی ها

در این بخش شرکت های سهامی خاص به ترتیب جایگاه کسب شده در حوزه استفاده هوشمندانه از دارایی ها به ترتیب جایگاه کسب شده در شاخص بهره وری کل، معرفی شده اند.

جدول شماره ۹) فهرست معرفی برترین شرکت های سهامی خاص منطقه در حوزه استفاده هوشمندانه از دارایی ها

ردیف	نام شرکت	استان	ردیف	نام شرکت	استان
۱	ارس خودرو دیزل	آذربایجان شرقی	۴۱	صنایع غذایی ارس مهر	آذربایجان شرقی
۲	قاینار خزر	آذربایجان شرقی	۴۲	شیرین عسل سبلان	آذربایجان شرقی
۳	کارخانجات فرش و پتوی تبریز	آذربایجان شرقی	۴۳	صنایع بهداشتی ساینا	زنجان
۴	مهندسین مشاور هوراند طرح	آذربایجان شرقی	۴۴	صنایع پمپیران	آذربایجان شرقی
۵	پاک اندیشان شهر آذر	آذربایجان غربی	۴۵	طرح گستر آب آرا	آذربایجان شرقی
۶	ایران شکلات (چیچک)	آذربایجان شرقی	۴۶	بنیان سیال	آذربایجان شرقی
۷	هماراسیستم	آذربایجان شرقی	۴۷	ساختمانی فزاینده	آذربایجان شرقی
۸	آذر بیمان	آذربایجان شرقی	۴۸	روبال پلاستیک آذر	آذربایجان شرقی
۹	تک تابر آذر	آذربایجان شرقی	۴۹	آسیازوله	آذربایجان شرقی
۱۰	سبز بوم تبریز	آذربایجان شرقی	۵۰	لوله و پروفیل ارومیه	آذربایجان غربی
۱۱	کشت و صنعت آذربایجان	آذربایجان شرقی	۵۱	پمپ سازی پرشیا	آذربایجان شرقی
۱۲	پلیمر کیسه تبریز	آذربایجان شرقی	۵۲	آرد اطهر مراغه	آذربایجان شرقی
۱۳	کلر پارس	آذربایجان شرقی	۵۳	شهسهند	آذربایجان شرقی
۱۴	کنسرسیوم سهند آب (ساکو)	آذربایجان شرقی	۵۴	چاپ آریا	آذربایجان غربی
۱۵	تعاونی حمل و نقل درون شهری ۴۳۲	آذربایجان شرقی	۵۵	مهر اصل	آذربایجان شرقی
۱۶	بیمه کار آفرین آذربایجان غربی	آذربایجان غربی	۵۶	مجتمع صنعتی کن تابر	آذربایجان شرقی
۱۷	مهندسی مشاور نیروی آذربایجان (منا)	آذربایجان شرقی	۵۷	آذر لوله	آذربایجان شرقی
۱۸	سبز آوران مهتاب	آذربایجان شرقی	۵۸	نوش ایران (آناناب)	آذربایجان شرقی
۱۹	تدبیر نوین سازان	آذربایجان شرقی	۵۹	گسترش صنایع ریلی ایران	آذربایجان شرقی
۲۰	صنایع غذایی عباسپور (آدرین)	آذربایجان شرقی	۶۰	نویدسهند	آذربایجان شرقی
۲۱	مخابرات استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۶۱	صنایع قوطی تبریز	آذربایجان شرقی
۲۲	فراوری دانه های روغنی کاکائو تبریز	آذربایجان شرقی	۶۲	لوکس ایران	آذربایجان شرقی
۲۳	آسیا پک آذر	آذربایجان شرقی	۶۳	آترا ا توید	آذربایجان غربی
۲۴	صنایع غذایی موسیان	آذربایجان شرقی	۶۴	روند	آذربایجان شرقی
۲۵	صنایع خالص سازان روی زنجان	زنجان	۶۵	سیمان کاوان بوکان	آذربایجان غربی
۲۶	کنترل افزار	آذربایجان شرقی	۶۶	زرین فن آور چرخشگر	آذربایجان شرقی
۲۷	صنایع چینی بهداشتی ارس	آذربایجان شرقی	۶۷	میراب پروفیل	آذربایجان شرقی
۲۸	گلستان بافت	آذربایجان شرقی	۶۸	شیرین عسل	آذربایجان شرقی
۲۹	جهاد نصر آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی	۶۹	اطلس پود	آذربایجان شرقی
۳۰	مجتمع کشت و صنعت دشت خرمدره	زنجان	۷۰	پاکدیس	آذربایجان غربی
۳۱	تک ظرف پلاستیک آذربایجان	آذربایجان شرقی	۷۱	جلفا کاران ارس	آذربایجان شرقی
۳۲	آذر اتفاق	آذربایجان شرقی	۷۲	فولاد جاوید	آذربایجان شرقی
۳۳	نوبدموتور	آذربایجان شرقی	۷۳	انصار کارتن	آذربایجان شرقی
۳۴	درب معتقد	آذربایجان شرقی	۷۴	بخش رونق	آذربایجان شرقی
۳۵	تولیدی موتورهای دیزلی ایران (ایدم)	آذربایجان شرقی	۷۵	مادصنعت	آذربایجان غربی
۳۶	فولاد غرب بناب	آذربایجان شرقی	۷۶	گروه کارخانجات غفاری	آذربایجان شرقی
۳۷	آذر سیلوان تبریز	آذربایجان شرقی	۷۷	شکوه شاد شانجان (آی سودا)	آذربایجان شرقی
۳۸	آذر بام عایق کار (حفاظ)	آذربایجان شرقی	۷۸	سازه های نوین بتنی تبریز	آذربایجان شرقی
۳۹	ترانسفورماتور توزیع زنگان	زنجان	۷۹	صنایع کاشی تبریز	آذربایجان شرقی
۴۰	بنیاد بتن آذر آبادگان	آذربایجان شرقی	۸۰	نخل سبز صبحی	آذربایجان شرقی

ردیف	نام شرکت	استان
۱۰۳	سینا احمد آریا	آذربایجان شرقی
۱۰۴	کشت و صنعت تکدانه	آذربایجان شرقی
۱۰۵	گلستان کیسه آذربایجان	آذربایجان شرقی
۱۰۶	کابل وران	آذربایجان شرقی
۱۰۷	گلفام	آذربایجان غربی
۱۰۸	داداش برادر (آیدین)	آذربایجان شرقی
۱۰۹	نیروسهند	آذربایجان شرقی
۱۱۰	صنایع چاپ و بسته بندی آذر سان	آذربایجان شرقی
۱۱۱	سهند فولاد پارسارومیه	آذربایجان غربی
۱۱۲	فولاد ظفر نوین گستر بناب	آذربایجان شرقی
۱۱۳	فولاد ارگ	آذربایجان شرقی
۱۱۴	آبسان خزر	آذربایجان شرقی
۱۱۵	ستاره کالی شرق	آذربایجان شرقی
۱۱۶	خشکیار آتانا	آذربایجان شرقی
۱۱۷	خانه سازی پیش ساخته آذربایجان	آذربایجان شرقی
۱۱۸	پرورش مرغ تخمگذار	آذربایجان شرقی
۱۱۹	بازرگانی کارآفرینان آذر آبادگان	آذربایجان شرقی
۱۲۰	مهندسین مشاور شیب راه	آذربایجان شرقی
۱۲۱	ایران خودرو تبریز	آذربایجان شرقی
۱۲۲	لوله و گالوانیزه چی چست	آذربایجان غربی
۱۲۳	توزیع نیروی برق استان آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی
۱۲۴	فولاد نصر آذربایجان	آذربایجان شرقی

ردیف	نام شرکت	استان
۸۱	آذر طلایی تبریز	آذربایجان شرقی
۸۲	هلدینگ سننال	آذربایجان شرقی
۸۳	صنایع آترین تبریز	آذربایجان شرقی
۸۴	ساخت ابزار و قالب صنعتی پایور اندیش	آذربایجان شرقی
۸۵	خدمات پس از فروش تراکتور سازی	آذربایجان شرقی
۸۶	پارس ساختار	آذربایجان شرقی
۸۷	ثقال	آذربایجان شرقی
۸۸	جهان همتاسیکلت	آذربایجان شرقی
۸۹	فن آوران اطلاعات و ارتباطات شمالغرب	آذربایجان شرقی
۹۰	لوله پلی اتیلن بوکان	آذربایجان غربی
۹۱	اختر لبن آذر (سوت تانیش)	آذربایجان شرقی
۹۲	پررسی ایران گاز آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی
۹۳	بر تران قوطی خاور میانه	آذربایجان شرقی
۹۴	آیداپلاستیک	آذربایجان شرقی
۹۵	اوجان شیمی تبریز	آذربایجان شرقی
۹۶	پگاه آذربایجان شرقی	آذربایجان شرقی
۹۷	صنایع بسته بندی شمالغرب آسان کارتن	آذربایجان شرقی
۹۸	تلمبه سازان تبریز	آذربایجان شرقی
۹۹	آذر فولاد امین	آذربایجان شرقی
۱۰۰	مارال صنعت جاوید	آذربایجان غربی
۱۰۱	مهندسی تامین قطعات تراکتور سازی تبریز	آذربایجان شرقی
۱۰۲	تولیدی سیم و کابل تبریز هادی	آذربایجان شرقی

۵) حوزه کیفیت خدمات و محصولات

حوزه کیفیت محصولات و خدمات یکی دیگر از حوزه هایی است که در این دوره از طرح معرفی برترین شرکت های منطقه آذربایجان با کمک ادارات کل استاندارد استان های شمال غرب کشور مورد بررسی قرار گرفته است. شرکت های سهامی عام و خاص حاضر در این حوزه بر اساس مدارک ارائه شده و به کمک کارشناسان اداره کل استاندارد آذربایجان شرقی ارزیابی گردیده و بر اساس نمره کسب شده در این حوزه، در جدول ذیل معرفی گردیده اند.

جدول شماره ۱۰) فهرست برترین شرکت های سهامی عام و خاص در حوزه کیفیت خدمات و محصولات

ردیف	نام شرکت	استان	سهامی	محصول
۱	نفت پاسارگاد (کارخانه تبریز)	آذربایجان شرقی	عام	قیر
۲	کشت و صنعت تکدانه	آذربایجان شرقی	خاص	آبمیوه
۳	صنایع قوطی تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	قوطی فلزی
۴	صنایع غذایی ارس مهر	آذربایجان شرقی	خاص	آرد
۵	اطلس پود	آذربایجان شرقی	خاص	پارچه، پرده و ...
۶	نویدسهند	آذربایجان شرقی	خاص	انواع الکترو پمپ
۷	کلر پارس	آذربایجان شرقی	خاص	کلر
۸	پلیمر کیسه تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	گونی پلی پروپیلن و پلی اتیلن
۹	صنایع پتروشیمی سپید آذران	آذربایجان شرقی	خاص	لوله و اتصالات پلیمری
۱۰	بنیاد بتن آذر آبادگان	آذربایجان شرقی	خاص	بتن و قطعات بتنی
۱۱	صنایع چینی بهداشتی ارس	آذربایجان شرقی	خاص	محصولات سرامیکی
۱۲	مجتمع صنعتی کن تایر	آذربایجان شرقی	خاص	تایر و لاستیک
۱۳	صنایع بسته بندی شمالغرب آسان کار تن	آذربایجان شرقی	خاص	کارتن ورق، مقواهای کرافت
۱۴	صنایع بهداشتی سابنا	زنجان	خاص	مواد شوینده خانگی
۱۵	اوجان شیمی تبریز	آذربایجان شرقی	خاص	روغن موتور
۱۶	نخل سبز صبحی	آذربایجان شرقی	خاص	بسته بندی و صادرات خشکبار
۱۷	پاک اندیشان شهر آذر	آذربایجان غربی	خاص	ماشین آلات شیرینی پزی

۶) معرفی شرکت های اول در هر یک از گروه های صنعتی به تفکیک حوزه های مورد ارزیابی

اقتصادی است و در سال ۱۹۴۸ تدوین و مورد تأیید و تصویب کمیسیون اجتماعی و اقتصادی سازمان ملل متحد قرار گرفته و البته تجدید نظرهایی در سال های ۱۹۵۸، ۱۹۶۸، ۲۰۰۲ و ۲۰۰۴ در آن بعمل آمده است. در این گزارش نیز طبقه بندی گروه های صنعتی براساس کدبندی مذکور صورت گرفته است و شرکت های برتر هر گروه به تفکیک عام و خاص و حوزه های مورد ارزیابی، در جدول زیر آمده است.

برای تحلیل گران و سرمایه گذاران دسترسی به روشهایی برای طبقه بندی صنایع اهمیت فراوانی دارد. در واقع طبقه بندی صنایع ابزاری اساسی برای مطالعه پدیده های اقتصادی و ترویج قابلیت مقایسه اطلاعات، ارتقاء و توسعه سیستم های آماری ملی است. یکی از مهمترین روشهای طبقه بندی، سیستم بین المللی استاندارد طبقه بندی صنایع ISIC می باشد که یک طبقه بندی مرجع برای طبقه بندی کلیه فعالیت های

جدول شماره (۱۱) فهرست شرکت های اول در هر یک از گروه های صنعتی

ردیف	گروه صنعتی	حوزه مورد ارزیابی	سهامی	نام شرکت
۱	برق و الکترونیک	رشد و بازدهی	عام	ایران ترانسفو
			خاص	ترانسفورماتور توزیع زنگان
		اثر بخشی در بازارهای بین المللی	عام	ایران ترانسفو
			خاص	-
		اشتغال	عام	ایران ترانسفو
			خاص	توزیع نیروی برق استان آذربایجان شرقی
			عام	مقره سازی صدف گستر زنجان
۲	پلاستیک	رشد و بازدهی	عام	-
			خاص	تک ظرف پلاستیک آذربایجان
		اثر بخشی در بازارهای بین المللی	عام	-
			خاص	تک ظرف پلاستیک آذربایجان
		اشتغال	عام	-
			خاص	تک ظرف پلاستیک آذربایجان
			عام	-
۳	خودرو و نیرو محرکه	رشد و بازدهی	عام	تراکتورسازی ایران
			خاص	مارال صنعت جاوید
		اثر بخشی در بازارهای بین المللی	عام	تراکتورسازی ایران
			خاص	ارس خودرو دیزل
		اشتغال	عام	تراکتورسازی ایران
			خاص	ایران خودرو تبریز
			عام	تراکتورسازی ایران
۴	سلولوزی	رشد و بازدهی	عام	-
			خاص	درب معتقد
		اثر بخشی در بازارهای بین المللی	عام	-
			خاص	انصار کارتن
		اشتغال	عام	-
			خاص	انصار کارتن
			عام	-
۵	شیمیایی	رشد و بازدهی	عام	پالایش نفت تبریز
			خاص	آذر بام عایق کار (حفاظ)
		اثر بخشی در بازارهای بین المللی	عام	پتروشیمی تبریز
			خاص	آذر بام عایق کار (حفاظ)
		اشتغال	عام	پتروشیمی تبریز
			خاص	پالایش روغنهای صنعتی زنگان
			عام	مجتمع صنعتی آرتاویل تابر
استفاده هوشمندانه از دارایی ها	عام	تک تابر آذر		
	خاص	-		

ردیف	گروه صنعتی	حوزه مورد ارزیابی	سهامی	نام شرکت
۶	غذایی، دارویی و بهداشتی	رشد و بازدهی	عام	داروسازی زهراوی
			خاص	صنایع بهداشتی ساینا
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	عام	داروسازی شهید قاضی
			خاص	شکوه‌بناب
		اشتغال	عام	صنعتی مینو
			خاص	شیرین‌عسل
		استفاده‌هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	داروسازی شهید قاضی
خاص	ایران شکلات (چیچک)			
۷	فلزی	رشد و بازدهی	عام	ملی سرب و روی ایران
			خاص	آذر سیلوان تبریز
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	عام	ملی سرب و روی ایران
			خاص	مهراصل
		اشتغال	عام	ملی سرب و روی ایران
			خاص	لوله و پروفیل ارومیه
		استفاده‌هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	ملی سرب و روی ایران
خاص	قاینار خزر			
۸	فلزی سنگین	رشد و بازدهی	عام	ریخته‌گری تراکتور سازی ایران
			خاص	آذر فولاد امین
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	عام	-
			خاص	سهند فولاد پارس ارومیه
		اشتغال	عام	فولاد آذربایجان
			خاص	آذر فولاد امین
		استفاده‌هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	ریخته‌گری تراکتور سازی ایران
خاص	فولاد غرب بناب			
۹	کانی غیر فلزی	رشد و بازدهی	عام	سیمان ارومیه
			خاص	بنیاد بتن آذر آبادگان
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	عام	سیمان ارومیه
			خاص	سیمان کاوان بوکان
		اشتغال	عام	صنایع خاک چینی ایران
			خاص	صنایع کاشی تبریز
		استفاده‌هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	صنایع خاک چینی ایران
خاص	صنایع چینی بهداشتی ارس			
۱۰	ماشین سازی و قطعه سازی	رشد و بازدهی	عام	خدمات صنعتی تراکتور سازی ایران
			خاص	کنترل افزار
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	عام	-
			خاص	کنترل افزار
		اشتغال	عام	خدمات صنعتی تراکتور سازی ایران
			خاص	آروین تبریز
		استفاده‌هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	خدمات صنعتی تراکتور سازی ایران
خاص	پاک اندیشان شهر آذر			
۱۱	معادن	رشد و بازدهی	عام	توسعه معادن روی ایران
			خاص	صنایع خالص سازان روی زنجان
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	عام	توسعه معادن روی ایران
			خاص	-
		اشتغال	عام	کلسیمین
			خاص	صنایع خالص سازان روی زنجان
		استفاده‌هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	توسعه معادن روی ایران
خاص	صنایع خالص سازان روی زنجان			

ردیف	گروه صنعتی	حوزه مورد ارزیابی	سهامی	نام شرکت
۱۲	نساجی	رشد و بازدهی	عام	کارخانجات نساجی خوی
			خاص	پلیمر کیسه تبریز
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	عام	-
			خاص	اطلس بود
		اشتغال	عام	کارخانجات نساجی خوی
			خاص	اطلس بود
		استفاده هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	-
			خاص	کارخانجات فرش و پتوی تبریز
۱۳	خدماتی (بازرگانی)	رشد و بازدهی	عام	سرمایه گذاری استان آذربایجان شرقی
			خاص	مهندسی، تولید و تامین قطعات تراکتور سازی تبریز
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	عام	-
			خاص	بازرگانی قهرمانی
		اشتغال	عام	سرمایه گذاری استان زنجان
			خاص	مهندسی، تولید و تامین قطعات تراکتور سازی تبریز
		استفاده هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	-
			خاص	پخش رونق
۱۴	خدماتی (پیمانکاری)	رشد و بازدهی	عام	شهر سازی و خانه سازی باغمیشه
			خاص	روند
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	عام	-
			خاص	-
		اشتغال	عام	سرمایه گذاری مسکن شمالغرب
			خاص	لوله پی گستر
		استفاده هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	شهر سازی و خانه سازی باغمیشه
			خاص	آذر پیمان
۱۵	خدماتی (خدماتی)	رشد و بازدهی	عام	بیمه رازی (سرپرستی منطقه شمالغرب)
			خاص	-
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	عام	-
			خاص	-
		اشتغال	عام	بیمه رازی (سرپرستی منطقه شمالغرب)
			خاص	سبز بوم تبریز
		استفاده هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	بیمه رازی (سرپرستی منطقه شمالغرب)
			خاص	سبز بوم تبریز
۱۶	خدماتی (شبکه و IT)	رشد و بازدهی	خاص	مخابرات استان آذربایجان شرقی
			عام	-
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	خاص	-
			عام	-
		اشتغال	خاص	مخابرات استان آذربایجان شرقی
			عام	-
		استفاده هوشمندانه از دارایی‌ها	خاص	هماراسیستم
			عام	-
۱۷	خدماتی (مشاور عمرانی)	رشد و بازدهی	خاص	مهندسین مشاور هوران طرح
			عام	-
		اثر بخشی در بازارهای بین‌المللی	خاص	-
			عام	-
		اشتغال	خاص	مهندسین مشاور هوران طرح
			عام	-
		استفاده هوشمندانه از دارایی‌ها	عام	-
			خاص	مهندسین مشاور هوران طرح

پرونده ویژه هفته کارگر کار و کارگر

روز اول ماه مه - روز جهانی کارگر - در بسیاری از کشورها به عنوان روز بزرگداشت کارگران و دستاورد تشکل های کارگری در حمایت از حقوق آنان، به رسمیت شناخته شده و مراسمی به همین مناسبت برگزار می شود و کشورهای متعددی هم این روز را تعطیل عمومی یا کارگری اعلام کرده اند. تاریخچه اول ماه مه، با تحریکات و فعالیت های کارگری در قرن نوزدهم مرتبط است. در دهه های آخر این قرن هم آمریکا و هم اروپا شاهد اعتصاب ها و اعتراض های کارگری برای خواست های مختلفی از جمله ۸ ساعت کار در روز بودند. در روز اول ماه مه ۱۸۹۰ بود که گردهمایی عظیمی در این راستا برگزار شد. در ایران، نخستین مراسم بزرگداشت روز جهانی کارگر در سال ۱۹۲۱ (۱۳۰۰ شمسی) و به ابتکار یک تشکل چپگرا به نام «شورای مرکزی فدراسیون سندیکای کارگری» و در حالی برگزار شد که شمار کارگران شاغل در واحدهای نوین تولیدی، به استثنای صنعت نفت، بسیار محدود بود و عمدتاً به کارگران واحدهای کوچکی مانند چاپخانه ها، کارگاه های تولیدی و البته کارکنان بخش دولتی منحصر می شد.

در سال های اخیر تحریم ها و نیز اجرای طرح هدفمندی یارانه ها که با مشکلات متعددی برای واحدهای تولیدی و صنعتی همراه بود، زندگی طبقه کارگر در ایران را بیش از پیش دستخوش نوسانات و ناملازمات کرد. روز کارگر امسال، پس از هشت سال بار دیگر مراسم راهپیمایی اول ماه مه برگزار شد. به مناسبت این ایام، ماهنامه کارایی، میزگردی با حضور آقایان میراحد حسینی به عنوان نماینده دولت، جمشید برزگر، به عنوان نماینده کارفرمایان و کریم صادق زاده، دبیر اجرایی خانه کارگر برگزار نمود. همچنین مصاحبه ای نیز با یکی از کارگران صنعت خودرو کشور صورت گرفت که متن مفصل آن در این پرونده آمده است.

ذی‌نفعان کار دور یک میز

کارائی: شما به عنوان مدیر کل جدید تعاون، کار و رفاه اجتماعی آذربایجان شرقی به نظر شما مهمترین چالش‌های پیش‌روی کارگران چیست؟

حسینی: امروز تفکری بر دولت حاکم است که درصد کم کردن چالش برای کارگران است. دولت در کنار کارگران است و تلاش می‌کند تدابیری برای کارگران اتخاذ کند که بتواند واقعاً موثر واقع گردد. وزیر محترم کار بسیار علاقه‌مند است در کنار کارگران باشند و همواره در جستجوی راه‌هایی است که به نفع کارگران باشد زیرا کارگران در جامعه کننده کار و مولد هستند. این افراد موجب پیشرفت و توسعه و عمران و آبادی کشور می‌شوند. اما در مورد چالش‌های اصلی پیش‌روی کارگران در شرایط حاضر بگویم آنچه چالشی وجود ندارد. فقط کارگران نگران این هستند که خدای نکرده مناسبات بین‌المللی ما و اداره کردن کشور به صورتی باشد که واحدهای تولیدی به

خطر بیفتند و غیرفعال شوند. زیرا نان کارگران از چرخش این واحدهای تولیدی به دست می‌آید و طبیعتاً هرچه قدر واحدهای تولیدی فعال تر باشند، کارگران نیز بهره‌مندتر می‌گردند. یکی از نگرانی‌ها، عدم اجرای صحیح قانون کار است که در این زمینه دولت در کنار کارگران است و مراقب است تا این قانون به خوبی اجرا گردد. اما توصیه وزیر محترم این است که قانون کار غیرسخت‌گیرانه اجرا گردد. یعنی قانون سفت و سخت است اما نباید بگذاریم به تولید ضربه بزنند و مانع از ایجاد واحدهای جدید تولیدی شود. سخت‌گیری‌ها باعث اتلاف وقت مسئولین برای تغییر و تجدیدنظر در قانون کار می‌شود بنابراین در اجرای قانون کار باید سهل‌گیری شود تا مشکلات آن چنانی نداشته باشیم. قانون کار، ظرفیت‌های خوبی هم برای کارگر و هم برای کارفرما دارد، برای نیروی کار در قانون کار فرصت‌های بسیاری پیش‌بینی شده است. در قانون قبلی فقط یک سندیکا برای کارگران در

نظر گرفته شده بود. اما هم اکنون در استان ما حدود ۴۰۰ تشکل کارگری وجود دارد که همه آنها منتخب خود کارگران هستند. یکی از خواسته‌های کارگران این است که هیچ منع قانونی برای ایجاد تشکل وجود نداشته باشد و کارگران بتوانند از حقوق خود دفاع کنند. در رابطه با بحث معیشتی کارگران نیز باید سیستم مناسبی در واحدهای تولیدی ایجاد شود که آنها براساس سیستم دستمزدی مناسب حق و حقوق خود را بگیرند. اگر یک سیستم جبران خدمت مناسب در یک واحد تولیدی ایجاد شود طبیعتاً اضافه کاری، مزایای جانبی، دستمزد، امکانات رفاهی، و تمام مواردی که در قانون پیش‌بینی شده را در نظر می‌گیرد. در رابطه با محدودیت‌ها هم ممکن است یک کمیته انضباطی در قانون کار در نظر گرفته شده باشد که کارگران هم موافق با وجود چنین کمیته‌ای هستند چون کارگران خاطی مخل انجام کارها می‌شوند و به همه افراد ضربه می‌زنند. کارگران خواهان فعال بودن واحد تولیدی هستند و خواهان این هستند که با کارگران بی‌نظم مطابق قانون کار رفتار شود.

کارایی: امسال وزیر کار گفتند افزایش دستمزد با افزایش نرخ تورم یکسان بوده است. عدم برابری افزایش دستمزد کارگران با نرخ تورم در اسل های پیشین همواره به عنوان یکی از مشکلات جدی کارگران مطرح بوده است، به نظر شما امسال با این تغییر بهبودی در زندگی کارگران روی خواهد داد؟

همانگونه که وزیر محترم عنوان نموده اند، قبلاً افزایش دستمزد ۱۴٪ بوده است امسال ۱۷٪ افزایش دستمزد داشته‌ایم. این حرکت خوبی است چراکه کارفرمایان مکلف شده‌اند دستمزد واقعی کارگران را پرداخت کنند. زیرا اگر کارگران قدرت خرید نداشته باشند نمی‌توانند از تولیدات خود و سایر واحدها استفاده کنند. بنابراین باید به کارگر قدرت خرید داد زیرا در غیر

اینصورت برای تولیدات واحدها، تقاضایی وجود نخواهد داشت. پس دستمزد کارگران بایستی نسبت به تورم، افزایش یابد چرا که در غیر اینصورت معادلات اقتصادی به هم خواهد خورد و اولین ضربه متوجه کارفرما و واحدهای تولیدی خواهد شد. بنابراین نایبستی از افزایش دستمزد کارگران نگران بود بلکه باید فرایندها به گونه‌ای باشد که هم قدرت خرید کارگر به اندازه کافی باشد و هم کارگاهها و واحدهای تولیدی آسیب نبینند. شوراهای عالی کار اطلاعات لازم را از بخش‌های مختلف می‌گیرند و فرم‌هایی تهیه می‌کنند و حداقل از ۳۰ شهرستان سبد کالای هزینه را می‌گیرند و معدلی از قیمت‌ها تهیه و تدوین می‌گیرند و با توجه به قیمت‌ها، تصمیم‌گیری می‌نمایند. یک کارگر در شرایط فعلی حداقل باید یک میلیون درآمد داشته باشد که بتواند هزینه‌های خود را جبران نماید.

اگر بخواهیم تدابیری اتخاذ کنیم که هر دو قشر (کارگر و کارفرما) که سازنده و تولید کننده هستند و در توسعه و پیشرفت و شکوفایی جامعه موثرند، دولت باید تدابیری اتخاذ کند که این دو با هم دوست باشند، نزدیک باشند و در کنار هم کار کنند. حدود حقوق هر دو مشخص باشد تا هیچ کدام از حد و حدود خود تجاوز نکنند. بنابراین باید هر دو به حق و حقوق خود واقف باشند و از حد و حدود خود تجاوز نکنند. در اینصورت جامعه نیز متضرر نخواهد شد.

کارایی: برخی معتقدند تعدیل نیرو و دستمزدهای معوقه و رواج قراردادهای کوتاه مدت تشدید حوادث حین کار اعتصاب‌های کارگری و اخراج‌ها و احضارهایی که کارفرماها در سال ۱۳۹۳ انجام دادند، شاخص‌های محیط کاری بوده اند. به غیر از موارد مرتبط با موارد کلان اقتصادی و مولفه‌های آن چند درصد از مشکلات کارگری مرتبط با کارفرمایان یا کارگران می‌باشد؟

خارج وارد نشود. بایستی دانش و تخصص واحدهای فنی را بالا ببریم تا محصولات با کیفیت تولید کنیم. به جای آنکه به واردت بها دهیم باید به تولیدات داخلی بها دهیم. امیدواریم دولت تدبیر و امید با برنامه‌های خود و ما نیز به عنوان حامیان از این وضعیت نجات پیدا کنیم. تزریق بی رویه پول و واردات بدون حساب و کتاب تأثیرات سوء خود را داشته است لذا مدیران و کارشناسان دولت باید با برنامه‌ریزی‌های خود این مشکلات و دغدغه‌ها را کاهش دهند. لذا حل مشکلات بخش کارفرما و تولید در واقع به معنای حل مشکلات بخش کارگری نیز می‌باشد.

کارائسی: نقایص و ایرادات وارد بر قانون کار از نظر کارفرما چیست؟

برزگر: قانون کار ما باید اصلاح شود و این یک ضرورت است. قانون کار ما براساس یک دید انقلابی نوشته شده است بدین ترتیب که در آن کارفرما یک ظالم و کارگر یک مظلوم می‌باشد. کارگر و کارفرما یک بازو و یک نیروی مشترک هستند که باید

حسینی: اولاً در دولت تدبیر یکی از شاخص‌های کارآمدی و رشد نظام، احترام به حقوق مردم و خدمت رسانی به مراجعین است که این کار از طریق ارتقاء کیفیت خدمات‌دهی و شفافیت اطلاع رسانی سریع انجام می‌شود و یکی از شاخص‌های حکمرانی خوب در یک جامعه محسوب می‌شود. اساساً تکریم ارباب رجوع در سیستم نظام جمهوری اسلامی به خوبی اجرا می‌شود و هدف اساسی آن به دست آوردن رضایت ارباب رجوع می‌باشد. مدیریت در نظام جمهوری اسلامی در صدد است که رضایت مردم را بدست آورد. کشور ایران سرزمین بزرگی که در تمام سال‌های اخیر با مسائل مربوط به تحریم‌ها دست و پنجه نرم کرده است، به طور مثال خطوط کشتیرانی بین ایران و آمریکا طی ۳۰ سال اخیر قطع بوده است و تبادل کالا از طریق دریا انجام نمی‌شود. تحریم سرعت کار ما را می‌گیرد اما نمی‌تواند ما را به زانو در بیاورد، اراده مردم ما خیلی بسیار بالاست و حتی بعضی از دستاوردهای ما در دوران تحریم رشد کرده است.

کارائسی: آیا اساساً در سال ۹۳ دولت به عنوان یک بازیگر در مسائل کارگری مشکلات خاصی را شناسایی کرده است؟

حسینی: در طول یک سال اخیر سیاست‌های دولت سبب شده است که آرامشی در امور کارگری ایجاد شود. در سال ۱۳۹۳ تعداد اخراجی‌ها کاهش پیدا کرده و نرخ ۱۵ هزار نفری مقرر بگریان بیکار به ۱۱ هزار نفر کاهش پیدا کرده است. سیاست‌هایی که دولت در رابطه با قانون کار اتخاذ کرده، تماماً در رابطه با حفظ احترام کارگران بوده است.

کارائسی: جمع‌بندی نظر کارشناسان بیان می‌کند که کارگران با مسائل جدی مانند قراردادهای موقت و حقوق‌های معوقه و حوادث حین کار دست و پنجه نرم می‌کنند. به نظر شما کارفرمایان چه نقشی در مسائل کارگری دارند؟

برزگر: کارگر و کارفرما مولفه‌هایی هستند که به هیچ روی نمی‌توان آنها

را از هم جدا کرد. اگر کارگر نباشد کارفرما وجود ندارد و اگر کارفرمایی وجود نداشته باشد کارگری نیز وجود نخواهد داشت. مشکل این است که دانشگاهها افرادی بدون مهارت تحویل جامعه می‌دهند که برای دنیای کار مفید نمی‌باشند. بایستی در جامعه از نقدینگی موجود استفاده کنیم و از وام‌های کم بهره استفاده کنیم تا کارفرماهای ما بتوانند خود را سرپا نگه دارند. همچنین مهارت‌ورم می‌تواند در جامعه آرامش و نشاط ایجاد کند. ما همیشه آرزو داریم کارگران ما با نشاط باشند و در شأن یک کارگر با عزت و با شرف دغدغه‌های هزینه‌های خانواده را نداشته باشد. خوشبختانه با مدیریتی که مسئولان ما دارند و در جهت رفع مشکلات جامعه تلاش می‌کنند، امید بهبود اوضاع وجود دارد. ما باید همدیگر را درک کنیم. کارگران ما باید کارفرمای خود را درک کنند. در هر کارگاهی چندین نفر کار می‌کنند و در صورت بسته شدن این کارگاه‌ها چندین نفر بیکار می‌شوند. مشکل کارگاه‌ها تأمین نقدینگی است. کارفرماهای ما با بهره‌های ۳۰٪ نمی‌توانند گردش نقدینگی خود را تأمین کنند. بایستی هم میزان تولید و هم کیفیت تولید بالا برود و این امر نیازمند این است که ما به واحدهای تولیدی بها دهیم و در جهت تأمین نقدینگی آنها و حل مشکلات آنها تلاش کنیم تا بتوانیم با تولیدکنندگان خارجی رقابت کنند. از جمله بایستی روند واردات بی‌رویه متوقف گردد. همچنین بایستی موادی که در داخل تولید می‌شود از

در کنار هم باشند. در جوامع پیشرفته همان طور که به کارگر اهمیت داده می‌شود به کارفرما نیز توجه شده است. قانون کار ما باید به روز شود به گونه‌ای که هم بخش دولتی و هم بخش خصوصی در آن دخالت داشته باشند. قانون کار باید بتواند مشکلات کارگر و کارفرما را حل کند و برای جامعه ما مفید باشد.

کارائسی: به زعم برخی کارفرمایان، یکی از دلایل موفقیت بازارهای خوب قراردادهای موقت است در چنین حالتی هر کس به دنبال گزینه بهتر است و کارگران و کارفرمایان در این شرایط آزادی عمل بیشتری دارند، به نظر شما این امر تا چه اندازه مقرون به واقعیت است؟

برزگر: اگر کارگران ما در حوزه تخصصی خود ماهر باشند، خود کارفرما هیچ وقت نیروی ماهر را بخاطر دستمزد از دست نمی‌دهد. اگر کارگر و نیروی کار واقعاً با پتانسیل و ماهر باشد به قرارداد موقت تن نخواهند داد. اگر دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی ما آموزش‌های خود را متناسب با بازار کار ارائه دهند آنگاه هیچ کارفرمایی نیروی متخصص خود را از دست نخواهد داد چون برای آن نیرو سرمایه‌گذاری کرده و زحمت کشیده است. تولید نیروی باسواد بدون تناسب با بازار کار مشکلات عمده را برای ما ایجاد کرده است. بایستی دولت رویه‌ای در پیش گیرد که

پذیرش و آموزش در دانشگاهها براساس نیاز بازار کار باشد. امروزه در جوامع توسعه یافته افراد تحصیل کرده با بهره‌وری بالا و حقوق مناسب در سازمان‌های تولیدی کار می‌کنند. استان ما یکی از استان شاخص در تسهیل اشتغال و وحدت بین کارگر و کارفرما بوده است. در آذربایجان یکی از دغدغه‌های ما وحدت بین کارگر و کارفرماست. سعی کردیم در سالهای آتی با برداشتن موانع در فضای کسب و کار، و تأمین نیازهای تولیدی بتوانیم در زمینه اشتغال‌زدایی موثر باشیم و کمک کنیم بیکاران صاحب شغل شوند.

کارایی: جناب آقای صادق زاده، همانگونه که پیشتر هم در این مورد بحث شد، دستمزدهای معوقه و تعدیل نیرو از جمله مسائل کارگری و کارگران می‌باشد. شما

دادن بیشتر به نیروی کار، بها دادن به دفترچه‌های درمان، توجه بیشتر به نظام‌مند کردن قانون کار و جلوگیری از بهره‌کشی از قراردادهای بدون امضا توجه بیشتری به نیروی کار نموده است.

کارایی: قانون کار فعلی اتحادیه‌های آزاد کارگری را به رسمیت نمی‌شناسد و به جای آن شوراهای اسلامی را تعبیه نموده است، همین‌طور سازمان جهانی کار، تشکیلات خانه کارگر را به عنوان نماینده کارگران به رسمیت نمی‌شناسد، با این تفاسیر اساساً خانه کارگر و شوراهای اسلامی کار چه نقشی در ساختار وضعیت موجود ایفا می‌کنند و اینکه خود شما نهاد کارگر را تا چه میزان نماینده واقعی کارگران ارزیابی می‌کنید؟

صادق زاده: خانه کارگر یک نهاد

کارگری است که نه درآمدی دارد و نه بودجه‌ای، فقط یک حق عضویت جزئی به صورت سالانه از کارگران دریافت می‌نماید. در تبریز ۱۵۵ هزار نفر عضو داریم که سالانه هر کارگر ۱۰ هزار تومان حق عضویت پرداخت می‌کند که در مقابل آن یک سری خدمات در زمینه‌های آموزشی، رفاهی و حقوقی به این قشر ارائه می‌گردد. یکی از افتخارات ما این است که در هیچ زمانی وابسته به دولت نبودیم. ما یک تشکل صنفی هستیم یک تشکل بزرگ و فراگیر که در وزارت کشور در ماده ۱۰ احزاب کشور به ثبت رسیده است. یکی از اعضای موثر و مفید سازمان بین‌المللی کار هستیم. این سازمان ما را به خاطر آنکه از تشکلات دولتی نیستیم و ساختار مردمی داریم مورد قبول قرار داده است. یکی از افتخارات ما این است که تنها تشکل کارگری از ایران اسلامی خانه کارگر است که عضو اتحادیه کارگران جهان نیز می‌باشد. ما هر سال در جلسات مستمری که در ترکیه و کشورهای اسلامی و چین برگزار می‌شود، شرکت می‌کنیم. هر سال در روز جهانی کارگر و هفته کارگر تلاش می‌کنیم با صدای بلند خواسته‌های خود را طرح نماییم همچنین در مناسبت‌های دیگر همچون هفته تأمین اجتماعی، در هفته کارگر، در هفته دولت و دهه فجر برای رفع تبعیض و حقوق و مزد عادلانه و برقراری حمایت‌های اجتماعی مانند بازنشستگی و درمان و از کارافتدگی، منع کار اجباری کودکان، حق آزادی تشکلات و همچنین دفاع از حقوق کارگران زن فریاد می‌زنیم. امروز هم در هفته کارگر در سال ۱۳۹۴، مطالبات خود مبتنی بر نبودن امنیت شغلی به دلیل قراردادهای موقت کار را با صدای بلند به گوش سیاست‌گذاران خواهیم رساند. فعالیت هر تشکل و هر حزب نیاز به مجوز دارد اما راهپیمایی و تجمع نیاز به مجوز ندارد بنابراین بیشتر تجمعات ما در سالن‌ها بوده است و بهترین نتایج را در پی داشته است. هر دولتی حمایت از کارگر را سرلوحه کار خود قرار دهد ما هم بالطبع وظیفه خود را بجا می‌آوریم. کارگران قربانیان سیاست‌های غلط دولت‌های گذشته بوده‌اند اگر این دولت هم راه دولت‌های دیگر را ادامه دهد و تغییری در سیاست‌های خود اعمال نمایند، کارگران ما باز قربانی خواهند بود. اما ما می‌بینیم که دولت سیاست‌های اقتصادی خوبی را تدوین کرده است. رشد تولیدات و صادرات و جلوگیری از واردات بی‌رویه بدون شک در آینده نزدیک باعث شکوفایی صنعت خواهد شد. همچنین تحریم‌هایی که علیه ایران شده است نیز بزرگترین آسیب‌ها را به جامعه کارگری وارد کرده است.

به عنوان دبیر اجرایی خانه کارگر این مساله را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

صادق زاده: پیامبر اکرم (ص) دست کارگر را بوسید تا بشر ارزش کارگر را بداند. قانون کار ما ظرفیت‌های بزرگی دارد. قانون کار ما صرفاً در حمایت از کارگران نوشته شده است و کارفرمایان را مکلف به انجام وظایفی برای آسایش و آرامش کارگران می‌کند. کارگر باید هر هفته ۴۴ ساعت کار کند و شرایط و حقوق و مرخصی و یا کار خانم‌ها در آن مشخص شده است و دارای ظرفیت‌های بزرگی است اما هیچ دولتی از این ظرفیت‌ها استفاده بهینه نکرده است. به عنوان مثال، ۸۵٪ از نیروی کار ما در قالب نیروهای موقت و معین مشغول فعالیت هستند که این برای جامعه خطرناک است. در بحث اشتغال، استان ما دارای ظرفیت بالایی است که اگر چند بند از قانون کار اجرا شود بسیاری از مشکلات کارگران حل می‌شود. بطور مثال توأم کردن آموزش با تقاضای بازار کار یک مورد می‌باشد. قانون کار ما یکی از مترقی‌ترین قانون‌های جهان است و نشأت گرفته از الگوی اسلامی می‌باشد اما به هر حال قانون کار دارای مشکلاتی است که بعضی از این مشکلات نشأت گرفته از سیاست‌های غلط اقتصادی دولت در ۸ سال گذشته می‌باشد. ۸ سال خفقان شدید در حوزه کارگری باعث اعتراضات گسترده کارگری شد. با روی کار آمدن دولت تدبیر و امید ما امید پیدا کرده‌ایم که کارگران به جایگاه واقعی خود بازگردند. با یک نگاه اجمالی می‌بینیم که دولت جدید با عزت

مسائل و مشکلاتی است که باید شرایطی فراهم شود که فضای گفت‌وگوهای عادلانه و منصفانه برای اصلاح و پالایش جامعه فراهم شود به گونه‌ای که از یک طرف کارگر، از یک طرف کارفرما و از طرف دیگر دولت امکان بحث و گفتگو با یکدیگر را داشته باشند. قانون‌ها دست نوشته انسان‌ها هستند. بنابراین هر زمان که نیاز است آن را باید اصلاح کنیم. در درجه اول اعتراضات صنفی و کارگری به رسمیت شناخته شوند. در دولت‌های قبلی حق اعتراض کارگران به رسمیت شناخته نشده بود. قراردادهای موقت نیز بایستی سازماندهی شود. کارگرانی که ۶-۵ سال به صورت موقت کار کرده‌اند بایستی به صورت دائمی استخدام شوند. در این ۵-۶ سال اگر شایستگی کارگر احراز شد باید قرارداد وی به قرارداد دائمی تبدیل شود و اگر عدم شایستگی او محرز شد، اخراج گردد. در این صورت کارگر انگیزه خاصی نیز پیدا می‌کند. امروزه کارفرمایان شاهد این هستند که کارگران ماهر از کارخانه‌ها و کارگاه‌ها می‌روند زیرا این کارگران دارای امنیت شغلی نیستند. اگر کارگر دارای امنیت شغلی باشد کار را رها نمی‌کند. همچنین ظرفیت فروش کارخانجات پایین آمده است و حقوق کارگران افزایش نیافته است. قدرت خرید کارگران بسیار پایین است. بنابراین ما باید به دستمزدهای واقعی برسیم و قدرت خرید کارگران را بالا ببریم. واردات بی‌رویه چه به صورت قاچاق و چه به صورت قانونی ضربه سنگینی به تولیدات ما وارد کرده است. باید از تولید داخلی حمایت شود. تولیدات داخلی بخصوص در خطه آذربایجان از هر حیث دارای کیفیت عالی می‌باشد. اما مشکل اصلی دولت و مسئولین، افزایش قدرت خرید، واقعی کردن حقوق و دستمزدها و رسیدگی به وضعیت کارخانه‌ها می‌باشد. اما به هر حال بسترهای مناسبی هم ایجاد شده است.

کارائی: نقایص و ایرادات وارد بر قانون کار و اولویت‌های اصلاحات قانون کار چیست؟

حسینی: قانون کار در زمانی تدوین شده است که نگاه‌ها بیشتر معطوف به کارگران بوده است. این باعث شده است قانون کار به نفع کارگر باشد. نوشتن قانون کار یک فرایند بسیار طولانی را طی کرده است. هرچند قانون کار ۱۳۳۷ قانون بدی نبود و قانونی بود که به نسبت قانون بسیاری دیگر از کشورها، حقوق کارگران را بسیار مورد توجه قرار داده بود. اما قانون جامعی نبود و بسیاری از مسائل در آن قانون ذکر نشده بود. از سال ۱۳۶۹ بازبینی خوبی در قانون کار نشده است. برای آنکه اصلاحات انجام بگیرد ما به دنبال این هستیم که مکانیسمی تعریف شود که در جاهایی که ماهیت شغل دائمی ست، کارفرمایان را مکلف کند که این کارگران را به صورت دائمی بکار گیرند. شوراها حل اختلاف اصولی تصمیم نمی‌گیرند و بیشتر جانب کارگر را می‌گیرند یا ترحم می‌کنند. یکی از ایراداتی که وارد می‌شود این است که این دستگاه‌ها دارای صلاحیت لازم نیستند که به گونه‌ای تصمیم‌گیری کنند که هم به نفع کارگر باشد و هم به نفع کارفرما.

کارائی: مهم‌ترین چالش پیش‌روی کارگر از منظر تشکیلات خانه کارگر چیست؟

صادق‌زاده: قانون کار در جهت بهبود زندگی کارگران تدوین شده است. این قانون به گونه‌ای تنظیم شده که اجرای آن برای کارفرما الزامی می‌باشد و وظیفه دولت است که بر حسن اجرای قانون کار نظارت کند. به هر حال قانون کار دارای

فعلاً آب، نان و چند سیری دل خوش...

با وجود دعوت از هر سه طرف مساله کار در مناظره مربوط به هفته کارگر، به نظر می‌رسد یک صدا همچنان مکتوم مانده و آن صدای کارگران است. کارگرانی که بنا به دلایل متعدد صدای بلندی در مباحثات و مناظرات مربوط به خود ندارند. دلایلی همچون ضعف ساختاری، ضعف در سازماندهی و یا عدم آگاهی از حقوق شهروندی. دلیل هر چه باشد، ما را بر آن داشت تا حداقل یک نماینده از کارگران را به دفتر ماهنامه دعوت نماییم و از تجربیات و نظراتش در زمینه مشکلات زیست کارگری جويا شویم:

اعتراض کنند و در صدد اطلاع دهی وضعیت خود به اداره بیمه برآیند، تهدید به اخراج از کار می‌شوند. الان اکثریت شرکت‌ها به صورت پیمانکاری فعالیت می‌کنند و این پیمانکارها هم تعداد معدودی کارگر به خدمت می‌گیرند که قریب به اتفاق آنان در چنین شرایطی فعالیت می‌کنند. نه بیمه به آنان تعلق می‌گیرد و نه براساس قانون کار حقوق دریافت می‌کنند.

کاررانی: فکر می‌کنید چند درصد از نیروی کار تحت چنین شرایطی مشغول فعالیت است؟

من فکر می‌کنم حتی اگر خیلی خوش بینانه به این قضیه نگاه کنیم حداقل ۲۰ درصد از جامعه با چنین شرایطی مشغول کار و فعالیت هستند.

کاررانی: به نظر شما در حال حاضر آیا عمده مشکل

کارگران در ایران مربوط به مسائل معیشتی است؟
بله تقریباً اصلی‌ترین مشکل کارگران همین مساله معیشت است و این مشکل، به اندازه ای جدی است که کارگر توان فکر کردن به مسائل دیگر را ندارد. کارگر بایستی از لحاظ معیشت خود تامین

کاررانی: افزایش قراردادهای موقت، اخراج کارگران، افزایش حوادث حین کار و در تنگنا قرار گرفتن بیش از پیش کارگران از جمله مولفه‌های حیات کارگری در دو سه سال اخیر بوده است، شما به عنوان فردی که مدت زمان زیادی به عنوان یک کارگر فعالیت نموده‌اید، و روابط نزدیکی با سایر کارگران داشته‌اید، لطفاً برای ما بفرمائید آیا عمده‌ترین مشکلات کارگران، را عوامل بالا تشکیل می‌دهند؟

این مشکلاتی که شما فرمودید مربوط به کارگرانی است که براساس قانون کار مشغول فعالیت هستند، اینها عمدتاً از وضعیت بهتری برخوردارند. چون قانون آن‌ها را به عنوان کارگر مورد شناسایی قرار می‌دهد. الان که من بازنشسته شده‌ام و در جای دیگری مشغول به کار هستم، کارگران فراوانی وجود دارند که پایین‌تر از قانون کار حقوق دریافت می‌کنند و حتی برخی از این افراد دارای مدرک فوق دیپلم یا لیسانس هستند. این کارگران اکثراً عائله‌مندند و اجاره نشین. عده فراوانی با این شرایط در حال کار هستند که اساساً سازمان‌های بیمه ای آنها را مورد شناسایی قرار نمی‌دهند و در صورتی هم که این افراد

استقبال می کردند مثلاً اینکه بواسطه وجود سندیکاها، تجمع اعتراضی برای استیفای حقوق خود برگزار کنند یا سهم خواهی برای قشر خود داشته باشند؟

کارگران چنین چیزی را نمی توانند به انجام برسانند و این به عدم مطلع بودن از امور، حقوق و رویه ها برمی گردد. این چیزی است که متأسفانه من آن را به صورت جدی گریبانگیر فرهنگ کارگری در ایران امروز می بینم. به عنوان مثال زمانی که انتخابات خانه کارگر برای انتخاب دبیر این تشکیلات انجام می گردد، شما برسید ببینید چند درصد از کارگرها اساساً از این انتخابات مطلع می شوند و رای می دهند؟ اصلاً فکر نمی کنم بیش از ۳ یا ۴ درصد از افراد در این انتخابات شرکت کنند. کارگر امروز نه می تواند تجمع اعتراضی برگزار کند و نه می تواند با انسجام به طرح مطالباتش بپردازد و حتی نمی داند چه می خواهد. فقط می خواهد ممر درآمدی داشته باشد و چرخ زندگی خود را بچرخاند.

کارائی: پس با این تفاسیر نمی توان کارگرانی را به عنوان یک نیروی اجتماعی دارای وزن سیاسی بالا به حساب آورد؟

بله به نظرم نمی توان. بدین ترتیب که نمی توان بر روی تصمیم گیری و آگاهی این قشر حساب ویژه ای گشود.

کارائی: تشکیلات خانه کارگر را چگونه ارزیابی می کنید و اینکه وجود یا عدم وجود چنین تشکیلاتی اساساً چه تأثیری بر روی حیات اجتماعی کارگران دارد؟

خانه کارگر برای کارگر در سال های اخیر چه کارهایی انجام می دهد؟ عمده فعالیت این تشکیلات در ارتباط با امور رفاهی مانند صدور کارت استخر یا اعزام کارگران به مسافرت های زیارتی بوده است. اما آیا این تشکیلات توانسته است در مورد امور مهمی همچون قرار دادها، کاری از پیش ببرد؟ یا در مورد مصادیق و شرایط بازنشستگی برای کارهای سخت و زیان آور؟ وقتی می گویم که اطلاعات کارگران اندک است به همین معناست. ای بسا بدنه کارگری، فعالیت های این تشکیلات را مثبت ارزیابی کنند چون به عنوان مثال یکبار آنها را به همراه خانواده به یک سفر زیارتی اعزام نموده است. اساساً آنان از فعالیت های تدوین شده برای تشکیلات آگاهی ندارند و همین اموری که توسط خانه کارگر انجام می شود را جزء وظایف آن می شمارند. اما نایبستی از نظر دور داشت که متأسفانه این عدم آگاهی گریبان اکثریت اقشار جامعه را گرفته و افراد اغلب با روزمرگی روزگار می گذرانند. انسان ها به موجوداتی خنثی تبدیل شده اند. البته در میان قشر کارگران، افراد آگاه نیز وجود دارند ولی چون قدرت سازماندهی برای عمل اجتماعی وجود ندارد، این عده هم هیچ نقشی در ایجاد چشم انداز برای تغییرات ندارند؛ حداقل تغییری که کارگران عامل و سامان بخش آن باشند.

باشد تا بتواند به مسائل دیگر فکر کند؛ به مسائلی مانند آینده، ازدواج، تحصیل فرزند. کسی که حتی امنیت غذایی ندارد نمی تواند به مسائل دیگر بیندیشد.

کارائی: اگر بخواهید مشکلات کارگران را جمع بندی کنید، چه نکات حائز اهمیتی را باید طرح نمائید؟

اصل مشکل در این است که نود درصد از کارگران به حقوق خود واقف نیستند و اصلاً نمی دانند که مثلاً در مورد برخی مسائل می توان به اداره کار یا ادارات بیمه رجوع کرد. بعلاوه اینکه آن عده اندکی هم که از حقوق خود آگاهی دارند، از ترس تبعات مختلف حق خواهی از این موضوع صرف نظر می کنند. به طور کلی باید بگویم که این قشر از عدم آگاهی رنج می برد. این تجربه خود من هم هست. من از افرادی هستم که بنا به سیاست های کارفرمای خود با ۲۵ سال سابقه کار به صورت پیش از موعد بازنشسته شدم و قرار شد که مطالبات مربوط به ۵ سال باقی مانده را به طور مساوی کارخانه و اداره بیمه پرداخت نماید اما زمانی که ما پایان کار خود را دریافت کردیم متوجه شدیم که مقداری از رقم مورد محاسبه و انتظار ما کمتر پرداخت شده است. با رسیدگی های بعدی متوجه شدیم که مطالبات دوسال و نیمی که قرار بود کارفرما پرداخت کند، از پایان کار کارگران کسر شده است. ما شکایت کردیم و حین فرایند شکایت متوجه شدیم که در پرونده همه ما برگه ای موجود است که ما آن را امضاء کرده ایم و اصلاً متوجه مضمون آن نشده ایم. حتی به دیوان عدالت اداری هم شکایت کردیم و وکیل از طرف ما نیز انتخاب شد ولی در نهایت شکایت ما به جایی نرسید چون ما خود در پرونده رضایت نامه ای امضا کرده بودیم که مطالبات دو و نیم سال نه از کارفرما بلکه از پایان کار ما کسر گردد، در حالیکه ما هیچ وقوفی به یه این موضوع نداشتیم و این یعنی عدم آگاهی.

کارائی: سندیکاها، شوراهای اسلامی کار و خانه کارگر چه کارکرد عینی در حیات واقعی کارگران ایفا می کنند؟

تشکل های کارگری نمی توانند وظایف خود را انجام دهند. چون اینها منتخب کارگران نیستند. فرایند انتخاب شدن برای شوراهای اسلامی کار دشوار است و افراد عادی قادر ورود به این حوزه نیستند. افراد کاندیدا بایستی مورد تایید حراست یا مدیریت باشند. شورا هادر تمام کارخانه ها وجود دارند اما مطالبات عمده کارگری مثلاً در امور مربوط به بازنشستگی، افزایش حقوق، رتبه بندی و مسائلی از این دست در آنها طرح نمی گردد. عمده فعالیتی که آنها در حال حاضر انجام می دهند، این است که مثلاً فرایند اخذ وام برای کارگران را تسریع و تسهیل نمایند اما در خصوص مسائل اساسی ورود نمی کنند.

کارائی: اگر چنانچه چنین تشکیلاتی به وظایف واقعی خودشان عمل می کردند، کارگران چقدر از چنین تشکیلاتی

گفتگو با آقای جواد فشنگچی، مدیر عامل کارخانه آرد اطهر

توسعه و نوآوری با آزادسازی

کارخانه آرد اطهر فعالیت خود را از سال ۱۳۶۹ با ظرفیت تولید ۸۰ تن در روز آغاز نموده و از آن زمان تا به امروز مورد استقبال مشتریان خود قرار گرفته و به طور مداوم در حال افزایش ظرفیت می‌باشد به طوری که در حال حاضر با راه اندازی خط جدید با تکنولوژی روز دنیا ظرفیت تولیدی خود به ۶۰۰ تن در روز می‌رساند. از دستاوردهای این شرکت می‌توان به دریافت گواهینامه کیفیت از سازمان غذا و دارو، کسب تندیس برنر برتر کشور در ششمین دوره ی برنر برتر ایران، کسب تندیس در دومین همایش ملی مدیران نام آور عرصه تولید، کسب رتبه درجه یک کارخانجات آرد سازی از سازمان غله ی استان، استاندارد ملی ایران (ISIRI)، پروانه بهداشتی غذا و دارو (I.R.I.FDO)، سیستم مدیریت کیفیت ISO ۹۰۰۱ : ۲۰۰۸، سیستم مدیریت ایمنی مواد غذایی ISO ۲۲۰۰۰ : ۲۰۰۵، ایزو HACCP، و استاندارد سازمان حلال (HALAL WORLD) اشاره کرد.

دیگر عامل تفاوت مجموعه خود با دیگر مجموعه های مشابه را تبیین فرمائید:

تفاوت عمده کارخانه تولیدی آرد اطهر با سایر تولیدکنندگان، تمرکز بیشتر این مجموعه به تولید تخصصی آرد است. زیرا بر اساس تجارب فنی به دست آمده در گروه تحقیقاتی R&D شرکت آرد، برای تولید هر محصول همانند کیک، بیسکویت، ویفر، کراکر و انواع شیرینی ... می‌بایست از آرد مختص همان محصول استفاده نمود. این امر هم باعث افزایش کیفیت محصولات تولیدی و هم باعث کاهش هزینه‌های ضایعات تولیدی در خط خواهد شد. در حال حاضر می‌توان با افتخار عنوان آرد اطهر تنها تولیدکننده تخصصی آرد در کشور می‌باشد به طوری که تنوع تولید خود را از ۳ نوع آرد به ۲۲ نوع آرد ویژه رسانیده است.

کارانی: مهمترین دلایل رشد و توسعه کارخانه آرد اطهر، در حد و اندازه های فعلی را در چه چیزی ارزیابی می‌نمایید؟

پیش بینی تاثیرات و شوک های احتمالی بر این صنعت بعد از آزاد سازی و اجرای برنامه هدفمندی دولت بود به طوری که ما از سالها قبل خود را برای این تغییرات و ورود به عصر رقابت آماده کرده بودایم. لذا تا به امروز می‌توان با افتخار گفت مرحله اول آزادسازی نه تنها تاثیر منفی برای ما نداشته بلکه موجب توسعه بیشتر و نوآوری در تولید و مدیریت بهتر کارخانه نیز شده است. این در حالی است که اکثر تولیدکنندگان آرد با کاهش ظرفیت تولید روبرو بوده و با از دست دادن مشتریان خود روز های سختی را در حال گذراندن هستند.

کارانی: به غیر از عامل استراتژیک پیش بینی وضعیت کلان اقتصادی،

افزایش صادرات، تحویل با کیفیت

پاسارگاد از آنجا که سازمانی مشتری‌مدار است، تمامی حقوق ذی‌نفعان خود را رعایت کرده و به تمامی افراد شاغل در زنجیره تولید، حمل و مصرف فرآورده‌های قیری ارج نهاده و در تعالی جایگاه، قابلیت‌ها و سطح رفاه آنان می‌کوشد.

تأکید بر کاهش تصدی‌گری دولت، بهسازی و تصحیح نظام اداری و تنظیم مجدد فضای رقابتی، حصول بیشتر کارآئی اقتصادی و اجتماعی، تعادل بین فعالیت‌های دولت و سایر بخش‌های اقتصادی در قوانین برنامه توسعه سوم و چهارم شرايطی را فراهم نمود که هیأت وزیران واگذاری کارخانه‌های قیرسازی متعلق به شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران را مورد تصویب قرار دهند. بر این اساس کارخانجات قیرسازی متعلق به شرکت‌های پالایشی واقع در پالایشگاه‌های تهران، سازند اراک، آبادان، تبریز، شیراز و بندرعباس به سازمان تأمین اجتماعی و صندوق بازنشستگی کشوری واگذار گردید. در اجرای این تصمیم‌نامه، سازمان‌های مذکور متفقا شرکت نفت پاسارگاد را با هدف اداره و بهره‌برداری از شش واحد قیرسازی پالایشگاه‌های فوق‌الذکر تاسیس نموده و این شرکت در تاریخ هجدهم تیرماه ۱۳۸۲ به عنوان شریک تجاری پالایشگاه‌های ایران در اداره ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی تهران به ثبت رسید.

ماموریت، آرمان و ارزش‌های محوری شرکت نفت پاسارگاد: هدف شرکت نفت پاسارگاد سهیم شدن در ارتقاء زندگی مردم با مشارکت در توسعه و بهسازی راه‌ها و تأمین مصارف صنعتی از طریق فرآورده‌های قیر است که شرکت نفت پاسارگاد برای نیل به این منظور با داشتن کارکنانی معتقد به ارزش‌های انسانی، توانمند و با انگیزه سازمانی، پویا و نوآور، یادگیرنده و مشتری‌مدار، تمامی مسئولیت‌های اجتماعی خود را می‌پذیرد. شرکت نفت

شاهد روز افزون مصرف قیر در دنیا هستیم بطوریکه در سالهای گذشته میزان تولید این محصول در حدود ۱۰۰ میلیون تن بوده و کشور ما ۴ میلیون تن در سال (۴ درصد) سهم از این بازار داشته است لذا با همسوسازی این صنعت با تکنولوژی‌های روز و همچنین افزایش کیفیت محصول امید است سهم بیشتری در بازار جهانی داشته باشیم.

کارایی: در شرایط اقتصادی مقاومتی و یا وجود مشکلات فعلی چه رهنمایی‌هایی پیش رو دارید و به عبارتی استراتژی برای حفظ شرکت و پیشبرد آن چیست؟

خوشبختانه صنعت قیر کشور زیاد متأثر از تحریم‌ها و شرایط آن نبوده و نیست و تنها مشکل موجود از جنس مدیریتی و عدم وجود متولی مشخص این صنعت در کشور می‌باشد لذا امیدواریم با همراهی و همکاری تمامی صاحبان این صنعت علاوه بر حفظ جایگاه فعلی شاهد رشد و شکوفایی در آینده نزدیک نیز باشیم در همین راستا از استراتژی‌های شرکت نفت پاسارگاد میتوان به افزایش صادرات، تحویل با کیفیت (با تجهیزات کنترل کیفی به روز شده)، افزایش توان تولیدی انواع بسته‌بندیها و گسترش ارتباط با مشتریان اشاره نمود.

کارایی: مهمترین خواسته و مطالبه شما از دولت چیست؟
مهمترین خواسته شرکت نفت پاسارگاد بعنوان بزرگترین تولیدکننده قیر خاورمیانه از دولت تدبیر و امید، تعیین یک متولی مشخص برای صنعت قیر کشور است متولی که اولاً ناظر بر کیفیت تولید و دوماً ناظر به توزیع عادلانه خوراک VB بین تولیدکنندگان باشد.

کارایی: شرایط صنعت خود را چگونه ارزیابی میکنید و چه آینده‌ای برای آن متصور میباشید؟

در حال حاضر با توجه به تکنولوژی نسبتاً ساده تولید قیر شاهد افزایش تولیدکنندگان این محصول در منطقه هستیم که البته این موضوع اگر به صورت صحیح اجرا گردد وجود رقابت باعث بهبود کیفیت خواهد شد ولی متأسفانه شاهد تولید نامرغوب این محصول هستیم. و این امر باعث بی‌اعتمادی مشتریان به تولیدکنندگان این محصول میشود البته سازمان استاندارد و بقیه متولیان امر کیفیت در این زمینه گام‌های خوبی برداشته‌اند که امیدواریم بطور کامل از تولید محصولات بی‌کیفیت جلوگیری بعمل آید.
در مورد پیش‌بینی آینده صنعت قیر می‌بایست خوش بین بود چرا که

MBA

یکساله

سریعترین راه برای آشنایی
با اصول و قواعد مدیریت
در دنیای در حال تغییر

سازمان مدیریت صنعتی

نماینده‌گی آذربایجان شرقی

۰۰۶۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳

www.imiazar.ir

برای عموم

سازمان مدیریت صنعتی

نماینده‌گی آذربایجان شرقی

دوره های بورس

• آشنایی با ابزار های نوین مالی

• مبانی تصمیم گیری در بازار سرمایه

• مبانی سرمایه گذاری در بورس

• مدیریت ریسک

• تحلیل شاخص های اقتصادی

دوره های مذکور مورد تایید کمیته راهبری آموزش بازار سرمایه و تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار کشور می باشد

۳۳۳۳۳۳۶۰۰

محل ثبت نام : تبریز-آبرسان جنب هتل تبریز کوی پناهی نبش کوچه فروردین

دفتر آموزش های تخصصی سازمان مدیریت صنعتی www.imiazar.ir

سازمان مدیریت صنعتی
نماینده گمی آذربایجان شرقی

ثبت نام آغاز شد :

تخفیف ویژه بهاره

Gis مقدماتی و پیشرفته

ارزیابی اقتصادی پروژه ها با نرم افزار Comfar

برنامه ریزی و کنترل پروژه با نرم افزار MS-Project

برنامه ریزی و کنترل پروژه با نرم افزار primavera

اتوكد مقدماتی و پیشرفته

minitab

ICDL (۱, ۲) همراه با سی دی آموزشی رایگان

۱۰۰ نکته در Excel (ویژه مهندسين صنايع)

Excel پیشرفته

برنامه نویسی جوملا

۳۳۳۷۹۹۵۴ - ۹

سال نو ، تحولی نو ...

آدرس: آبرسان- جنب هتل تبریز- کوی پناهی دفتر آموزش های تخصصی سازمان مدیریت صنعتی

قابل توجه دانشجویان و مسئولین آموزش: تخفیف ویژه برای ثبت نام کنندگان گروهی

کنفرانس بین المللی جهت گیری های نوین در مدیریت ، اقتصاد و حسابداری

تاریخ برگزاری: ۱ مرداد ۱۳۹۴ . مهلت ثبت نام: ۵ تیر ۱۳۹۴ . مهلت ارسال مقالات: ۳۰ خرداد ۱۳۹۴

محل برگزاری کنفرانس: سازمان مدیریت صنعتی آذربایجان شرقی

سازمان مدیریت صنعتی
نماینده گس آذربایجان شرقی

www.ndmconf.ir
info@ndmconf.ir

آدرس دبیرخانه کنفرانس: ولیعصر - شهریار شمالی - ۲۰ متری صفا - سازمان مدیریت صنعتی آذربایجان شرقی
شماره تماس: ۳۳۳۳۵۹۹ - ۰۴۱ داخلی ۱۳۹ یا ۰۹۱۴۴۰۸۹۳۴۹

ماهنامه اقتصادی شمال غرب

کارایی

فرم اشتراک ماهنامه کارایی

حق اشتراک ۱۲ شماره در سال ۱۳۹۴ با پست سفارشی ۶۰۰۰۰۰ ریال

حق اشتراک ۶ شماره در سال ۱۳۹۴ با پست سفارشی ۳۰۰۰۰۰ ریال

لطفا مبلغ اشتراک را به حساب جاری ۹۷۱۷۰۷ بانک سپه، شعبه ۲۹ بهمن تبریز به نام سازمان مدیریت صنعتی تام آذربایجان واریز نموده فیش بانکی یا فیش تایید را به همراه فرم تکمیل شده به آدرس نشریه یا به شماره ۳۳۳۹۷۳۷۷-۰۴۱ فکس نمایید.

به پیوست فیش بانکی به شماره ..... به مبلغ ..... بابت حق اشتراک ماهنامه کارایی ارسال می شود

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

نام .....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

نام خانوادگی: .....

آدرس پست الکترونیک: .....

نشانی: .....

کدپستی: ..... تلفن: .....

دفتر نشریه: تبریز، ولیعصر، خیابان نظامی، خیابان قطران، کوچه شبنم، روبروی درب مجتمع ورزشی برق، پلاک ۵

سازمان مدیریت صنعتی

نمایندگی آذربایجان شرقی

دفتر آموزشهای تخصصی

دوره مدیریت فنی دفا تر خدمات سیاحتی و جهانگردی (بند ب)

با گواهینامه معتبر از اداره کل میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری

محتوای دوره ها :

شناخت صنعت جهانگردی

بازاریابی جهانگردی

عملیات تور

زبان انگلیسی تخصصی

آشنایی با قوانین صدور بلیط

آشنایی با میراث فرهنگی

اصول آداب معاشرت و الگوهای رفتاری

تسهیلات سفر

کارآموزی در دفا تر خدمات سیاحتی و جهانگردی

- برخورداری از اساتید مجرب در صنعت گردشگری
- محیط آموزشی مناسب و مجهز به لابراتور
- کادر آموزشی مجرب

آدرس: آبرسان- جنب هتل تبریز - کوی پناهی - دفتر آموزش های تخصصی سازمان مدیریت صنعتی

تلفن: ۰۵۹-۳۳۳۷۹۹۵۴-۰۴۱

فکس: ۰۴۱-۳۳۳۴۶۶۵۰

www.imiazar.ir

سازمان مدیریت صنعتی
نماینده گسی آذربایجان شرقی

دانشگاه
علمی کاربردی

مرکز آموزش های
کاربردی مدیریت

عناوین دوره های مورد تائید دانشگاه جامع علمی - کاربردی (تک پودمان)

مدیریت کارآفرینی و
توسعه کسب و کار

۱۹۲ ساعت

۱

تدوین گزارش حرفه ای
به روش ساده

۲۰۸ ساعت

۲

مدیریت کنترل پروژه

۱۷۶ ساعت

۳

تجارت الکترونیک

۲۵۶ ساعت

۴

مدیریت بازاریابی
و فروش

۱۴۴ ساعت

۵